

De Mijnbouwstraat

Biografie van een Delftse straat

Roelf Steenhuis en Hans van Witteloostuijn

Inhoud

3	Voorwoord
4	Inleiding
6	1. Het ontstaan van de Mijnbouwstraat
18	2. De woningen
30	3. De verdere bebouwing aan de Mijnbouwstraat
38	4. Geschiedenis en de oorlog
52	5. Foto's Mijnbouwstraat
58	6. De bewoners van de Mijnbouwstraat 1-23
110	7. Verhalen
126	Bijlage: De Mijnbouwstraat kadastraal
131	Noten en verwijzingen

Versie 2025.12.30
redactie: steenhuis@gmail.com

Voorwoord

Een straatbiografie: wie heeft daar ooit van gehoord? Een verhandeling over het ontstaan, de architectuur en de ontwikkeling van een straat met daarin foto's, plattegronden, documenten en niet te vergeten een lijst van alle bewoners met bijzonderheden. En dat alles in het geval van de Mijnbouwstraat over een periode van meer dan 100 jaar. Ga er maar aan staan.

Het is toch gelukt met een straatbiografie van de Mijnbouwstraat, de straat, die tussen 1910 en 1920 uit een weiland-met-sloot geboren is, zich in de jaren '50 ontwikkelt tot een hectische verkeersader en begin jaren '70 terugkeert naar serene rust.

Het maken van zo'n beschrijving wordt ongetwijfeld vergemakkelijkt, als een straat niet te lang is en als er enige continuïteit is qua bewoning. Wel, aan beide 'voorwaarden' is in ons geval voldaan. Het 'oude deel' omvat slechts 20 herenhuizen (tussen Rotterdamseweg en Maerten Trompstraat) en kenmerkend voor de Mijnbouwstraat is het feit dat velen er lang blijven / bleven wonen, een flink aantal zelfs meer dan 40 jaar. Dat zegt ongetwijfeld iets over de kwaliteit van wonen in de Mijnbouwstraat. Zelden is er een woning te koop.

Aan zo'n biografisch project begin je natuurlijk alleen als je iets hebt met de Mijnbouwstraat. Het is leuk om te ervaren dat zoveel straatbewoners met enthousiasme eraan meegewerkt hebben. In een flow van een paar maanden is fanatiek gezocht in archieven, fotoalbums, notariële stukken, kranten en boeken. En natuurlijk in de geheugens van oudere bewoners. Of de jongeren van de jaren '60, '50 en zelfs de Tweede Wereldoorlog.

Het werken hieraan leert je ook van alles. Wie wist dat op 10 mei 1911 een hele discussie plaats vond in de Delftse gemeenteraad om de straat geen Mijnbouwstraat te noemen, maar Vries van Heijststraat of Baanstraat (naar een in de buurt gelegen ijsbaan). Of iets over de gehanteerde welstandsregels, teneinde 'de kwaliteit van bewoning en uitstraling te borgen'. En wie wist dat de straat gedurende de Tweede Wereldoorlog behoorlijk in de greep was van de Duitsers, dat bijvoorbeeld het oude HBS-gebouw geheel vol zat met Duitsers?

Een normale biografie wordt pas geschreven na iemands dood. Maar de Mijnbouwstraat is helemaal niet dood. Een 'normale' biografie heeft een gesloten eind. Deze straatbiografie heeft echter een open eind. Hij zal nooit helemaal af zijn. Zolang de straat bestaat en dat kan nog vele jaren zijn.

Hans van Witteloostuijn

Inleiding

Toen wij in 1991 in de Mijnbouwstraat kwamen wonen was dat niet vanwege de straat zelf. Die vonden we wat flets, anders dan bijvoorbeeld de Rotterdamseweg met haar lommerrijke bomen, diepe voortuinen en diversiteit aan huizen. De Mijnbouwstraat had toen nog iets van de doorgangstraat die het daarvoor geweest was: veel bestrating, kleinere bomen, kleine voortuintjes, minder gevarieerd in huizen.

Maar het huis was prima: ruim, licht, sfeervol, en de ligging in de wat dorpse buurt en nabij stad en voorzieningen ideaal. Dat gold ook voor de sfeer in de straat, je kreeg gemakkelijk contact en tegelijk leidde ieder zijn leven. Prettig om te wonen. Dus ga je niet weg als daar geen aanleiding toe is, en zo wonen we nu al meer dan 30 jaar in deze straat, de tijd verglijdt...

Het was een mooie stille avond in april 2024, Hans van Witteloostuijn had 'honduitlaatdienst' en we kwamen elkaar tegen op de stoep. Daar ontstond het idee van een 'straatbiografie', iets dat kennelijk bij ons beiden al langer leefde; toch een poging die verglijdende tijd te vangen...

Hans begon met een lijst van bewoners uit de jaren '50 en '60 en stelde herinneringen op schrift. Dat werd het begin van de hoofdstukken 6 en 7; ik had al aanzetten tot de hoofdstukken 1, 2 en 5. We gingen de straat op, burens vragen wat ze nog wisten van de vorige eigenaren / bewoners van hun huis, wat staat er in het koopcontract, is er ander materiaal, zijn er herinneringen? De burens reageerden vaak enthousiast, gingen op zoek en de zoektocht gaf een sfeer van saamhorigheid. Klaas Appeldoorn sloot aan en ook hij dook in de digitale archieven waar we veel gegevens van oud-bewoners ophaalden. De aanvankelijk grote open gaten in het bewonersoverzicht van hoofdstuk 6 krompen en werden aangevuld met vondsten van verhalen en plaatjes van eerdere bewoners.

Bijzonder was ook het zoeken naar oud-straatbewoners. Hans had zijn broer Jaco en contact met Philip Poppink, Bart Kosten en later met Cécile Verhagen en de familie Vriesendorp in de VS; ik vond Hein en Annelies Bonebakker en Joost, Arend en Bert Váhl, allen inmiddels 80+. Zij namen ons mee naar hun jeugdervaringen in de straat direct na de oorlog, het contact met de burens, hoe zij speelden, bij elkaar over de vloer kwamen en soms samen op vakantie gingen, de tijd kwam tot leven! Hun brieven / mails hebben we uitgebreid plek gegeven en deze generatie krijgt daarmee veel aandacht. Tegelijk ontstonden er met deze herinneringen verrassende associaties met het opgroeien van onze kinderen in de straat, een generatie van bijna een halve eeuw later.

Om ook beeld te krijgen van andere bewoners zijn internet en oude kranten afgestruind: biografieën, advertenties, familieberichten etc. Hiermee krijgen ook andere straatbewoners iets van een gezicht: werk, activiteiten, hobby's, kinderen die geboren worden, sterfgevallen.

Van de geschiedenis van vrouwen was echter weinig terug te vinden, behalve een enkele keer bij bijvoorbeeld een comité ter ondersteuning van een maatschappelijk doel. Daarom heb ik Joost Váhl gevraagd over zijn moeder te schrijven (zo wordt zij genoemd in het overzicht van de verzetskranten, dus over haar was wel iets te vertellen, leek me), terwijl Arend ook over zijn 'bonusmoeder' mevr. Verhagen vertelt. Maar vrouwen blijven in deze geschiedenis stevig onderbelicht.

Een andere zoektocht was de bewoning in de oorlog. Een aantal bewoners bleken in '43 verdwenen: wat was hier aan de hand? En Stamm, het enige joodse gezin, was al in '41 vertrokken, dus ruim voor de deportaties. Andersom leek Boot aanvankelijk de hele oorlog rustig in zijn huis te wonen (toch bijzonder, een stel zonder kinderen in een groot huis, hier geen inkwartiering? denk je dan) maar bleek vertrokken in '43 - gebaseerd op een min of meer toevallige vondst in het Archief en later bevestigd door Joop de Blij in zijn boek 'Oorlog en Verzet in de Prinsenstad 1940-1945'.

Bij dit zoeken is door Hans en Philip Poppink benadrukt dat de mensen vroeger veel meer op zichzelf woonden. Je wist als burens soms nauwelijks iets van elkaar en van verderop in de straat misschien niets. Nr 21 was een tijd van de Gereformeerde kerk en de bewoners, voornamelijk dominees, hebben weinig sporen achtergelaten. Andere woningen waren een soort doorgangshuizen met nog steeds onduidelijkheden over de opeenvolgende bewoners.

Al met al is deze bundel een verzameling verschillend soortige verhalen geworden die zich aandienen en niet samenhangend zijn. Wel laat de grote diversiteit, met het grote naast het kleine, niet alleen veel schakeringen van deze straat zien, maar ontstaat er soms een doorkijk, een moment

van inzicht of verbinding met het verleden. Letterlijk betreft dat de ontwikkelingsgeschiedenis van de straat; hierdoor zie je veel beter waarom deze nu is zoals die is. Tegelijk blijven er gaten en de oplettende lezer zal zich soms afvragen of zaken niet tegenstijdig zijn. Veel kan nog uitgezocht worden.

In elk geval kreeg de straat steeds meer kleur, van al die mensen die voor ons in de straat gewoond hebben, al die levens, de families, kinderen, werk, overlijden, verhuizingen, en de veranderingen in tijd - net zoals wij er nu zelf leven. Het resulteerde in het besef dat ook wij maar passanten zijn: we wonen een tijdje in de huizen (soms wat langer), passen ze van binnen (en soms van buiten) aan op onze wensen die even uniek zijn, om daarna weer uitgewist te worden door die van onze opvolgers. We vinden ons 'eigenaars', we drukken onze stempel en leven onze levens, en gaan dan weer - terwijl de huizen en de straat, die blijven.

Roelf Steenhuis

Alvast een paar weetjes:

- De naam Mijnbouwstraat is vastgesteld in het Raadsbesluit dd 10.5.1911 en genoemd naar het gebouw voor Mijnbouwkunde.

- Lange tijd was onze straat de enige Mijnbouwstraat in Nederland. Pas rond 1980 is in een nieuwbouwwijk in Hoensbroek ook een Mijnbouwstraat aangelegd.

Wel was er in 1906 in een krant in N.O. Indië een feuilleton met - de Mijnbouwstraat!

Het nieuws van den dag voor Nederlandsc...

27-01-1906

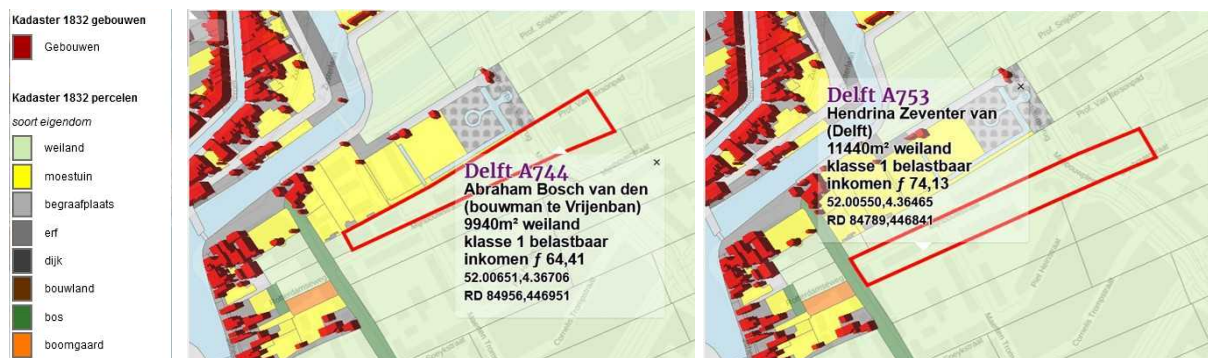

Hij deed gewichtig en snoof eens Daarop riep hij:
— Koetsier, links. Hier heb je het Decentralisatie-plein, met het ruiter-standbeeld van Jhr. Otto Van der Wijck en hier komen we in de Mijnbouwstraat, met het monument van Ladislaus Przydmiecsie. Heb je dien nog gekend?
— En of, zei ik. We waren boezemvrienden! En een traan druppelde op mijn vest.

1. Het ontstaan van de Mijnbouwstraat

1.1 Delft voor de uitbreidingen

De vestingwet van 1874 maakte het voor Delft mogelijk om uit te breiden buiten de oude omwalling. Het gebied met de Mijnbouwstraat was toen weiland. Op de kadastrale kaart van 1832 (zie onder) is het gebruik en de eigendomssituatie te zien (zie 1* - noten* staan aan het einde), op de achtergrond is dun de huidige situatie leesbaar.

Eigendomssituatie 1832.

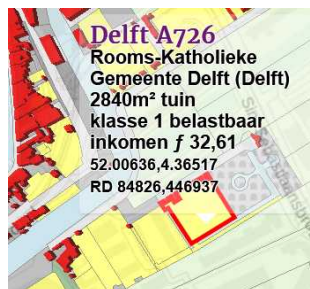
De Mijnbouwstraat is aangelegd op twee weilanden. De even nummers van de Mijnbouwstraat liggen op het weiland A744, toen van Abraham van den Bosch. Opvallend aan dit weiland is dat het naar het oosten uitwaaiert. Dit komt omdat het gebied een spievormig restant was tussen twee eerdere verkavelingen (zie 2* en hfdst 1.8 en 3.1, het Rooms-Katholieke Kerkhof).

De oneven nrs liggen op het zuidelijke weiland A753, toen van Hendrina van Zeventer. Tussen beide kavels lag een sloot, ongeveer in het midden van de huidige straat.

Het kleine kaveltje weiland links van A744 aan de Rotterdamseweg was ook van Van den Bosch. Hij had meer grond in dit gebied en was 'bouwman' (=boer) in Vrijenban. Het was niet ongebruikelijk dat grond als vorm van belegging of oudedagsvoorziening in eigendom was en verpacht werd aan een boer.

De beide weilanden lagen direct zuidelijk van een strook moestuinen (geel) aan de toenmalige stadsgracht. Deze gracht volgde ongeveer vanaf de plek van de huidige Hambrug de Asvest en via het Veste-theater en Bastiaanplein de Zuiderstraat. Het Rooms-Katholiek Kerkhof (A724, met de stippels en kruisvormige paden) lag toen dus midden in het weiland en was met een laan (de grijze streep) vanaf de stadsgracht bereikbaar. Het perceel direct links van het kerkhof (A726) had de

bestemming 'moestuin' (geel) maar was al in bezit van de Rooms-Katholieke gemeente. Het is later toegevoegd aan het kerkhof; deze scheiding is nog zichtbaar in de huidige inrichting. Op tuin A715 werd in 1847 Kanaalweg 1 gebouwd en in 1897 op A715 en A717 samen de Verffabriek (zie hfdst 4.2).

1832: (in rood) Het katholiek kerkhof en de latere uitbreiding.

Kavels latere locatie Kanaalweg 1 en de Verffabriek.

1.2 Aanleg en verbreding van het kanaal (1891-94)

De oude stadsgracht, het R.C. Kerkhof, het nieuwe kanaal en de gebouwen voor Geodesie en de Verffabriek.

Op bovenstaande kaart is de oorspronkelijke stadsgracht langs de Avest en de Zuiderstraat te zien, samen met het nieuwe tracé van het kanaal. Ongeveer vanaf de plek waar de Hambrug nu ligt werd het kanaal rechtdoor getrokken en met een ruime boog weer aangesloten op de stadsgracht bij de Oostpoort. Vanwege het doorgaande scheepvaartverkeer werd het kanaal verbreed, op de dijk werd de Kanaalweg aangelegd en later prachtig beplant met platanen.

Dit nieuwe kanaal werd direct naast het kerkhof geprojecteerd dat 'laag in de polder' lag ten opzichte van het kanaal dat als boezem een hoger waterpeil heeft. De ook laaggelegen toegangslaan van het kerkhof en de aansluiting daarvan op de dijk bij Kanaalweg 1 bleef onveranderd. Dit verklaart de huidige, wat bijzondere en indirecte entree van het kerkhof, nu ook nog via een parkeerplaats. Een entree direct vanaf de Kanaalweg naar het midden van het kerkhof zou nu immers veel logischer zijn. Inmiddels is op deze kaart ook een U-vormig gebouw links van het kerkhof te zien, de Verffabriek (later gelegen achter de Mijnbouwstraat nrs 14-16, zie hfdst 4.2). Op dit moment zijn de beide weilanden waar nu de Mijnbouwstraat ligt, direct ten zuiden van het kerkhof en de Verffabriek, nog onbebouwd.

1.3 De Rotterdamseweg ten tijde van aanleg van de Mijnbouwstraat

De uitspanning Café Huis ter Lucht lag aan de Rotterdamseweg, waar nu de nrs 110.

Te zien aan de erkers staan de woningen Rotterdamseweg 15-35 (links) er al wel, maar is er nog geen inrit tot de Mijnbouwstraat. Wel zichtbaar is rechts de kap -met het sprongetje- van Huis ter Lucht.

De toegang tot de Mijnbouwstraat bij het pijltje naar links.

1.4 Het ontstaan van de Mijnbouwstraat in context

'Met de groei van de TH rees de behoefte deze uit te breiden buiten de binnenstad. Dit gebeurde op het 'eiland' tussen de oude stadgracht en het nieuwe kanaal (zie hfdst 1.2), en aan de zuidzijde daarvan. (...) De eerste gebouwen werden zonder overkoepelend stedenbouwkundig plan gebouwd' (3*).

'Aan het Kanaal verrezen in 1895 het nieuwe gebouw voor Geodesie (foto onder links, Kanaalweg 4) en in 1903 het gebouw voor Electrotechniek en Natuurkunde (onder rechts, Kanaalweg 2). Voor deze gebouwen koos de architect, de rijksbouwmeester voor onderwijsgebouwen J. van Lokhorst, voor de 'solide' vroege renaissancestijl, waarin nog gotische motieven te herkennen zijn. Deze stijl achtte men in die tijd zeer toepasselijk voor de technische onderwijsinstututen, die erin gehuisvest werden' (4*)

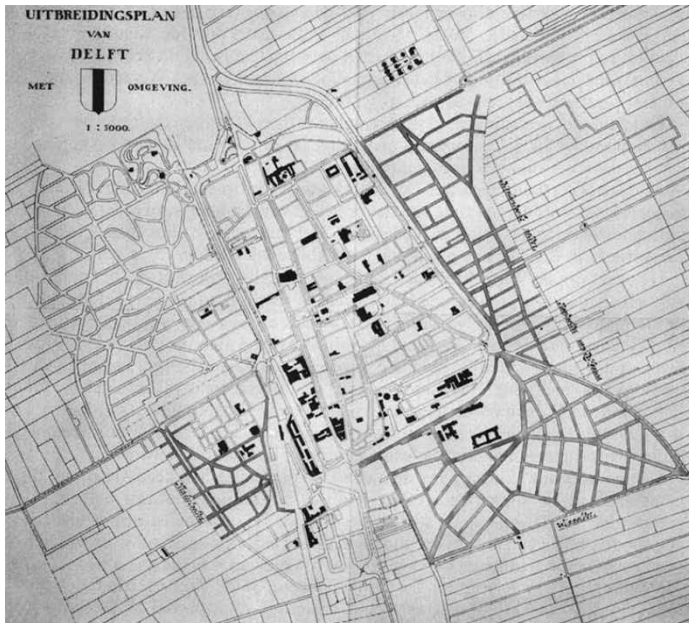

Geodesie, 1895.

Electrotechniek en Natuurkunde, 1903.

1.5 Het plan Hartman 1908 en de Mijnbouwstraat (5*)

Uitbreidingsplan van Delft uit 1908 met het ontwerp van een nieuwe woonwijk in de Wippolder van de gemeente-architect M. A. C. Hartman, rechts detail hieruit met de Mijnbouwstraat (gele pijl).

'Pas in 1908 kwam het eerste gemeentelijke Uitbreidingsplan van Delft gereed. In het ontwerp van gemeente-architect Hartman werden de al bestaande onderwijsgebouwen langs de Schie geïntegreerd in een uitbreidingsplan voor de woonwijk in de Wippolder en het Poortland. Er werd rekening gehouden met een verdere uitbreiding van de onderwijsgebouwen ten zuidoosten van de oude stad. Het uitbreidingsplan bevatte naast de onderwijsgebouwen ook woningen voor professoren en kenmerkte zich door een ruime opzet met grote verkeerskruispunten' (3*).

In dit Uitbreidingsplan zijn de gebouwen voor Geodesie, Natuurkunde en Electrotechniek met Mijnbouwkunde (1912) 'planmatig' op een gezamenlijk terrein opgenomen.

1.6 De Mijnbouwstraat in de gemeenteraad 1911-1918

De heer Nelemans:
 Met het voorstel wat het geven van namen betreft, kan ik mij wel vereenigen, met eene uitzondering, d. i. n.l. de naam Mijnbouwstraat. Wij hebben hier wel een gebouw voor mijnbouwkunde, maar geen mijnbouw. Die naam is er dus eene, die dunkt mij al heel weinig zin heeft.

Ik stel daarom voor, die straat te noemen De Vries van Heyststraat of wel Baanstraat, met het oog op de in de nabijheid liggende Ijsbaan.

De Voorzitter:
 Wordt het voorstel van den heer *Nelemans* ondersteund?

Onderscheidene stemmen: „Ja”.

De heer Janssen van Raay:
 Bij namen, die geen historisch karakter dragen, is, vind ik, eene eerste vereischte, dat zij gemakkelijk zijn uit te spreken.

Daarom heb ik bezwaar tegen *Poortlandlaan*, maar *Mijnbouwstraat* vind ik best.

Want hoe eene straat heet, komt er toch eigenlijk niet op aan. Het voorstel van den heer *Nelemans* vind ik daarom onpractisch.

Handelingen van 10 Mei 1911.

Het voorstel van den heer *Nelemans* in stemming gebracht, wordt verworpen met 15 tegen 6 stemmen.

Voor stemmen de heeren: *Post van der Burg, Nelemans, Murk, Nienhuis, Straman* en *Van Eyk Bijleveld*.

Het voorstel van Burgemeester en Wethouders in stemming gebracht, wordt aangenomen met 15 tegen 6 stemmen.

Tegen stemmen de heeren: *Bok, Fischer, Van Eyk Bijleveld* en *Van Aggelen*.

Uit de 'Handelingen van de gemeenteraad', 10.5.1911 met discussie over de naam van de straat. De 'Poortlandlaan' is later gewijzigd in Julianalaan, de naam Poortlandplein bleef bestaan. De ijsbaan lag op het perceel direct zuidelijk van A753 (zie hfdst 1.1 en 1.7).

N°. 371. Delft, den 19 December 1911.
 Aan den Gemeenteraad van Delft.

Door de heeren *J. H. van Langen* en *J. A. Kluiters* is voor de bebouwing van een gedeelte van het terrein aan de Mijnbouwstraat door U bij besluit van den 27 September 1911 aan hen verkocht, ingezonden het hierbij voor U ter visie gelegd wordende plan.

Die gebouwen voldoen niet aan den eisch gesteld in de bij uw besluit van 22 Maart 1911 vastgestelde koopvoorwaarden voor den koop van bouwterrein in den Wippolder, langs de Zuid- en Noordzijde van de nieuwe straat, haaks op den Rotterdamschen weg, vermits zij niet hebben de inrichting en het voorkomen van herenhuizen, met eene tegenwoordige huurwaarde van ten minste f 450,— per jaar.

Indien de zolders van de op de teekening aangegeven buitenste gebouwen groter hoogte-afmetingen verkrijgen door het maken van eene hoogere borstwering en het doen rijzen van het kapbint, bestaat onzerzijds geen bezwaar tegen het type woningen, dat de heeren *Van Langen* en *Kluiters* wenschen te bouwen.

Derhalve hebben wij de eer U voor te stellen, ons machtiging te verleenen tot goedkeuring der teekeningen, nadat deze zoodanig zijn gewijzigd, dat ons hiervoren genoemd bezwaar is opgeheven.

Burg. en Weth.

Discussie over de dwarskappen van de even nummers.

Heeft besloten:

Aan den heer *J. H. van Langen* aldaar te verkoopen een gedeelte van het perceel kadastraal bekend Sectie A nos. 5946 en 5530, en wel ter lengte van 72 Meter en ter diepte van 30 Meter, gelegen aan de Mijnbouwstraat, ten zuidwesten grenzende aan het perceel Sectie A. no. 5923 en ten noordoosten aan de ontworpen en reeds gedeeltelijk aangelegde eerste dwarsstraat van de Mijnbouwstraat, komende van den Rotterdamschen weg.

Deze verkoop geschiedt tegen den prijs van veertien duizend vier honderd gulden en voorts onder de volgende voorwaarden:

Verkoop grond van de even nummers aan Van Langen.

een perceel bouwterrein, gelegen in den Wippolder aan de Mijnbouwstraat, hoek Maerten Trompstraat, ingevolge Raadsbesluit van 27 Maart 1918 aan *W. en A. Rothfus*, te termijn 4531,50

Verkoop grond van de oneven nummers op 27.3.1918 aan de Gebr. *W. en A. Rothfus*.

1.7 Intermezzo: stratenplan en grondaankoop

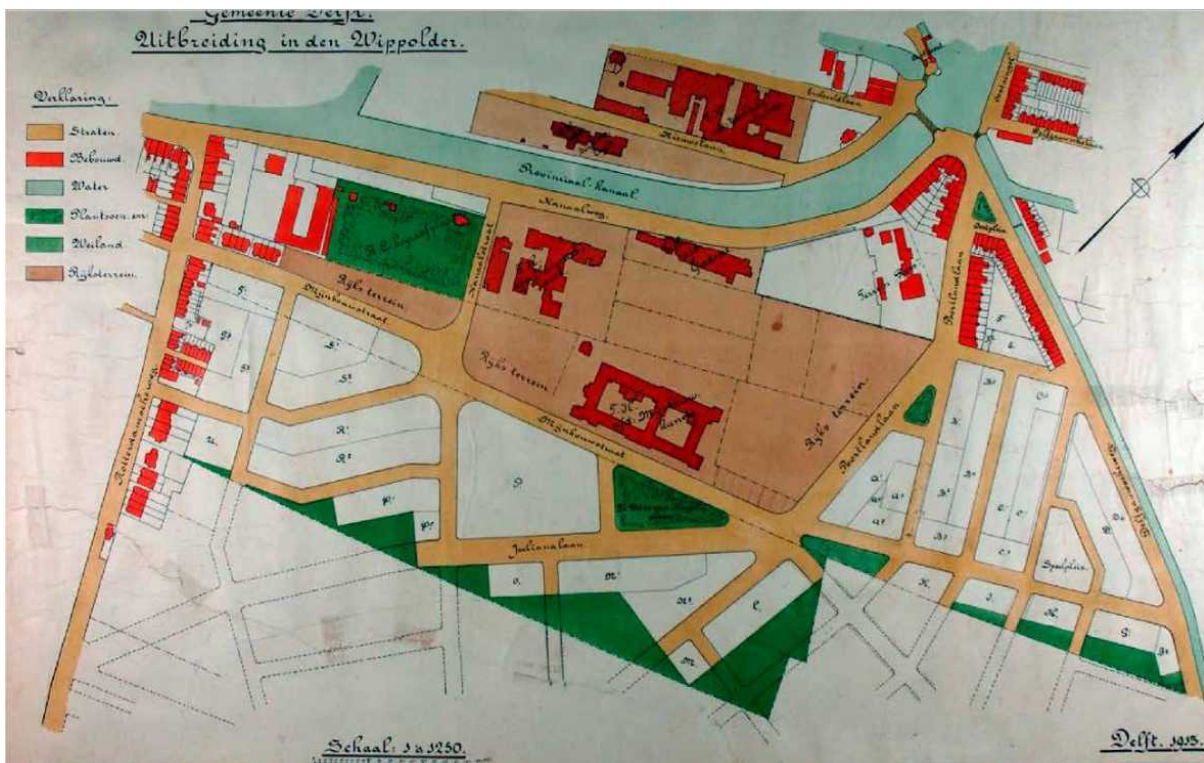
Omdat grond met een bouwbestemming aanzienlijk meer waard is dan met een agrarische bestemming, is de omzetting doorgaans een bron van speculatie. Het plan van Hartman lijkt zich niets aan te trekken van eigendomsverhoudingen; lanen en straten lijken 'vrij en landschappelijk' te meanderen door het gebied. De verwerving van de gronden was doorgaans echter wel een probleem want vóór de nieuwe aanleg moest men rond zien te komen met de grondeigenaren. De Woningwet van 1901 bood weliswaar de mogelijkheid tot onteigening van onwillende of doorspeculerende grondeigenaren, maar zeker voor kleinere gemeenten was dit een lange en moeizame weg. Daarom probeerde men in het stedenbouwkundig plan rekening te houden met eigendom door een beperkt aantal kavels tegelijk aan te kopen en te ontwikkelen voor bebouwing.

Delftsche courant

08-03-1912

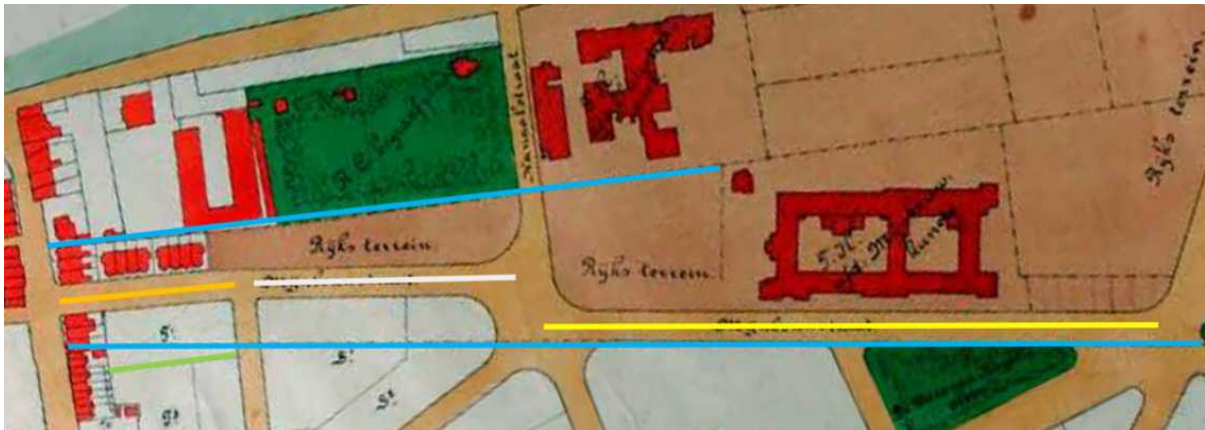
Wat betreft het kadastrale perceel Sectie A. no. 5846, toebehoorende aan den heer *W. J. Poelman*, en de kadastrale percelen Sectie A nos. 3278, 3280, 5308, 5309, 5530 en 5531, toebehoorende aan de Delftsche IJclub, merken wij het volgende op. Het eigendom van den heer *Poelman* grenst aan de terreinen der gemeente, en is o. a. bestemd om daarop door te trekken het reeds aangelegde gedeelte der **Mijnbouwstraat**, ten einde die in verbinding te brengen met de te verlengen Poortlandlaan en den Delfgauwschen weg. De eigendommen van de Delftsche IJclub sluiten gedeeltelijk onmiddellijk aan de ontworpen **Mijnbouwstraat** aan, en zijn voorts bestemd voor den aanleg van straten die de verbinding zullen vormen tusschen de genoemde straat en de Julianalaan. Het is dus duidelijk, dat het voor de verzekering van de totstandkoming van het uitbreidingsplan een gebiedende eisch is, dat zoowel het hiervoren genoemde perceel weiland van den heer *Poelman*, als de terreinen van de Delftsche IJclub in handen der gemeente overgaan. Omdat de onderhandelingen niet hebben geleid tot eene overdracht aan de gemeente langs minnelijken weg, blijft thans slechts het middel tot onteigening over. Daartoe hebben wij de eer U hierbij over te leggen een plan tot onteigening van gronden in den Wippolder. Wanneer dit plan voorloopig door U wordt

1.8 Gemeente Delft, Uitbreiding in den Wippolder 1915: de Mijnbouwstraat

Na het ontwerp van Hartman maakt de gemeente Delft in 1915 een ontwerp voor de 'Uitbreiding in den Wippolder' (4*). De stippellijnen geven de eigendomsgrenzen aan.

Dit wordt zichtbaar gemaakt in de tekening van 1915, de 'Uitbreiding in den Wippolder'. Bij de aanleg van de eerste straten worden de sloten, dus de eigendomsgrenzen (zie hfdst 1.1, nog steeds dezelfde als op de kadastrale kaart van 1832) als stippellijn op de tekening weergegeven. Dit verduidelijkt de consequenties voor de stedenbouw en het verloop van de straat.

De Mijnbouwstraat in de 'Uitbreiding in de Wippolder', 1915.

- Blauw en stippellijnen: de eigendoms- / kavelgrenzen, van oorsprong de sloten (zie hfdst 1.1).
- Oranje: het westelijk gedeelte van de Mijnbouwstraat, waar wij wonen, wordt precies op de twee kavels A744 en A753 aangelegd. De sloot tussen beide kavels wordt op de tekening van 1915 niet meer aangegeven, kennelijk zijn beide kavels inmiddels verworven en samengevoegd. De straat ligt hier parallel aan de noordelijke blauwe lijn, de kavelgrens. De straat zelf wordt relatief breed gehouden: het is de entree van het TH-terrein (zie hfdst 1.5, plan Hartman). Deze breedte gaat echter ten koste van de kaveldiepte van de woningen en vooral van de achtertuinen. Het past maar net (zie ook hfdst 2.0). De woningen aan de zuidzijde van de straat zouden volgens deze tekening veel diepere kavels krijgen (de groene lijn), maar uiteindelijk lijkt gemiddeld te zijn tussen de blauwe en groene lijnen.
- Wit: vanaf de Maerten Trompstraat knikt de Mijnbouwstraat en ligt hier parallel aan de zuidelijke kavelgrens. Het noordelijk van de straat gelegen Rijksterrein (bruin ingekleurd) verbreedt nu naar het oosten; dit is nog steeds zichtbaar in het huidige woningbouwblok nrs 30 t/m 104 dat naar het oosten toe meer diepte krijgt en daar in de diepte verspringt. De Maerten Trompstraat wordt parallel aan de Rotterdamseweg aangelegd, op een afstand van ca 110m. Een forse maat, want verder in dit plangebied is een afstand tussen parallelle straten van ca 70m gebruikelijk (efficiënt). Deze grote maat van 110m had waarschijnlijk te maken met het moeten inpassen van de variërende tuindieptes van de woningen verderop aan de Rotterdamseweg. Hoe dan ook bepaalde het de lengte van het bouwblok aan de zuidzijde van de straat, en daarmee het huidige aantal van 12 woningen.
- Geel: ten oosten van het Mijnbouwplein verspringt de Mijnbouwstraat tegen de zuidelijke kavelgrens aan. De TH wilde kennelijk op de aangekochte kavels liever een zo groot mogelijk binnenterrein, in tegenstelling tot de ontwikkelaars van de woningen die de straat juist in het midden van de kavels (oranje) projecteerde. Voor buitenstaanders is deze sprong en de tussenvoeging van het Mijnbouwplein in naamgeving verwarrend. Had men 'ons' deel van de straat dan niet beter een andere naam kunnen geven?

Delftsche Courant 25.04.1912. De Kanaalstraat is nu de oprit Sebastiaansbrug - Michiel de Ruyterweg.

Delftsche courant

17-07-1926 ©?

Vroege foto van Mijnbouwkunde waarbij goed te zien is dat het gebouw nog direct aan de rand van het kavel staat (4*).

Tenslotte is op deze kaart goed te zien hoe de reeds genoemde drie gebouwen voor Geodesie, Natuurkunde en Electrotechniek en Mijnbouwkunde pragmatisch waren ingepast tussen de toenmalige eigendomsverhoudingen, de stippellijnen / sloten. Deze sloten, de oude landschappelijke lijnen, zijn dus nu nog steeds in de positionering van de gebouwen terug te lezen!

Bij de verdere ontwikkeling van het TH-gebied ten zuiden van de Mijnbouwstraat lijkt de grond tijdig verworven en wordt het stratenpatroon onafhankelijk van de oorspronkelijke eigendomsverhoudingen.

1.9 Het verkeer

In het plan van Hartman verschijnt de Mijnbouwstraat in de volgende stedenbouwkundige context:

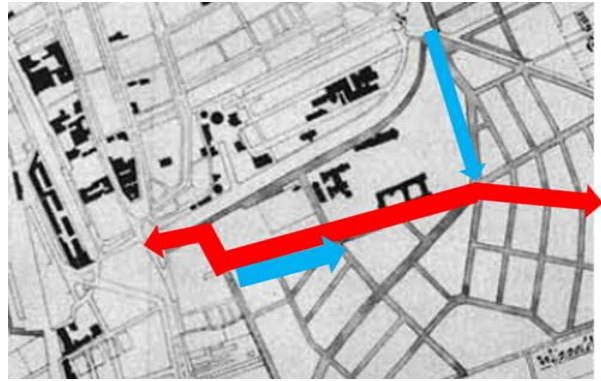
1. Vanaf de Rotterdamseweg, vanouds de hoofdverbinding Rotterdam-Delft-Den Haag, wordt de Mijnbouwstraat de hoofdtoegang tot de TH-wijk voor de westelijke (binnen) stad. Tegelijk worden de Mijnbouwstraat en de Nassaulaan een bypass voor verkeer tussen de Rotterdammerpoortbrug en Pijnacker.

1. De verkeerssituatie tot ca 1933.

- Rood-dik: de Rotterdamseweg als hoofdverbinding naar het zuiden, -dun: de Mijnbouwstraat als bypass richting Pijnacker.
- Blauw: de Mijnbouwstraat en Julianalaan als toegang tot de TH vanuit de stad.

2. De Mijnbouwstraat wordt in 1933 na de aanleg van de A13 van het wegvak Overschie-Pauwbrug (het wegvak A13 Pauwbrug-Brasserskade is van 1938) en tot de aanleg van de Sebastiaansbrug in 1963 de verbinding voor oost-west autoverkeer richting de westzijde van de stad (Irenetunnel 1955, aanleg Voorhof etc), naar het Westland en verder. De Rotterdamseweg is dan secundair als verbinding naar Rotterdam. In deze periode is de Mijnbouwstraat de hoofdverbinding naar de A13. Legendarisch waren de files voor de Rotterdammerpoortbrug tot in de Mijnbouwstraat - op de foto's (zie ook hfdst 5) uit die tijd heeft de straat een middenstreep!

2. 1933-1963. Rood-dik: de Mijnbouwstraat als hoofdverkeersverbinding oost-west, de Rotterdamseweg is nu luw.

Politieagent regelt de verkeersdrukte op de hoek Rotterdamseweg-Mbstraat (foto HvW 1961-63).

De Mijnbouwstraat met brede rijbanen en middenstreep, 1949.

Foto's ca 1961-63: file in de straat, zoveel wachttijd voor de Rotterdammerpoortbrug dat de vrachtwagenchauffeur tijd heeft om zich om te kleden. Voor Mijnbouwstraat nr 3 staat de halte voor de bus naar Gouda.

Hans van Witteloostuijn: 'De buurt was zeer levendig. Dat is ook te zien aan het enorme aanbod aan winkels. Bijvoorbeeld: er zaten minstens 3 groentezaken, 3 tabakszaken, 2 melkboeren, 2 kruideniers, een drogist, een fietswinkel, een speelgoedwinkel, een patisserie, een manufacturenzaak, enz.'

Foto's ca 1961-63: ook veel voetgangers en fietsers. Op de voorgrond dhr Poppink bij het hek van zijn huis, nr 11.

Agent regelt het verkeer op de hoek van de Rotterdamseweg.

3. Na aanleg van de Sebastiaansbrug in 1963 werd de Michiel de Ruyterweg (met op de flanken de Rotterdamseweg / later Abtswoudsebrug en de Schoemakerstraat) de aanvoerroute naar de TH vanuit de stad. De Rotterdammerpoortbrug bleef tot 1978 in functie voor fietsers en voetgangers en daarmee de Mijnbouwstraat nog een secundaire verbinding naar de TH. Met het vervangen van de Rotterdammerpoortbrug door de Hambrug (dit omdat grotere schepen zo de bocht bij de Zuidkolk gemakkelijker konden nemen) kwam de Mijnbouwstraat geheel in de luwte te liggen. Ook het vrachtverkeer voor bedrijven aan de Rotterdamseweg en de Scheepmakerij is inmiddels vervallen.

3. De Mbstraat in de luwte na aanleg van de Sebastiaansbrug.

1.10 De straat voortdurend in het nieuws vanwege het verkeer

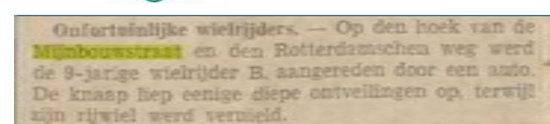
Delftsche Courant 20.8.1934.

Nieuwe Apeldoornsche courant 08-11-1938

31-08-1929

1.11 Terug van klein naar groot

Vanwege de oost-west gerichte slotenverkaveling rondom Delft ontstonden de eerste uitbreidingen vooral aan de west- en oostkant buiten de oude binnenstad. Bouwers kochten weiland 'met diepte', ontsloten en bebouwden dat: het Westerkwartier, Hof van Delft en aan de oostzijde bv het Heilige Land. Aan de zuidkant van de stad blokkeerden het Katholiek kerkhof en later Geodesie uitbreiding daar, verder bemoeilijkt door de parallelle verkaveling die voor bebouwing meer en daarmee inefficiënte grondaankoop vereiste. De Kanaalstraat (nu de oprit Sebastiaansbrug en de Michiel de Ruyterweg) werd de enige zijstraat aan de zuidzijde vanaf het Kanaal.

De hoofdtoegangen tot de TH werden vervolgens vanuit de flanken georganiseerd. Vanwege grondeigendom werd aan de westzijde aan de Rotterdamseweg een 'gaatje' gevonden als begin van een verder ad-hoc verlopende bypass, de Mijnbouwstraat (zie hfdst 1.5). Pas later kregen de TH-gebouwen met het De Vries van Heijstplantsoen als 'campus' samenhang vanuit het Poortlandplein, terwijl de Mijnbouwstraat voor bereikbaarheid de hoofdtoegang was vanuit de westelijke binnenstad en het station. Als entree tot de TH was de Mijnbouwstraat in breedte duidelijk bescheidener dan die aan de oostzijde, de Poortlandlaan, nu de Julianalaan, die een royaler profiel met middenberm kreeg.

Delft 1898: de eerste uitbreidingen buiten de oude stad.

Komplan 1956.

Dreigende ondergang van de Mijnbouwstraat

Deze opzet kon het toenemende verkeer na de oorlog niet meer aan. In het Komplan van 1956 wordt voorgesteld om de woningen aan de noordzijde van de Mijnbouwstraat af te breken voor een verkeersdoorbraak met een brug over de Zuidkolk naar de Irenetunnel. Een grote en zeer kostbare ingreep. Volgens Hans van Witteloostuijn was prof. Kosten die op nr 4 woonde (en waarmee hij en Bart Kosten Scrabble speelden) en wiens huis dus gesloopt zou worden verontwaardigd over het plan. En -zie de brief van Joost op de volgende blz- prof. Vahl van nr 1 was voor?

De aansluiting op de A13 bij de Pauwmolen kwam te vervallen en werd vervangen door de huidige, de Oostpoortweg, die zou worden doorgetrokken naar de Zuidwal via de Ezelsveldlaan met een brug over het Kanaal voor de Oostpoort langs. Voor deze 'zuid-tangent' zouden, naast aanleg van de nieuwe brug bij de Oostpoort, de oude TH-gebouwen gesloopt moeten worden - ook kostbaar. Beide voorstellen werden uiteindelijk pragmatisch gemixt. De Mijnbouwstraat-oostzijde werd met de Julianalaan hoofdverkeersader in een circuit van eenrichtingsverkeer rondom het De Vries van Heijstplantsoen. Vanaf de Irenetunnel werd de Zuidwal aan de binnenstadzijde een snelweg, deels aangelegd op het vrijgemaakte terrein van de Gas- en Electriciteitsfabriek, en daartussen werd de

Sebastiaansbrug als verbinding aangelegd. Verkeerstechnisch -waar het allemaal om draaide- een bijzonder onhandige zig-zag routing, zie de tekening 1.9.3.

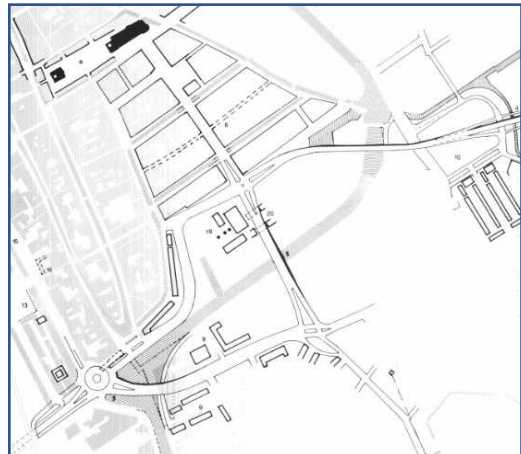
Met de Sebastiaansbrug ontstond tevens een directe hoofdverbinding van de binnenstad naar de nieuwe TH-campus via de Michiel de Ruyterweg en de Mekelweg. Het tracé van deze nieuwe 'as' zou door de binnenstad verlengd worden via de Beestenmarkt naar de Nieuwe Kerk: heel veel sloop. Stedenbouwkundige Joost Váhl* noemde het de 'Stalinallee'. Hij was één van de eersten die zich tegen deze verkeersdoorbraken en binnenstedelijke sloop verzette en zette zich tevergeefs in om de Gas- en Electriciteitsfabriek te behouden, gebouwen die nu misschien als karakteristiek en waardevol voor de stad zouden worden gezien.

Uiteindelijk is dit proces dus een kerkhof van halve en mislukte plannen en nog steeds met nasleep. Om de Sebastiaansbrug recentelijk geschikt te maken voor tramverkeer moest deze verder worden

verhoogd om minder open te moeten voor scheepvaart.

Dit bemoeilijkt het gebruik voor fiets en voetganger (nog steiler) terwijl de auto-capaciteit (de oorspronkelijk reden tot aanleg) met twee keer één rijbaan sterk verminderd is. Vanwege de tram wordt een toch al topzware 'oplossing' nu nog inadequater...

Voor de Mijnbouwstraat eindigt deze verkeers-'planning' dan weer gunstig. Door de aanleg van de Sebastiaansbrug werd het een secundaire straat en kreeg het iets terug van de rust die het uitstraalt op de foto's van voor de oorlog.

Rein Geurtsen, 'Locatie Zuidpoort Delft', DUP 1988, Komplan. De bebouwing Mijnbouwstraat noordzijde, de kop van de Rotterdamseweg, de Hertog Govertkade en de Scheepmakerij zijn hierin gesloopt.

Mijn Geschiedenis en Delft, brief Joost Váhl (Culemborg, 23.6.2024)

'In 1953 denderde nog al het doorgaande verkeer uit het Westland naar de grote weg bij de Pauwmolen door de Mijnbouwstraat. In de Rotterdamseweg vlakbij waren nog winkels zoals de Gruyter, slager, fietswinkel en een groenteboer. Maar de nieuwe plannen voor een naoorlogse groeistad zouden alles veranderen. De stad werd ontwikkeld door externe privé buro's die zoals overal adviseerden om wonen, werken en recreatie te scheiden en onderdelen te verbinden met wegen. Na mijn schooltijd op het Haags Montessori Lyceum en na een dienstperiode in NN Guinea ging ik in Delft Bouwkunde studeren en erna werkte ik met Thijs de Jong op stedenbouw aan de stad als ontwerper bij Openbare Werken. Tijdens mijn studie botste ik in alle opzichten met de plannen en ideeën van mijn vader. Vader geloofde net als de adviseurs dat er een grote nieuwe TH-wijk moest komen. Nieuwe grote woonwijken, een groot nieuw winkelcentrum op de bestaande stad** en overal nieuwe grote wegen voor het verkeer in de toekomst.

Zo geschiede. De Sebastiaansbrug (St Juttemisbrug) komt in de film 100 jaar HBS voor als de brug naar de toekomst. In mijn ogen was dat het symbool van verkeerde stadsplanning voor een bijzondere stad als Delft. De brug was veel te breed en verbond niks met niks.

Een brug voor openbaar vervoer en langzaam verkeer met auto's te gast was prima geweest. Ook de grote geplande verbindingsweg tussen het Westland en Zoetermeer moest volgens ons niet op die plek komen. Mijn vrouw en ik kraakten daarom in 1971/72 rond nieuwjaar het oude leeggekomen TH-gebouw Nieuwelaan 3/5 (het 'Spookhuis'). Het huis en de gasfabriek lagen op het nieuwe tracé dat op een viaduct 6 banen breed langs de Oostpoort en over de Schie dwars door alles en nog wat zou worden aangelegd.

Thijs de Jong en ik werkten aan een nieuw plan voor 'In de Veste' met een reddingsopzet dat de bestaande situatie meer moest respecteren. We waren echter veel te laat begonnen.

De Prof Mekelweg (ik noemde het de Stalinallee) kreeg een centrale functie voor auto's van de nieuwe brug. Er aan kwamen allemaal nieuwe showgebouwen*** met parkeren ervoor. Mijn vader verhuisde met Werktuigbouw en Scheepsbouw van de Nieuwelaan naar de Mekelweg. Overal in de stad kwamen grote TH-gebouwen leeg te staan en hergebruik was lastig. Mijn vader vond het prima, ik probeerde de verandering in te zetten en vooral vermenging van functies zoals Wonen en Werken te promoten. De auto moest worden getemd.'

* Joost is oud-straatbewoner en woonde op nr 1, zie hfdst 6 en 7.5.

** Joost bedoelt 'in de Veste', dat ten koste ging van de buurtwinkeliers bv aan de Rotterdamseweg,

*** en hier de nieuwe TH-gebouwen op de campus aan weerszijden van de Mekelweg.

2. De woningen

2.0 Projectontwikkeling in het begin van de 20e eeuw (met dank aan Kees van der Wiel)

In de handelingen van de gemeenteraad van 1911 (zie hfdst 1.6) wordt J.H. van Langen als koper van het terrein van de even nummers vermeld. Volgens het kadaster echter worden de even nummers ontwikkeld door een Bouwcompagnonschap, bestaande uit Johannes van Langen (loodgieter), Johannes Kluiters (timmerman, aannemer), Giel Langeveld (bouwkundige) en Hendricus Esser (aannemer). Ieder is voor een kwart eigenaar. Zij verdelen de acht woningen; Langeveld neemt nrs 2 en 4, Van Langen 6 en 8, Kluiters 10 en 12 en Esser 14 en 16.

Van Langeveld en Kluiters is bekend dat zij in de stad op veel locaties huizen bezaten en ook de aanpak in de Mijnbouwstraat laat een strategie zien van het beperken van risico door het knippen in omvang van het plan. In hoofdstuk 6 is vervolgens te zien hoe deze ontwikkelaars hun bezit vasthouden voor belegging en verhuur respectievelijk op termijn verkopen.

Giel Langeveld belegt én is opzichter van Gemeentewerken. Ook noemt hij zich bouwkundige en later ook architect: diverse petten, diverse belangen. In 1928 gaat hij op nr 2 wonen.

In 1913 wordt bij nrs 2, 4 en deels 6 en in 1919 bij de nrs 6 t/m 16 aan de achterzijde van de woningen circa één meter tuin toegevoegd, in bruikleen van de achterburen respectievelijk Vliegenthart en Spanjaard (als directeur van de Verf- en Chemicaliefabriek). Vliegenthart verkoopt deze strook in 1919 door aan de nrs 2, 4 en 6 maar de strook achter de nrs 6 t/m 16 van de Verffabriek blijft tot 1975 in eigendom van haar en haar opvolgers, Franken Donders en de gemeente Delft.

De oneven nummers worden als geheel ontwikkeld door de aannemer Gebr. Rothfusz, waarbij zij het plan -weer ter beperking van het risico- stapsgewijs per vier woningen realiseren. Zij houden geen woningen voor zichzelf vast maar verkopen alles direct. Vervolgens realiseren ze om de hoek aan de Maerten Trompstraat - oneven zijde in één keer een reeks van elf woningen.

2.1 De Rotterdamseweg

Op de tekening van 1915 (zie hfdst 1.8) is de eerste bebouwing aan de Mijnbouwstraat te zien: aan de noordzijde zijn acht woningen gebouwd, de nrs 2 t/m 16, samen met zes woningen aan de Rotterdamse weg, nrs 15 t/m 35. Deze combinatie is misschien opvallend, maar logisch, want zij staan op dezelfde kavels A744 en A753 en zijn samenhangend ontwikkeld en bebouwd: met de bebouwing aan de Rotterdamse weg wordt de toegang tot de Mijnbouwstraat vrijgemaakt.

- De zes woningen aan de Rotterdamseweg staan daar niet in de rooilijn van de Rotterdamseweg, maar iets verdraaid. Dit is goed te zien aan de iets taps toelopende voortuinen daar. Als hoofdrichting voor deze woningen is dus de Mijnbouwstraat aangehouden, deze woningen flankeren en zijn de 'toegangspoort' tot onze straat.

De 6 panden aan de Rotterdamseweg in samenhang met de Mijnbouwstraat. De zij=noordgevel van Rotterdamseweg 15 ligt op één lijn met de erfgrans (blauw) achter de even nrs van de Mijnbouwstraat, de plek waar ooit de sloot lag. De voorgevellijn van de 6 woningen en de as van de Mijnbouwstraat staan haaks op elkaar (beide oranje). De rode lijn is de hoofdrichting van de Rotterdamseweg.

- Vijf van deze woningen zijn beneden-bovenwoningen, waaruit blijkt dat de Mijnbouwstraat met eengezinswoningen als sjeiker werd 'ingezet'. Deze differentiatie is uitgewerkt op de tekening van 1915, met uitbouwen in de achtertuinen. Alleen Rotterdamseweg nr 35 is eengezins en wellicht in directe opdracht gebouwd. Dit huis heeft vrijwel dezelfde entreeuilfel als de even nummers van de Mijnbouwstraat. De nrs 27-33 hebben bijzondere entree's met golvende luifels en ovale bovenlichten.

Hans van Witteloostuijn over nr 35: 'Op die plek was een garage met een Shell-pomp van Van der Burg. Deze Van der Burg was ook de eigenaar van de twaalf garages in de Mijnbouwstraat. Ik heb zelf nog een garage kunnen huren voor het luttel bedrag van 35 gulden in de maand!'

Rotterdamseweg nrs 15-25.

Nrs 27-35.

Nr 35: entree.

2.2 De Mijnbouwstraat noordzijde (even nrs 2 t/m 16, bouwvergunning nrs 2 t/m 8 dd 6.2.1912)

Deze acht woningen zijn bijzonder! Ze vormen een samenhangende compositie van twee keer vier woningen, waarbij in een reeks van vier de middenwoningen gespiegeld zijn en de eindwoningen herhaald. Dit waarschijnlijk om praktische redenen, zo grenzen er nooit woonkamers (geluid) aan elkaar. De stijl is verwant met die van de toen moderne Engelse garden-city's. Zowel erkers met dak als erkers met balkon, een pittoreske afwisseling van grote en kleine ramen, hoger opgaande dwarskappen bij de eindwoningen en langskappen met een kleinere dwarskap bij de tussenwoningen, laag doorgezet en met stevige overstekken. Als geheel een bijzonder en gevarieerd 'daklandschap', ook nog sjeik gedekt met leien. Alle eindwoningen hadden aanvankelijk erkers op de koppen. Dit maakt de acht woningen tot een fraai, tegelijkertijd samenhangend én gedifferentieerd geheel. En dat op een basis van standaardplattegronden.

De 'Engelse' architectuur is verwant aan die van de woningen Hertog Govertkade 10-12 uit 1905 van architect Anton van der Lee, misschien ook de architect van deze woningen in de Mijnbouwstraat? Hij was ook de architect van Rotterdamseweg 99-105, de Porceleyne Fles en was lector aan de Technische Hoogeschool. Bron: <https://www.achterdegevelsvandelft.nl/>

De gevelcompositie van de even nrs

1. De beuk met de entree is bij alle woningen gelijk: Voordeur met asymmetrisch zijlicht en met een royale, tonvormige luifel (als Rotterdamseweg 35), op de verdieping een voor die tijd ongebruikelijk klein raam, ingedeeld met roedes die terugkomen in alle bovenlichten van de verdere ramen. Het dak wordt lager ingezet dan de tweede verdiepingvloer en heeft een mooi overstek. Alhoewel de nok op de zolderverdieping laag zit, lijkt het dakvlak hier toch fors (bijvoorbeeld in tegenstelling tot de kap van de oneven nummers): pittoresk!

1.

2.

3.

2. Eindwoning, woonbeuk: erker met dakje, de eerste verdieping met een breder, verdubbeld raam (in plaats van twee ramen zoals gebruikelijk, bijvoorbeeld bij de oneven nrs). Daarboven een dwarskap met gemetselde dakpunt, als een 'fronton', met daarin een rond raampje. De punt is geplaatst op opgemetselde zijwangen. De gevel is op de verdieping verhoudingsgewijs gesloten.

3. Tussenwoning, woonbeuk: erker met balkon en met een fraai gedetailleerd hek, balkondeuren zonder bovenlicht waardoor alle ramen op de eerste verdieping in hoogte ten opzichte van elkaar verspringen, en daarboven een kapje op iets opstaande gemetselde wangen, beëindigd met een flinke langskap: ook pittoresk!

4. De reeks woningen wordt verbonden en tot een geheel gemaakt door een met leien gedekt, strak en tegelijk gevarieerd daklandschap. En een detail: bij nr 16 (rechts) is de schuin verlopende overgang naar pannen aan de achterzijde net te zien.

Waarom is de bebouwing aan de noordzijde beperkt gebleven tot acht woningen? Het landje naast nr 16 waar later de garages stonden heeft lang braak gelegen. Heeft de TH het te lang willen vasthouden? Of was de ligging tegen de Verffabriek aan te onaantrekkelijk? De situatie met later garages was eigenlijk vrij rommelig naast deze sjeke woningen en tegenover de ook al voornaam ontworpen HBS.

2.3 De Mijnbouwstraat zuidzijde (oneven nrs 1 t/m 23, gebouwd 1918-1919)

De woningen zijn van oost naar west gebouwd, op de bouwaanvraagtekeningen van de nrs 9-15 (zie hfdst 2.4) staan de nrs 17-23 al aangegeven en is het terrein van de nrs 1-7 nog leeg. Tussen de nrs 15 en 17 is op de begane grond aan de achterzijde een kleine dieptesprong. Wat spreekt voor een vrijwel aaneengesloten bouw zijn de identieke voordeurkozijnen en metselwerktogen, de decoratie met drie verticale tegelstreepjes in de dakpunten en de doorgaande kap over de woningen, die als niet-gebruikte schijnkap is uitgevoerd.

Volgens het kadaster is Mijnbouwstraat 17 op 27.11.1918 door de aannemers Wynand en Adriaan Rothfusz overgedragen aan de bewoner Willem Boot. De aannemers hadden de grond op 9.7.1918 gekocht van de gemeente, dus een bouwtijd van nog geen vijf maanden? Erg kort! De bouwvergunning van de nrs 9-15 is van 13.8.1918. De nrs 1-7 worden vanaf juli 1919 opgeleverd.

De plattegronden zijn weer 'standaard' waarbij nr 17 iets breder is dan de overige woningen. Bij nr 3 is gemeten dat deze (en wellicht alle woningen) niet zuiver haaks is maar iets parallelgram, er is een verloop van ca 15-20cm gemeten.

Aan de achterzijde hebben alle woningen nrs 1-15 op de begane grond een uitbouw van keuken én woonkamer met daarop het balkon. De nrs 17 en 23 hadden alleen een woonkameruitbouw en nrs 19

en 21 geen uitbouw (zie situatietekening hfdst 2.4). Nr 21 is in 1949 (bouwaanvraag) uitgebouwd; inmiddels zijn alle woningen over de volle breedte uitgebouwd.

De gevelcompositie

Ten opzichte van de even nummers zijn de gevels van de oneven nummers traditioneler ingedeeld en beperkt gedifferentieerd. Het is een 'wand' van twaalf aaneensluitende woningen die in drie reeksen van vier opgebouwd is, zichtbaar in de gevelcompositie en in metselwerknaden tussen de reeksen. In elke reeks zijn de woningen gespiegeld, maar in de overgangen van de nrs 7-9 en 15-17 niet; zij repeteren (ook de bergingen in de tuin, gekoppeld aan de keuken, volgden deze spiegeling).

De geveldifferentiatie van de woningen:

Geveltype 1.

2.

2a.

3.

4.

5.

- Type 1. Woning met een halve dakpunt en een erker (nrs 17 en 23 erker met kap, nr 7 met plat dakje).
2. Woning met een halve dakpunt en met een driedelig raam in de hoofdslaapkamer (nrs 19, 21, 5 -hier is de erker ca 1929 toegevoegd).
- 2a. Als 2, zonder halve dakpunt (nr 3).
3. Basiswoning: de eenvoudigste gevel met 2 'standaard' schuiframen in de woonkamer en 3 op de verdieping (nrs 9,15).
4. Woning met een hele dakpunt boven een haakse gemetselde erker met balkon, balkondeuren en zijraampjes (nrs 11 en 13).
5. Eindwoning met geheel afwijkende woonkamerbeuk (nr 1).

Types 1-2-2-1.

Nrs 17-23. Symmetrische reeks met woningen type 1 en 2. De woningen zijn gespiegeld, aan de buitenzijden (nrs 17 en 23) beginnend met de woonkamers. Het brede raam op de begane grond van nr 19 is van latere datum.

Types 3-4-4-3.

Nrs 9-15. Symmetrische reeks met woningen type 3 en 4. De woningen zijn gespiegeld, nu aan de buitenzijde beginnend met de voordeuren.

Types 1-2-2a-5.

Nrs 1-7. Nrs 5 en 7 spiegelen met nrs 19 en 17. Nr 3 spiegelt ook met nr 21, maar zonder halve daktent, waarschijnlijk vanwege de aansluiting op nr 1. Nr 1 is verbijzonderd met de uitbouw tot de erfgrans en heeft (ten opzichte van nr 23) deels een hogere dwarskap.

De erker van nr 5 is later toegevoegd. De originele erkers hebben schuiframen met hoekstijlen; die van nr 5 heeft een horizontale tussendorpel en roeden in de bovenramen. Roeden zaten oorspronkelijk alleen in de ramen op de verdieping.

Wat betreft de verschijning zijn de oneven nummers nogal saai ten opzichte van de overkant. Het is overigens bij een nieuwe ontwikkeling niet ongebruikelijk om het beginproject als 'lokker' extra aantrekkelijk te maken, waarna meer standaard -en goedkoper te bouwen- woningen volgen. Voorts kunnen verschillen in conjunctuur hebben meegespeeld; er zat een Eerste Wereldoorlog tussen.

Alhoewel simpeler van opzet dan de woningen aan de overzijde zijn de oneven woningen dus wel met details verbijzonderd:

- De toevoeging van erkers op de begane grond bij de nrs 7, 11, 13, 17 en 23.
- De ritmische, 'verticale', arts-and-crafts achtige driedeling van ramen in de hoofdslaapkamer bij de nrs 3, 5, 19, 21.
- De 'verticale' (smaller dan hoge) roedenindeling in de bovenlichten op de verdieping.
- Het arts-and-crafts / jugendstil glas-in-lood in de bovenlichten van de begane grond (geleverd door de firma Zantman, waarschijnlijk naar keuze koper).
- De balkonpui met zijraampjes op de verdieping bij de nrs 11 en 13.
- De toevoeging van daktenten, met drie verticale streepjes van geglazuurde tegels en met siermetselwerk. Het glazuur komt terug in de toog boven de voordeuren (en binnen, zie 2.8).
- De 'verticale' raamindeling met bijzondere afgeronde kozijnstijlen in de woonkamerbeuk van nr 1, met daar ook de afgeschuinde 'erker'-hoek.
- De 'tuile-du-nord' dakpan (een 'jugendstil' vlakke pan met een kleine ronde overlap).

Waarom zijn de nrs 1 en 3 afwijkend? Het lag toch voor de hand ze eenvoudigweg te spiegelen met 5 en 7 zodat hetzelfde rijtje als 17-23 zou zijn ontstaan. Dan was de straatwand 1-23 als geheel ook symmetrisch geweest. Een reden kan zijn dat men (de gemeente?) de eerdere aansluiting van nr 2 op de achterzijde van Rotterdamseweg 25 niet goed vond; is vanuit de straat langs nr 2 te veel zicht op de rommelige achterkant van de woningen aan de Rotterdamseweg? Door de woning naar voren tot aan de erfgrans te schuiven sluiten de voorgevel Mijnbouwstraat 1 en de zijgevel Rotterdamseweg direct op elkaar aan. Ook kan hier vanwege de specifieke kozijndetaillering sprake zijn geweest van wensen van Snijders, de koper; van nr 17 is bijvoorbeeld bekend dat Boot specifieke wensen zoals breedte en brandgang ingewilligd kreeg.

De elf vervolgwoningen Maerten Trompstraat oneven zijn ca 1923 in één keer gebouwd. Ze hebben een vergelijkbare compositie met symmetrische reeksen van 4 woningen (4+4+3), overigens met minimale verschillen tussen de woningen: de helft heeft dezelfde entreepui met ronde toog als de Mijnbouwstraat oneven nrs en de andere helft heeft een haakse entreepui. Ook de verhoogde dwarskap en de (kleinere) dieptesprong van Mijnbouwstraat 1 komt terug bij Maerten Trompstraat 1.

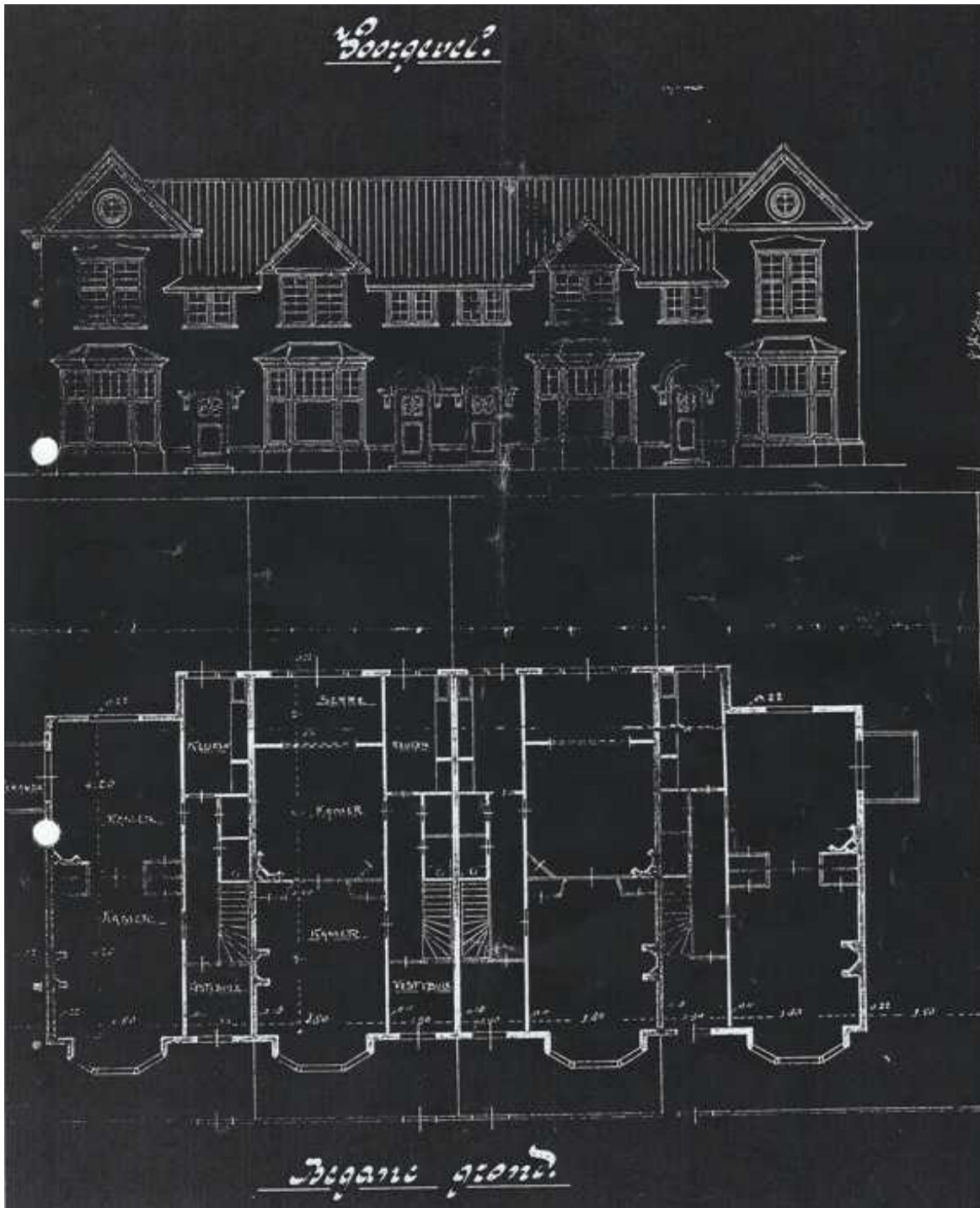
2.4 Tekeningen

Plattegrond bg en voorgevel nrs 2-8

Uit het archief van Klaas Appeldoorn. Een voorontwerp dat op details anders gerealiseerd is:

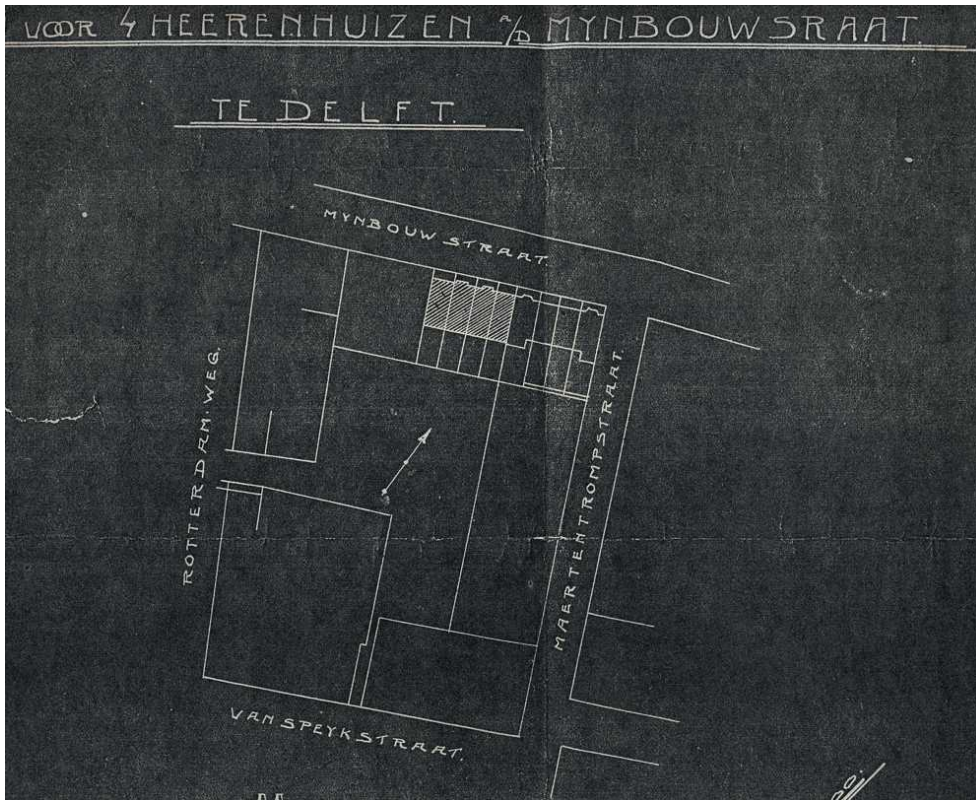
- Alle erkers hebben dakjes, dus geen balkon met openslaande deuren bij de tussenwoningen. De hoek tussen de erkerkozijnen is geen 45° maar vrij 'stomp', neigend naar de Engelse 'bow-windows'.
- Geen zijlicht bij de voordeur.
- De woonkamerbeuk van de tussenwoningen is dieper (ca 10.75m) dan die van de eindwoningen (ca 9.5m); deze hebben een serre aan de zijkant achter. Wat deze sprong in de achtergevel op de verdieping betekende is niet duidelijk.

En opvallend: in de voorkamer zit het stookkanaal midden op de zijwand, in de achterkamer zit het stookkanaal in de hoek tegen de suitedeuren.

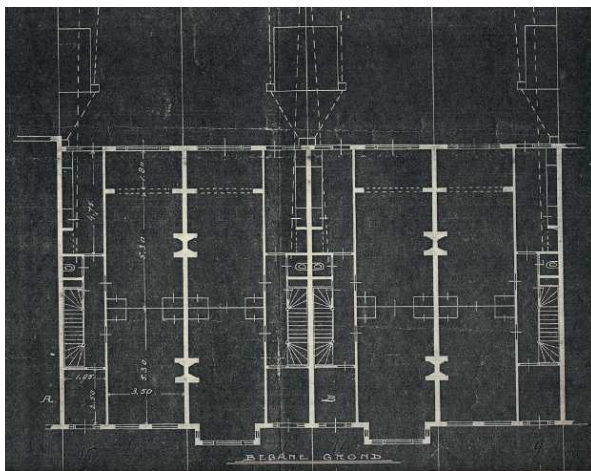

Plattegronden, gevels en situatietekening nrs 9-15

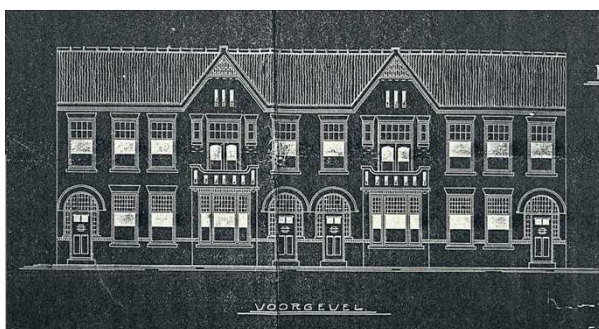
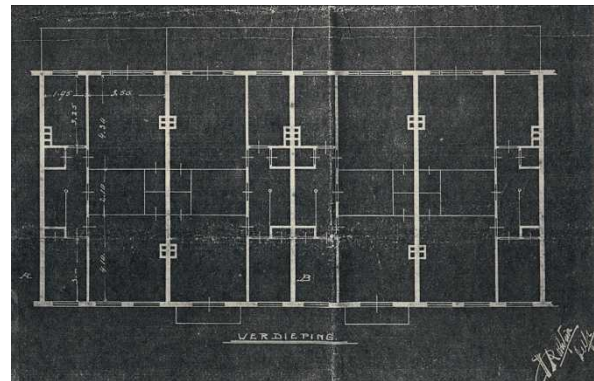
Bouwtekeningen uit het archief van Jan Tromp. De huizen zijn in drie fasen van oost naar west gebouwd, beginnend met de nrs 17-23. Alle woningen zijn gebouwd door de gebroeders Rothfusz.

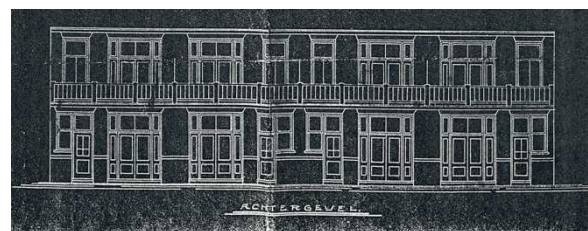
Situatietekening.

Begane grond en verdieping.

Voor- en achtergevel.

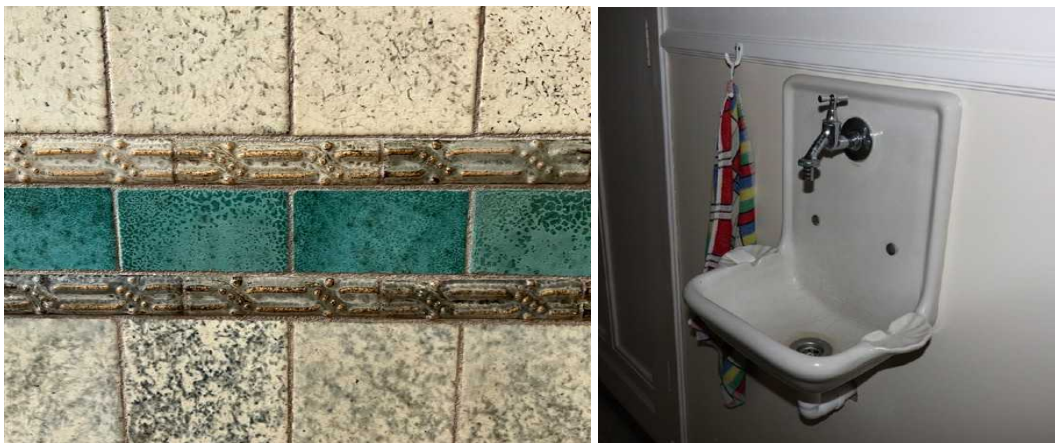

2.5 Details en ornamenten

Keramiek

Keramiek kraan en tegelwerk in de gang en siertegel met schip in de hal (nr 6). De keramiek is van Labouchère, tot 1940 eigenaar/directeur, voorloper van de Porceleyne Fles.

Tegelwerk hal (nr 7).

Origineel wasbakje in de gang (nr 3).

Glas in lood

Erker met glas in lood, betimmeringen en plafondstucwerk (nr 7). Volgens de firma Zantman, nog tot voor kort actief, hebben zij indertijd het glas in lood geleverd. Hiervoor waren catalogi met vaste patronen waaruit gekozen kon worden waardoor het per woning kan verschillen. Het glas in lood zit alleen aan de oneven zijde, aan de even zijde zat in de bovenlichten lichtgroen glas.

Glas in lood binnendeur (nr 3).

Binnentimmerwerk

Suitedeuren met glas in lood (nr 3), binnendeur (nr 17), omlijstingen.

Diversen

Keuken in originele staat. Gootsteen Sphinx 1918. Originele tegels in slechte staat. Verzakte originele schuur. Rechts ventilatierooster uit daklicht tussenkamer (alle foto's nr 3).

Aanrecht met kastjes en terazzo vloer, originele keukenkast en schouw (nr 3).

Stucwerk

Plafond (nr 17).

Buiten

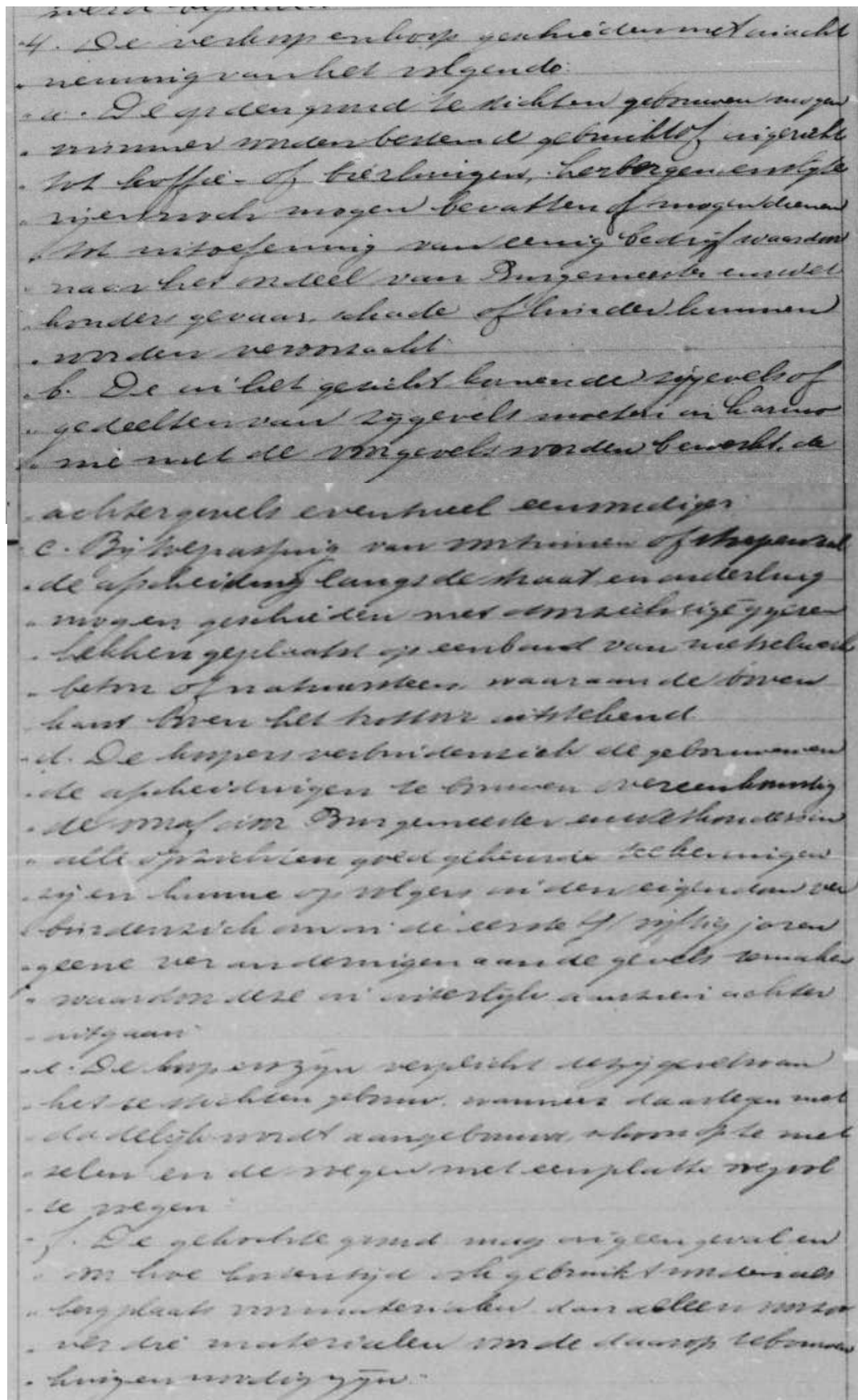
Originele schuur (nr 3).

IJzeren hek met diagonale strips op sierband (nr 11).

2.6 Bedingen bij de koop

In de akte van aankoop van grond door de aannemers van 26.2.1912 voor de even nrs en 9.7.1918 voor de oneven nrs staat onder meer vermeld:

4. De verkoop en koop geschieden met inachtneming van het volgende:

- a. De op den grond te stichten gebouwen mogen nimmer worden bestemd, gebruikt of ingericht tot koffie- of bierhuizen, herbergen en slijterijen noch mogen bevatten of mogen dienen tot uitoefening van eenig bedrijf waardoor naar het oordeel van de Burgemeester en Wethouders gevaar, schade of hinder kunnen worden veroorzaakt.
- b. De in het zicht komende zijgevels of gedeelten van zijgevels moeten in harmonie met de voorgevels worden bewerkt, de achtergevels eventueel eenvoudiger.
- c. Bij toepassing van voortuinen of stoepen zal de afscheiding langs de straat en onderling mogen geschieden met doorzichtige ijzeren hekjes geplaatst op een band van metselwerk, beton of natuursteen, waarvan de bovenkant boven het trottoir uitsteekt.
- d. De koopers verbinden zich de gebouwen en de afscheidingen te bouwen overeenkomstig de vooraf door Burgemeester en Wethouders in alle opzichten goedgekeurde teekeningen; zij en hunne opvolgers in den eigendom verbinden zich om in de eerste vijftig jaren geene veranderingen aan de gevels te maken waardoor deze in uiterlijk aanzienlijk achteruitgaan.
- e. De koopers zijn verplicht de zijgevels van het te stichten gebouw, wanneer daartegen niet dadelijk wordt aangebouwd schoon op te metselen en de voegen met een platte voeg vol te voegen.
- f. De gekochte grond mag in geen geval en voor hoe korten tijd ook gebruikt worden als bergplaats van materialen, dan alleen voorzoover die materialen voor de daarop te bouwen huizen nodig zijn.

Deze bedingen waren vastgelegd voor 50 jaar na de oplevering in 1912 resp 1918 en worden nadien opgenomen in de koopcontracten; met andere woorden gebruiksbeperkingen en een soort 'welstandsregels' die de kwaliteit van bewoning en uitstraling moest borgen. De contracten waren destijds handgeschreven; deze bedingen komen later keurig terug in de uitgetypte versies.

2.7 Wijzigingen aan de buitenzijde van de huizen

- De erker van nr 5 is toegevoegd bij de komst van Renaud, bouwvergunning 17.9.1929.
- Smeedijzeren hekjes vervangen door gemetselde muren bij veel huizen aan de oneven zijde (zie anekdote mevr. Renaud nr 5, hfdst 6), herstel ijzeren hekjes circa 1995: nrs 10 en 13.
- Leien daken op de even nrs zijn vervangen door dakpannen / shingles bij de nrs 2,4,6,8 en deels 10; de leien zaten van origine alleen aan de zichtzijden.
- De zijerkeren van nrs 8 en 10 vervangen door garages (bouwvergunning 10: 21.1.1957, 8: 20.7.1981).

Trouw

01-07-1981 ©

6. voor het vervangen van een serre door een nieuw te bouwen garage in de tuin behorende bij het pand Mijnbouwstraat 8, ingediend door P. Horowitz;

- Bij nr 19 zijn de twee ramen op de begane grond gewijzigd in een breed raam (afgaand op de foto's ergens tussen 1974-1981).
- De dakopbouw nr 23: bouwvergunning 16.9.1996.
- De dakopbouwen: nrs 5,9,13,17,19,14,16 (bouwvergunning 5.1.1999).
- De aanpassing van de garage van nr 10 naar woon- en bergruimte, patio en dakterras (4.2.2000).
- De dakopbouw nr 12 ca 2021, nr 4 2024.
- Pm aanpassing voordeuren, metsel- en voegwerk, schilderwerk.

3. De verdere bebouwing aan de Mijnbouwstraat

3.1 De Rooms-Katholieke begraafplaats

De Rooms-Katholieke begraafplaats aan de Kanaalweg is van 1829 tot 1969 actief in gebruik geweest en een bijzondere plek: een mooie, groene en stille oase midden in de stad.

Rechtsboven foto van de afdeling van de zusters Augustinessen.

De sloot achter de begraafplaats: relict!

Ooit opgevallen deze bijna onzichtbare, verwaarloosde en wat viezige sloot tussen de begraafplaats en de woningen? Het is verreweg het oudste 'element' in de buurt, gegraven tijdens de ontginning van het oorspronkelijke, achter de duinen gelegen, veengebied tussen 950-1200. De sloot is dus al ruim van vóór de tijd dat Delft een stad werd. Een laatste overblijfsel van het eerste, oorspronkelijke cultuurlandschap! (1* en 2*, Atlas van de Schie, 'Reconstructiekaart van de ontginningen rond Delft').

3.2 Het gebouw voor Mijnbouwkunde (1912)

<https://www.tudelft.nl/2021/citg/de-mijnbouwstraat-120-van-1912-2021-een-markant-gebouw>

3.3 De HBS Mijnbouwstraat 25 (constructietekeningen 1916)

Generaties Delftse jongens en meisjes hebben de HBS bezocht, die opgericht werd in 1864. Ze hadden les in de omgebouwde Gasthuiskerk, vanaf 1922 aan de Mijnbouwstraat. Daar bleef de school tot de opheffing in 1968.

In de oorlog werd de HBS gevorderd door de Duitsers (zie hfdst 4.3 en 4.4). In mei 1945 werd er aanvankelijk de staf van de Canadezen ondergebracht, vervolgens werd het gebouw gebruikt voor internering van Duitse soldaten die mijnen langs de kust moesten ruimen.

Vanaf mei 2011 huisvest het gebouw een Herbergier en een Thomashuis:

- Site Thomashuis: 'In ons Thomashuis bieden wij een liefdevol, warm, veilig en kleurrijk thuis aan acht mensen met een verstandelijke beperking.'

- Site De Herbergier: 'Hier wonen mensen met geheugenproblemen met elkaar samen in de vorm van een 'gezin'. Aan de buitenkant van het pand is niks veranderd, maar de klaslokalen zijn omgetoverd tot kleine appartementen waar twintig bewoners en één echtpaar wonen, verdeeld over twee verdiepingen. Het zijn prachtige grote ruimtes die worden ingericht naar wensen van de persoon. Je kunt hier met je familie ook rustig samen zijn.'

3.4 De botanische tuin (1917)

In 1917 werd tussen de gebouwen van de Technische Hogeschool een Botanische tuin aangelegd: een tuin van ongeveer 2,5 hectare met een kassencomplex. De tuin was bedoeld voor wetenschappelijk onderzoek naar tropische landbouw (koffie, suiker, tabak, rubber en thee) in Nederlands-Indië (4*).

Foto omstreeks 1930, zicht over de botanische tuin naar het westen, links Mijnbouwkunde, rechtsachter Geodesie.

3.5 Loodsen en garages, nu woningbouw en een kantoorpand

Op het Rijksterrein tussen de Mijnbouwstraat en het kerkhof wordt rond 1921 op de hoek van het Mijnbouwplein een houten loods gebouwd met een prachtige kap, het Gebouw voor kennis en onderzoek van bouwstoffen of het Vezelinstituut, later TNO. Rond 1927 (?) volgen aansluitend op Mijnbouwstraat 16 elf garages met een lang strookraam, nog aanwezig op de foto van 1974. Na de oorlog werd daartussen nog een tweede lage loods gebouwd (zie foto rechtsonder).

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant
25-03-1949

Uniek in de BeneLux

Dat het werk van het Instituut een enorm terrein is gaan bestreken, is duidelijk. Het heeft te maken met een der bouw-instituten in ons land, welke in 1947 voor acht à negenhonderd miljoen gulden heeft omgezet (waaraan een belangrijk deel voor de export), het heeft een filiaal in Engeland en zal er te zijner tijd één krijgen te Tilburg.

Het werk van het Instituut valt in drie groepen te onderscheiden:

1. Vrije research, werk dat maar het oordeel van de leiders gebuurt moet en hij te blijven. Dit vrije research zijn trouwens de belangrijkste industriële toepassingen ontstaan.
2. Gerichtte research voor particulieren en groepen.
3. Het maken of produceren voldoen aan de eisen welke de koper er aan heeft gesteld, onderzoek alleen in die gevallen, waarin moeilijkheden optreden.

Het Instituut is samen met het Vissersrij-proefstation in een houten gebouw aan de Mijnbouwstraat te Delft allerminst modern gebouwd. Het beschikt er pochtans over alle gewenste hulpmiddelen, onder het van de apparaten van de Technische Hogeschool gebruik kan maken, zoals een elektronen-microscop, welke vergrotingen tot 100.000 maal toelaat, en van de valchamber der universiteit.

Tuizend en één verschillende
Bij het vrije onderzoek gaat men thans na hoe lang ongeveer een loket.

In een houten gebouw is het Vezelinstituut samen met het Vissersrij-proefstation allerminst modern gebouwd.

BUNKER VAN SEYSS EEN GOUDMINTJE
Tweehonderden hebben verleden

Oldsmobile
Personen- en vrachtauto's
uit voorraad leverbaar

Official Dealer Oldsmobile en Opel
N.V. EERSTE DELFTSCHE AUTOHANDEL - TELEFOON 272
DIR. C. F. v. d. BURG
3991 102

Nog enkele centr. verw. boxen vrij. **Mijnbouwstraat**, Phoenixstraat en Julianalaan

Hans van Witteloostuijn: 'Naast nr 16 stond een serie garages met elk 2 groene houten deuren. Ik heb daar ca 1975 een van gehuurd van de eigenaar Van der Burg van de garage op de Rotterdamseweg. (De vroegere Opel-dealer op de Phoenixstraat was ook van Van der Burg).'

Na de sloop midden zeventiger jaren wordt het terrein samengevoegd met dat van de Verffabriek (zie hfdst 4.2) ten behoeve van woningbouw. Ron Glotzbach (nr 14): 'Indertijd is de bewoners van de Mijnbouwstraat even nrs een uitbreiding van de achtertuin aangeboden, maar is daar toen niet op ingegaan.'

- Op de locatie van de Verffabriek verrijzen twee laagbouwstroken en twee gestapelde blokken aan het Bauxiet- en Diamantpad (bouwvergunning 9.12.1975). Het lijkt erop dat er flink is geworsteld met deze verkaveling, leidend tot twee dwarsgeplaatste laagbouwstroken tussen Kanaalweg 1 en de

woningen aan de Mijnbouwstraat 14-16 en met een onhandig en onoverzichtelijk verloop van het Diamantpad als fietsverbinding.

- Op de locatie van de garages en de loodsen aan de Mijnbouwstraat komen het speelpleintje, het woningblok Mijnbouwstraat 30 t/m 104 en op de hoek met de Sebastiaansbrug een kantoorpand (bouwvergunning 27.10.1980). Door de geringe diepte van het terrein grenst het woningbouwblok met de achterzijde vrijwel direct aan de sloot van de begraafplaats, maar door de verbreding van het terrein naar het oosten (zie hfdst 1.7) wordt het daar met twee sprongen geleed.

Boven: locatie garages en TNO loodsen met nu vlnr het speelpleintje, gestapeld blok nrs 30 t/m 104 en het kantoorpand.

Links: locatie Verffabriek met twee laagbouw- en twee gestapelde blokken. De gestapelde blokken staan ongeveer op de footprint van de fabriek.

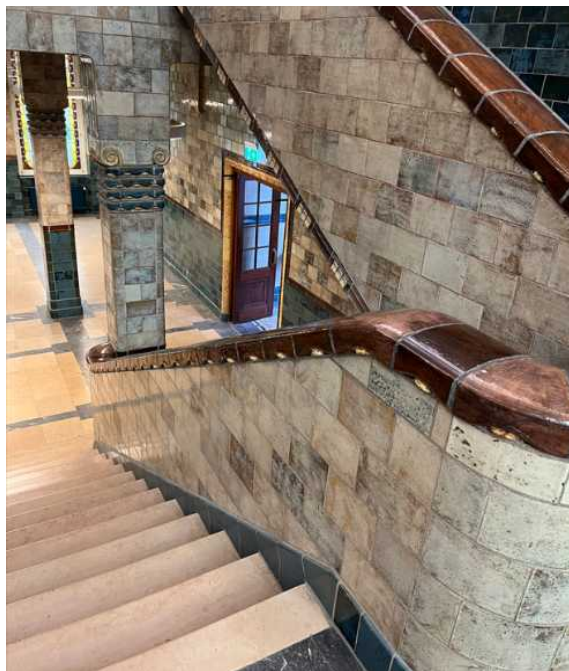

In het blok Mijnbouwstraat nrs 30 t/m 104 liggen op de begane grond smalle, kleinere 2-kamer flats die vanaf de straatzijde ontsloten worden. Op de eerste verdieping liggen bredere, grotere flats met galerijontsluiting aan de achterzijde en vanaf de tweede verdieping grotere maisonettes, ook met galerijontsluiting aan de achterzijde. Totaal vijf verdiepingen inclusief kap. De sprongen in het blok zijn mogelijk door de verbreding van het terrein; de extra ruimte is op maaiveld jammergenoeg alleen gebruikt voor parkeren.

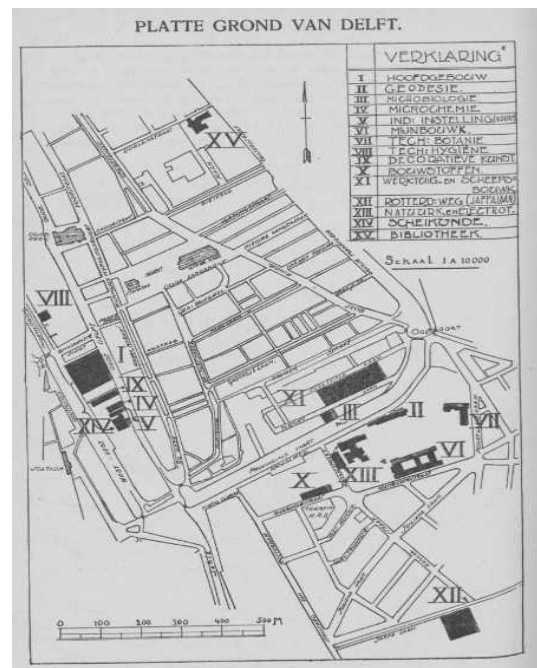
Met de aanleg van de Hambrug in 1978 ontstaat via het Diamantpad een shortcut van de binnenstad naar de Maerten Trompstraat en de achterliggende woonbuurt. De Mijnbouwstraat krijgt een hiermee een directe en handige langzaamverkeerverbinding met de binnenstad.

3.6 Overige gebouwen TH

- Technische botanie (Poortlandlaan 67, nu Julianalaan 67) 1919, architect JAW Vrijman.
- Analytische scheikunde (de Vries van Heijstplein) 1923, architect JAW Vrijman.

Hal van Analytische Scheikunde, ook met tegelwerk van Labouchère (zie hfdst 2.5).

Stand van zaken bebouwing TH in 1922, Jaarboek Technische Hoogeschool uitgeverij Waltman.

- Micro Chemie (Mijnbouwplein 11) 1924, later Technische Physica, architect JAW Vrijman
- Gele scheikunde (scheikundige technologie), Julianalaan 136, 1938-1946, architectenbureau Bremer
- Rode scheikunde, vervolgens Hoofdgebouw, nu Bouwkunde, Julianalaan 134, zeer lange bouwperiode van 1923?-1945, architect JAW Vrijman.

<https://www.tudelft.nl/scd/collectie-tentoonstelling/tu-noord/monumenten-tu-noord/rode-scheikunde-1918>

<https://www.tudelft.nl/scd/collectie-tentoonstelling/75-jaar-vrijheid-in-tu-noord/gebouw-bouwkunde#:~:text=Het%20uranium%20kwam%20vanuit%20Congo,opgeslagen%20achter%20een%20dichtgemetselde%20muur>

Rel in de pers over de leegstand van Micro-Chemie. Dit gebouw zal vervolgens gebruikt worden voor Technische Physica.

Tekst bij de foto: 'Het gebouw voor Micro-Chemie bij de Mijnbouwstraat. Dit prachtige bouwwerk staat sinds 1924 ongebruikt. Het heeft miljoenen gekost. Thans is de ingang met planken dichtgespijkerd, zeker om de studenten onmogelijk te maken om eventuele werkbevestigingen bot te vieren.'

Voorwaarts : sociaal-democratisch dagblad
26-06-1926

De Vries van Heijstplantsoen. Terwijl de eerste gebouwen van de TH (Geodesie en Electrotechniek en Natuurkunde) 'planloos' aan het Kanaal verzezen (zie hfdst 1.4) werden Mijnbouwkunde, Analytische Scheikunde en Rode Scheikunde (daarna Hoofdgebouw, nu Bouwkunde) rondom een plantsoen aangelegd, met op beide hoeken een woning, aan het Poortlandplein tevens politiepост.

De Vries van Heijstplantsoen met ensemble van TH gebouwen: vlnr Rode Scheikunde (daarna Hoofdgebouw, nu Bouwkunde), Analytische Scheikunde, Mijnbouwkunde.

Delft. Julianalaan en T. H. (Mijnbouwkunde).

Politiepost tegenover de Vredeskerk.

Op de zuid-oosthoek van het Mijnbouwplein stond ook een vrijstaand huis, gelijk aan dat tegenover de Vredeskerk, beiden dus op de kop van het De Vries van Heijstplantsoen. Daarachter is zichtbaar het gebouw van Analytische Scheikunde en daar weer achter de toren van het Hoofdgebouw, nu Bouwkunde. Rechtsaf de Kanaalstraat, nu Michiel de Ruyterweg, toen nog zeer secundair. Bij de ontwikkeling van de TH-campus eind jaren '60 werd het huis gesloopt, de Kanaalstraat verbreed en hernoemd tot Michiel de Ruyterweg en doorgetrokken als Mekelweg. Het deel van Analytische Scheikunde aan de Michiel de Ruyterweg is inmiddels vervangen door het complex met studentenwoningen.

Het Mijnbouwplein, toen nog een plein.

Overzicht van de Mijnbouwstraat, het Mijnbouwplein (met rotonde) en het De Vries van Heijstplantsoen met de TH gebouwen.

3.7 Mulo (binnenterrein achter Mijnbouwstraat oneven nrs)

Het binnenterrein tussen de Rotterdamseweg en de Maerten Trompstraat heeft door de grote maat van het bouwblok 'overruimte' (zie hfdst 1.7). Dit werd rond 1923 gebruikt voor de bouw van de Mulo. Daardoor raakt het binnenterrein wel weer behoorlijk vol, zeker ten opzichte van de veel rianter aangelegde HBS. De tuinen van de woningen aan de Mijnbouwstraat lagen hier aan de achterzijde ingesloten, net als de woningen aan de even zijde.

Foto ca 1950.

Later wordt het gebouw Gemeenschappelijke Middelbare Handelsavondschool, daarna dépannage van scholengemeenschap Van der Made en op 11.11.1978 buurthuis. Na sloop van het gebouw kwam hier in 1990 de nieuwbouw 'Buurthuis onder de Schie' van Breen architecten, met een mooi en besloten gelegen speelpleintje. De van oorsprong ingesloten gelegen tuinen van de nrs 1 t/m 15 kregen 'lucht' en vanaf het pleintje een handige achtertoegang.

3.8 Woningen op de kop van de Mijnbouwstraat - Mijnbouwplein Mijnbouwplein 12 t/m Piet Heinstraat 1 (gebouwd circa 1929).

3.9 Samenvattend: gebrek aan samenhang

Na de bouw van de woningen aan de even- en de onevenzijde volgde de HBS op een positie die bij het Mijnbouwplein een restlocatie overliet. Hier paste nog slechts een klein plukje woningen (zie hfdst 3.8) dat te klein was om samenhang te krijgen met de woningen aan het begin van de straat. Aan de overzijde van de HBS volgde rond 1921 de bouw van de TNO loods op de strook tegen het kerkhof aan. Deze strook was qua diepte geschikt voor woningen geweest, gezien de positionering van de straat op beide weilanden (zie hfdst 1.8). De bebouwing met een loods lijkt van provisorische aard gezien de ambitieuze aanpak van de verdere TH gebouwen. Aangezien de TH kennelijk niet het gehele terrein nodig had zijn later de garages van Van der Burg en een tweede loods gebouwd. Zo lijken de TNO-loodsen toe te zijn gevoegd 'aan de achterkant' van de TH-campus en de garages 'aan de achterkant' van de woningen aan de Mijnbouwstraat.

De situatie rond 1920: de bebouwing rukt van twee kanten op met nog gaten rondom het Mijnbouwplein.

Na de oorlog: vlnr de beide loodsen, Technische Physica, de woningen en de HBS: onsamenhangend.

Is hier nog overwogen woningen toe te voegen, of was het terrein vanwege de Verffabriek onaantrekkelijk? Stadsarchitect en directeur van Openbare Werken De Booij die op nr 15 er vrijwel tegenover woonde (zie hfdst 7) en die zeer actief aan Delft werkte, moet hier toch iets van gevonden hebben - of heeft hij er geen invloed op gehad?

Toen rond 1975 de loodsen en de garages werden gesloopt was dit de kans geweest om het straatbeeld alsnog meer samenhang te geven. Er werd echter een algemene woningbouwsystematiek toegepast die in beeld, schaal en hoogte niet aansluit bij de bestaande grondgebonden woningen. Helaas een kwestie van moment want in de loop van de jaren tachtig werd in de stadsvernieuwing wel preciezer gekeken naar de specifieke stedenbouwkundige en architectonische inpassing in locaties. Hierdoor is de bebouwing van de Mijnbouwstraat een ad-hoc optelling van diverse 'eilanden' geworden: de oorspronkelijke woningen nrs 1 t/m 23, het solitaire gebouw van de HBS, het latere blokje woningen bij het Mijnbouwplein en tenslotte het woningbouwblok uit de jaren '70.

3.10 In het midden van de straat: ook het speelpleintje heeft geschiedenis!

Het speelpleintje heeft ook een eigen geschiedenis. Het is ingericht als speelplek voor de kinderen uit de buurt. Niet alleen kinderen met hun ouders maar ook pubers, jongeren en studenten komen er 'spelen'. Als openbaar pleintje bleek het ook een aantrekkelijk voor andere groepen. Zo was het een tijdje populair als hangplek voor junkies die drugs hadden ingekocht op het Achterom.

In de tijd dat de voetbalkooi er nog stond, begin jaren negentig, kwamen sommige jongeren zelfs met auto's hiernaartoe. Met koplampen beschenen ze het voetbalveld als het donker werd. Omwonenden hadden vooral last van het geluid van de ballen die keihard tegen de kooi aangeschoten werden. De ballen kwamen ook over het hek en soms -opzettelijk- tegen de zijgevel van Rob Klugkist (nr 16) met kapotte ruiten in de erker tot gevolg. Illuster is het verhaal dat een getergde Rob met luchtbuks achter de klieren aanzat.

De voetbalkooi werd verwijderd, ook de omringende struiken. Er kwamen nieuwe bomen en het plein werd kindvriendelijker ingericht.

Rond 2004 maakte een nieuwe groep jongeren het plein onveilig. Ze waren zo aanwezig dat kinderen niet meer op het plein durfden te spelen. Een keer 'versierden' ze de bomen op het pleintje met rollen wc-papier. Door de samenwerking van buurtbewoners, buurtwerk, wijkagent, jeugdwerkers en Ravindra Kiel verdwenen de jongeren naar elders.

Een paar jaar later kwamen tijdens een zomer grote groepen jongeren, niet alleen uit de buurt maar ook uit andere wijken van Delft, uit Pijnacker en Zoetermeer op vrijdagavond op het pleintje bij elkaar voordat ze de binnenstad introkken.

Op initiatief van een aantal omwonenden is het pleintje in 2017 anders ingericht. In een nieuw perk en rond de bomen staan nu planten en bloemen. Twee zitkubussen zijn met mozaïeken versierd. Deze bewoners uit de Mijnbouwstraat, het Diamant- en Bauxietpad onderhouden de perken vrijwillig.

Onlangs zijn de speeltoestellen door de gemeente in overleg met hen vervangen. Door het kunstgras en de planten heeft het pleintje een vriendelijke 'groene' uitstraling gekregen en is het een mooie plek om te zijn en te spelen.

Door het opgaande groen, de perken, hagen en bomen verzacht het pleintje inmiddels het gebrek aan samenhang van bebouwing eromheen.

Delft op Zondag, 12 juni 2017:

'Kinderen uit de buurt onthulden onlangs twee gemozaïekte poefs op het pleintje dat grenst aan de Mijnbouwstraat, Bauxietpad en Diamantpad. Dat was een nieuwe stap in een uniek project waarbij buurtbewoners in nauwe samenwerking met de gemeente het pleintje een grondige opknappbeurt geven. De gemeente plaatste al een nieuw hek en creëerde een nieuwe groenstrook. De bewoners beplantten die groenstrook plus een aantal boomspiegels en onderhouden die. En nu waren de bewoners, waaronder veel kinderen, twee zaterdagmiddagen druk met maken van vogelmozaïeken voor de twee betonnen poefs, begeleid door Nan Deardorff en Janet Veenendaal van Delft Mozaïek.'

4. Geschiedenis en de oorlog

4.1 De Mijnbouwstraat in het nieuws

Haagsche courant
01-10-1914

De treinsoldaat A. K., te Delft in garnizoen, had gister in de **Mijnbouwstraat** aldaar het ongeluk van zijn paard te vallen. De man kwam op het achterhoofd terecht en is in bewusteloozen toestand per auto naar het militaire hospitaal vervoerd.

Het vaderland
09-12-1917

— Te Delft heeft gisterenavond een agent van politie, een werkmán in de **Mijnbouwstraat** betrapt op het stelen van een rijwiel. Zich ontdekt ziende, wierp de dief het rijwiel den agent voor de voeten en wist zodoende te ontkomen.
Het rijwiel bleek het eigendom te zijn van den student B.

Delftsche courant
22-11-1917

Lantaarn gestolen. Van den heer F., die zijn rijwiel in de **Mijnbouwstraat** onbeheerd had laten staan is de elektrische lantaarn gestolen.

Haagsche courant
03-07-1923

Doordat hem onverwacht het stuur ontglipte, reed de 28-jarige J. E. tegen een lantaarnpaal in de **Mijnbouwstraat**. Bewusteloos bleef hij liggen. Ten huize van B. werd de jongeman binnengedragen, waar dr. van Hees geneeskundige hulp verleende.

Delft, 18 Sept. '18.
Levensmiddelenbureau.
Geachte Redactie,
Een groot genoegen en misschien ook wel een dienst zoudt u mij doen, wanneer u onderstaand in uw blad wilde opnemen.
Hedenmiddag moest ik aan het distributiebureau mijn vetkaarten in ontvangst nemen. Aan het einde van de bekende „gleuf” gekomen, deinsde ik verschrinkt terug, bij het zien van het allermeest grigite hok, meer was het niet, zonder een enkel raampje ter verlichting, waar ik met vele andere, moest inkruipen. Een hok, te vuil nog voor een varken.
Daarin hebben wij bijna een uur doorgebracht, in de onzangenaamste hitte, en werd ons eindelijk toegestaan een smerig bij-keukentje en daarna een even vuil keukentje te betreden. In dat keukentje bevond zich een afsluiter voor

Delftsche courant
21-09-1918

het elektrisch licht, die beschadigd was. Natuurlijk waren er ook kleine kinderen die hun moeders vergezelden en die al spoedig met hun handjes aan dat knopje kwamen. Een gil was het gevolg, want en de kleine en de moeder voelde den stroom die er op stond.
Allen waren het met mij eens, dat wij daar een „beestachtige” behandeling ondervonden en daar ik niet weet bij wien mijn klachten in te dienen, tracht ik op deze wijze mijn doel te bereiken, namelijk hierin verandering te brengen.
Kunt u, geachte redactie, of iemand anders, mij misschien vertellen bij wien ik mij beklagen kan?
U dankende voor uwe hulp in deze,
Mevr. DE ROUW,
Mijnbouwstraat 14, Delft.

Delftsche courant
27-01-1922

Lantaarn vernield. Bij de glij-ongelukken komen er nog twee. Een vrachtwagen van de H. IJ. S. M. reed gisteren in de **Mijnbouwstraat** tegen een lantaarnpaal zoodat de lichtbron vernield werd.
Een jongen D. d. L. kwam bij het glibberen op het ijs zoodanig op zijn knie te vallen dat de politie hem moest verbinden.

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
30-06-1941

BURENRUZIE.
De politie moest Zaterdagavond bemiddelend optreden bij een burenruzie in de **Mijnbouwstraat**. De rust was spoedig weergekeerd.

4.2 Kanaalweg 1, de Verffabriek en haar joodse directeuren

Op de zolder van Mijnbouwstraat nr 14 lag een map met foto's, kranten en dergelijke met betrekking tot de Verffabriek. Volgens Philip Poppink was Van Boon, oud-bewoner van nr 14, er werkzaam en de fabriek lag direct achter zijn tuin. Over deze fabriek is weinig terug te vinden.

Het materiaal in de map betreft voornamelijk de feestelijke viering van het 40-jarig bestaan van de fabriek in 1937 met foto's van een boottocht, directie en personeel in een mooi aangelegde tuin en dergelijke. Ook lag er nazipropaganda op zolder. Het maakte nieuwsgierig: wat was hier gebeurd?

'Een doorlopende rij dakkapellen heeft het neoclassicistische eenlaags buitenhuis *Kanaalweg 1*, gebouwd in 1847 voor de vijlenfabrikant H. Hartogh Heys.'

Hans van Witteloostuijn: 'Over de 'villa' aan de Kanaalweg deed een curieus gerucht de ronde: een regelmatige bezoeker zou Prins Hendrik, de echtgenoot van Koningin Wilhelmina, geweest zijn. Dat past in het beeld van een prinsgemaal, die de reputatie had dat hij zich weinig aantrok van de protocollen van het paleis, en dat hij het niet zo nauw nam met de huwelijksmoraal.'

Dit pand werd in 1897 uitgebreid met een U-vormige nieuwbouw naast het kerkhof tot de NV Nederlandse Verf- en Chemicaliënfabriek (N.V.C.F. en ook NIFA genoemd). Oorspronkelijk was de fabriek gevestigd in de Gouvernestraat in Rotterdam onder de naam Kullmann & Rapp, onder leiding van Dr. Martin Rapp, Gustave Kullmann en Henri Kullmann. Zij kochten in 1897 de Delftsche Boterfabriek aan en lieten daaruit de Verffabriek ontstaan.

De Verffabriek gezien vanaf de Kanaalweg. Links van het hek loopt iets naar beneden de laan naar het kerkhof.

De beide joodse directeuren, relaties met de Mijnbouwstraat en IG Farben

Vanaf 1901 was Dr. Robert Spanjaard directeur van de fabriek die hij leidde met commerciële man Carl Rapp. De fabriek leverde verfstoffen voor de textielindustrie in Twente waar Spanjaard vandaan kwam. Spanjaard had zijn opleiding gehad in Freiburg. Omdat de chemische industrie in Duitsland verder ontwikkeld was had de fabriek veel Duitse werknemers, ook van oorsprong joodse. Spanjaard was in Delft actief in de gemeenteraad voor de Liberale Staatspartij, een tijd wethouder voor bedrijven en bijvoorbeeld lid van de commissie Berlage met betrekking tot het uitbreidingsplan (1919). Hij zal directeur Openbare Werken en gemeentearchitect De Booij (die woonde op nr 15) dus goed gekend hebben. Echtgenote Rosa Spanjaard-Spanjaard, werkend lid van de Kunstkring, zat in 1930 met prof Thierens (nr 1) in een erecomité voor de organist van de Oude Kerk, Willem van Thienen. Zoon A.F. Thierens was actief voor de jong-liberalen, de partij van Spanjaard.

Carl Rapp en Robert Spanjaard

Spanjaard, Dr. Robert. – Fabrikant en chemicus. – Werd geboren 20 Juni 1876 te Borne als zoon van Izaak S., eigenaar der stoomspinnerijen en weverijen te Borne; Moeder: Anna Leonore Fortuna Simons. – Geh. met Rosa Charlotte Spanjaard. – Uit dit huwelijk zijn 5 kinderen geboren en wel: Mr. Bernard Karel, advoc. te Delft, geh. met Juli Gerarda Bunschoten; Robert, werkzaam in de fabriek bij zijn vader, geh. met Marcella Magdalena Verhagen; Charlotte, geh. met Gerard Roels, ambtenaar aan het Min. v. Kol.; Bertha, geh. m. Mr. H. J. Hoppe te Tornbo bij Pekalongan; Annie, geh. met Robert Blanth te Milaan. S.

bezoekt de H.B.S. te Arnhem, studeerde daarna scheikunde aan de Hoogeschool te Freiburg en werd aldaar ass. in de organische scheikunde. – Achtereenvolgens is hij in verschillende fabrieken werkzaam geweest; in hoofdzaak voor het verwerken van teerproducten. In 1900 werd hij benoemd tot onderdir. der Ned. Verf- en Chemicaliën-fabriek te Delft. Een jaar later werd hij dir. en sedert 1911 werd deze fabriek onder de leiding van Carel Rapp en Dr. R. Spanjaard tot grooten bloei gebracht. Wel maakte men in de oorlogsjaren 1914 tot 1918 ernstige moeilijkheden door, wegens gebrek aan goede grondstoffen, maar met veel beleid en toewijding wist men zich te handhaven en vond zijn belooing in een sterke opleving, toen normalere tijden aanbraken. Niet alleen voor de textiel-industrie levert de fabriek kleurstoffen, maar tevens voor diverse andere doeleinden. – Dr. S. is officier in de orde van Oranje-Nassau, comm. van de Stoomspinnerijen en Weverijen v/h S. J. Spanjaard te Borne, comm. van de Wollendekenfabriek „Nederland” te Geldrop, comm. van de Instrumentenfabriek P. J. Kipp en Zn. te Delft, lid van den raad van beheer bij de Incassobank aldaar en regent van het Stedelijk Ziekenhuis. Voorts was hij verschillende jaren wethouder van de gemeentebedrijven te Delft. – Hij maakte vele studie- en zakenreizen naar verschillende landen van Europa. – Behalve van muziek is hij een liefhebber van de jacht en van de autosport. – Oude Delft 182, Delft.

De Verffabriek liep aanvankelijk goed, maar stagneerde tussen 1914-19, de Eerste Wereldoorlog. In navolging van kartelvorming bij de chemische industrie in Duitsland tijdens de Eerste Wereldoorlog werd ook in Nederland gezocht naar een samenwerking tussen de chemische fabrieken, o.a. voor kleurstoffen. Spanjaard was hier sceptisch over. Er speelde doorheen dat de Verffabriek vanaf maart 1918 op de zwarte lijst van de Engelsen stond, waarschijnlijk vanwege de relatie met Duitsland waaruit de Verffabriek vrijwel alle 234 grondstoffen importeerde. Na 1919 kon het werk weer in volle omvang worden hervat, uitbreiding en nieuwe aanleg van fabriekslaboratorium en bureaulokalen werd nodig en er kwamen vette jaren, die door de wereldcrisis van 1929 beëindigd werden. Bij het 40-jarig feest in 1937 telde de fabriek 76 werknemers.

Bijschrift: 'Stalenboeken van N.V. Nederlandsche Verf- en Chemicaliën-Fabriek te Delft (links) en de Fabriek van Chemische Producten te Vondelingenplaat (rechts) uit de jaren dertig. Het Delftse bedrijf, dat toen grotendeels in handen van IG Farben was, verkocht direct-ervende azokleurstoffen voor katoen. (...) De boeken tonen duidelijk het belang van de verkoop van samenhangende kleurstoffen-series, die in combinatie tientallen nuances konden opleveren.'

Volgens de statuten uit 1926 was de fabriek in bezit van particuliere aandeelhouders en veel leden van de familie Spanjaard hadden aandelen in de fabriek (6*, Marianka van Lunteren-Spanjaard in: Blijvers en voorbijgangers. Joden in Delft, 1850-1960). Later in de jaren '20 zou echter (volgens: https://www.dbnl.org/tekst/lint011tech02_01/lint011tech02_01_0021.php) bovengenoemde Duits chemiekartel, inmiddels IG Farben, een meerderheidsbelang hebben verkregen. Spanjaard was hiervan afhankelijk en waarschijnlijk gedwongen tot aandelenoverdracht: hij moest kennelijk balanceren tussen de verschillende belangen zoals die van monopolist IG Farben en 'zijn' verffabriek.

IG Farben en de Nazi's

Op het 40-jarig feest in 1937 was ook uit Frankfurt aanwezig IG Farben directeur H.E. Wolff. 'Tijdens het nationaalsocialistische regime in Duitsland werkte IG Farben nauw samen met de NSDAP. Tegen het eind van de jaren dertig behoorde het tot een van de grootste ondernemingen ter wereld.' (https://nl.wikipedia.org/wiki/IG_Farben).

Om in voorbereiding op de oorlog Duitsland onafhankelijk te maken van grondstoffen ontwikkelde IG Farben onder andere synthetische benzine (Leuna Werke bij Merseburg), rubber (Auschwitz Monowitz, zie bijvoorbeeld Primo Levi, en Buna Werke bij Schkopau, waar de vader van Roelf Steenhuis dwangarbeider was); een heel systeem van fabrieken, berucht vanwege de werkomstandigheden voor kampgevangenen en dwangarbeiders.

In de Feestkrant van 8.9.1937 rept oud-werknemer P. Oudenaarde naar eigen zeggen 'wellicht wat te cynisch' van 'kanon en giftgas'. Is dit een sneer naar de nieuwe Duitse eigenaar? Diens voorganger produceerde het verafschuwde mosterdgas in de Eerste Wereldoorlog. Het patent van Zyklon-B, het gas dat vanaf 1941 in de kampen zou worden gebruikt, was van IG Farben.

Rapp en Spanjaard, beiden joods, waren in 1937 ongetwijfeld goed op de hoogte van de politieke ontwikkelingen in Duitsland en de rol daarin van hun eigenaar IG Farben.

Feest in de tuin in 1937 bij het 40-jarig bestaan met in het midden beide directeuren Rapp en Spanjaard. Boven Kanaalweg 1 torent de gashouder aan de Asvest.

In 1938 werd Bernard Schott directeur naast Spanjaard, die dan 62 is: 'In 1937 emigreerden Schott, zijn vrouw en kinderen naar Nederland. In eerste instantie werd Schott als directeur aangesteld bij de N.V. Nederlandse Verf- en Chemicaliënfabriek. Op 21 november 1940 kreeg IG Farben de opdracht om zowel de gehele Raad van Toezicht als de directie op grond van de Arisering van het bedrijfsleven te vervangen. Met ingang van 1 mei 1941 werd Bernhard Schott uit zijn ambt ontheven. De familie Schott behoorde op 5 april 1944 tot een transport van zeven joden 'mit Verdiensten um das Reich und sonstigen Zivildiensten' naar Theresienstadt. Op 4 juli 1944 is het gezin van daaruit op transport gesteld naar Auschwitz.' (joodsmonument.nl)

Opvallend is dat de joodse Schott, die in 1937 feitelijk vlucht uit Duitsland, wel aan de slag kon als directeur in Delft. Kwam dat door Spanjaard? Hoe opportunistisch was de rol van eigenaar IG Farben?

Rapp en Spanjaard zijn beide omgekomen in kampen:

- Carl Rapp, geboren op 20.12.1873 te Frankfurt am Main, 69 jaar oud, zonder beroep. Bron: Overlijdensregister Kamp Westerbork 29.6.1943.
- Dr. Robert Spanjaard, geboren 20.6.1876, Borne. Gestorven 4.11.1944, Theresienstadt.

Ook huiveringwekkend is het verhaal van de van oorsprong joodse Leo Stamm (nr 13, zie hfdst 7). Hij was van 1938-1941 procuratiehouder van de Verffabriek en werd op 1.4.1944 weggevoerd naar Westerbork. Zijn directeur Rapp en zijn ook in Delft wonende zussen Lina Feldmann-Stamm en Jenny Jeidels-Stamm waren toen al gedeporteerd en overleden, Spanjaard volgde dit lot in november 1944. Na een paar dagen werd Stamm weer teruggestuurd naar Delft, door inmenging van IG Farben vanwege 'onmisbaarheid'? Hij overleed een maand later in Delft.

Het verhaal van de Verffabriek in de oorlog verdient uitgebreidere aandacht. Na de oorlog wordt IG Farben ontmanteld en in 1949 wordt Franken-Donders uit Tilburg en uiteindelijk Ciba in Bazel eigenaar van de Nederlandse Verf- en Chemicaliënfabriek. De fabriek is rond 1973 gesloopt.

Naoorlogse luchtfoto's van de verf fabriek Franken-Donders. De tuin is inmiddels aan de randen bebouwd, wel staat de hoge (sparre-?) boom van de foto uit 1937 nog steeds in het midden.

4.3 De Mijnbouwstraat in de oorlog

Met het verhaal van de verffabriek en haar directeuren zeilde de Tweede Wereldoorlog deze biografie in. Die was echter al eerder in beeld bij het invullen van het bewonersoverzicht: van de fam Sloterdijk van nr 16 zijn er berichten t/m 1943 en het volgende item is dat mevrouw Bonebakker het leegstaande huis in 1946 'kraakt'. Wat is er gebeurd in de tussentijd? In meer woningen is in 1943 onrust: van Boon (nr 14) komt dan van de Rotterdamseweg (waar later een Duitse enclave georganiseerd wordt), ook in 1943 verhuist Eggink van nr 8 tijdelijk naar nr 6 en woont Roes daar even. En Boot van nr 17 is volgens de woningkaart op 1.3.1943 tijdelijk (?) verhuisd naar Noordeinde 50.

Het begin van de bezetting

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
18-05-1940

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
22-05-1940

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
14-06-1940

Inkwartiering en onderduik

Van de nrs 4, 7, 9, 11 en 15 is het bekend dat er Duitse officieren ingekwartierd zijn geweest en van meer huizen is dat aannemelijk, terwijl van nr 16 wordt vermoed dat deze vanaf 1943 geheel gevorderd was. Inwoning door personeel of familie en verhuur aan studenten of derden was al gebruikelijk, de huizen waren relatief groot. In de directe omgeving waren de HBS, de Mulo en de garages in gebruik door de Duitsers, al met al een soort van Duitse enclave in de Mijnbouwstraat. - In 1941 vertrekt Stamm, de enige joodse familie, uit de Mijnbouwstraat naar de C. Trompstraat. Stamm was niet religieus maar werd volgens de Duitse rassenwetten als joods bestempeld (zie hfdst 7, nr 13).

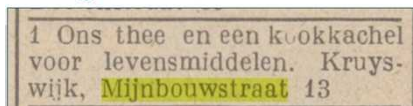
- Mail dd 9.8.2017 van Richard de Booij:

'In de oorlog dook mijn grootvader onder en werd het huis gevorderd door de Duitsers. Boven woonde een officier en beneden in het voorhuis werd een kantoor gevestigd. Beneden achter woonde Lien en mijn tante. Mijn grootvader is een keer 's nachts terug gekomen om Lien en dochter te zien en meende 'veilig' te zijn. De Duitse officier heeft hem betrappt en overwogen hem aan te geven. Zijn 'menselijkheid' heeft het toen gewonnen en hem laten gaan.'

- Op nr 1 was volgens 'Blijvers en voorbijgangers. Joden in Delft, 1850-1960' vanaf 1942 bij de familie Vogel een joods meisje ondergedoken, vrijwel naast de ingekwartierde Duitse officieren (zie hfdst 6).

Hongerwinter 1945

Delftsche courant
17-03-1945

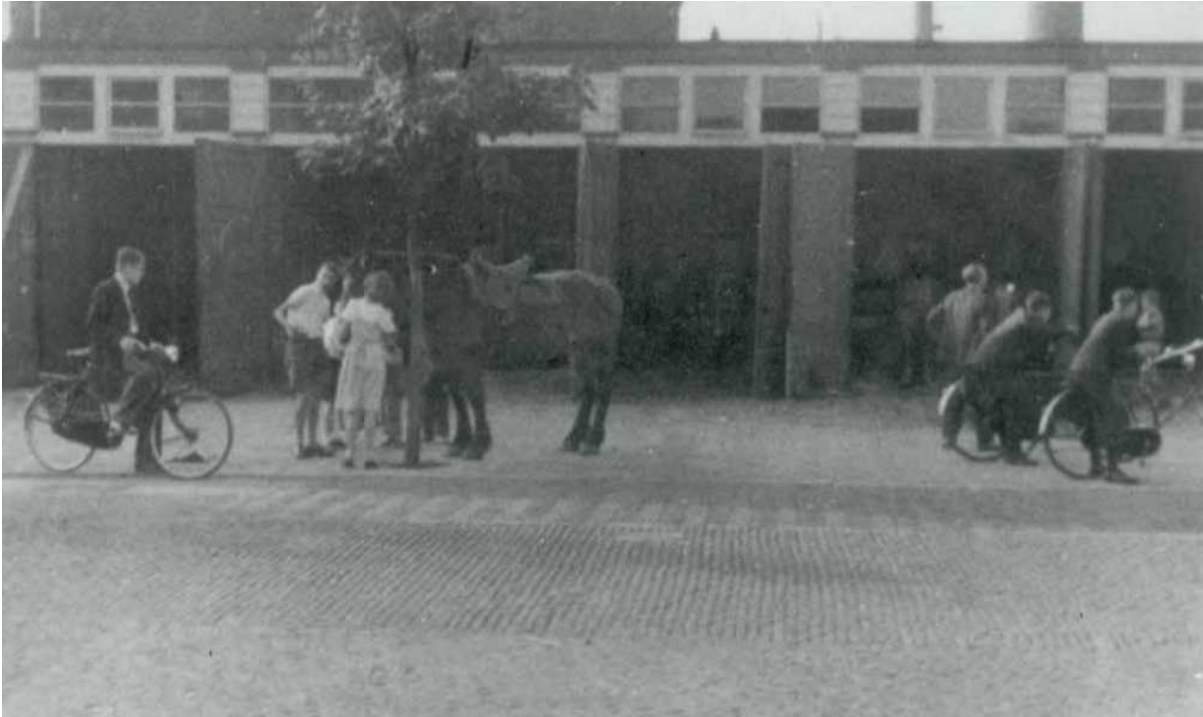

Delftsche courant
07-02-1945

Delftsche courant
12-02-1945

Locatie: garageboxen aan de Mijnbouwstraat. Duits militair paardenvolk maakt zich gereed voor de uittocht op dolle dinsdag 5.9.1944 tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Rotterdamseweg

'Verboden doorgang Toegang alleen voor Wehrmacht'.

Uit: Het uur U, drie maanden geschiedenis in en rond Delft (van Mart Bosma, nr 13).

'Aan de andere kant van de stad, aan de Rotterdamseweg, bevond zich 'De Vesting Rotterdamseweg'. Na Dolle Dinsdag, op 9 september 1944, voelden de Duitsers zich niet meer veilig. Ze maakten daarom aan de Rotterdamseweg een soort vesting waar ze zich terugtrokken. Ze vorderden stuk voor stuk de herenhuizen tussen de Van Speykstraat en Villa Zonnehove. Daar verbleef vanaf dat moment aan de Rotterdamseweg 123 de Ortskommandant. NSB-Commissaris van Politie Gerard Verschoor ging op nummer 111 wonen. In de andere panden waren de administratie van de Organisation Todt, afdelingen van de Kriegsmarine, de Ordnungspolizei en de Feldgendarmerie gehuisvest. De voor- en achterzijde van dit gedeelte van de Rotterdamseweg waren afgesloten met prikkeldraad, een slagboom en zogenaamde Spaanse ruiters (gekruste houten palen met daarover prikkeldraad). Duitse soldaten bewaakten de toegangen, waar men zonder speciaal Ausweis niet langs kwam.' <https://www.achterdegevelsvandelft.nl/huizen/Rotterdamseweg99.html>

De bevrijding

Veritas

08-05-1945

De Canadeezen in Delft!
De meest wantrouwende Delftenaar zal er nu toch wel van overtuigd zijn, dat de capitulatie der Duitsche troepen in westelijk Nederland een feit geworden is! En inderdaad - een levende Canadees is er een sprekender bewijs van dan de fraaiste Nederlandsche vlag en de indrukwekkendste proclamatie. „Wanneer zouden ze komen?” - dat was de vraag, die op aller lippen brandde en waarop men in de afgelopen dagen het aanschouwelijke antwoord zocht door maar eenigszins doelloos in de straten te gaan ronddwalen, in de hoop, dat er wat te zien zou zijn.
En inderdaad: gistermiddag was er al iets te zien, zij het nog niet veel. Twee oud-inwoners van Delft hadden hun onderdeel verlaten om met een

vochten hebben. Zij arriveerden ruim een uur na de eerste troep, die een andere bestemming had. In het nieuwe Scheikunde-Gebouw aan de Juliana-laan zijn 800 man ondergebracht en 250 in het gebouw voor W. en S. De staf is gevestigd in de H.B.S. en de geneeskundige dienst in de Dr. Bavincsschool. De opperofficieren hebben hun intrek genomen in de woning van den ex-politiemajoor Verschoor. Morgen zullen nog 150 manschappen in het oude Scheikundegebouw worden ondergebracht. De bataljonsstaf is gevestigd in de boxen in de **Mijnbouwstraat**.
Hedenmiddag heeft ten stadhuis onder enorme belangstelling en geesdrift een officiële ontvangst plaats gehad.

Veritas : katholiek 14-daagsch blad voor Maastricht
13-07-1945

DUITSCHERS IN DE H. B. S.
In het gebouw der gemeentelijke hoogere burgerschool aan de **Mijnbouwstraat** zijn 200 Duitsche militairen (manschappen en kader) ondergebracht. Zij vormen een onderdeel van de 7000 Duitschers, die belast zijn met het opruimen van landmijnen langs de geheele kust van Den Helder af zuidwaarts. Er moeten 386.000 mijnen opgeruimd worden. Het gemiddeld aantal per dag belooft ongeveer 10.000 en men hoopt eind Augustus a.s. met het ruimen gereed te zijn. Het is een buitengewoon gevaarlijk werk en reeds velen hebben daarbij het leven verloren.

Direct na de oorlog verving Veritas, met de Verzetskranten, tijdelijk de 'oude collaborerende' kranten.

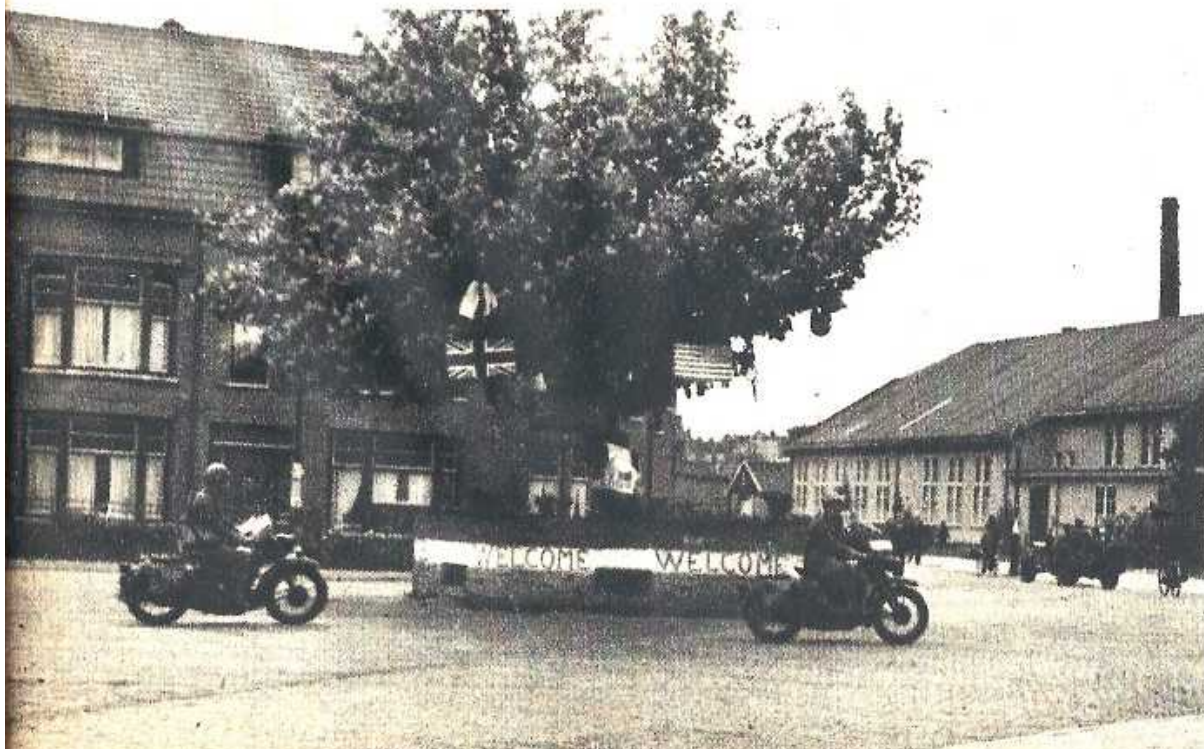
Veritas : katholiek 14-daagsch blad voor Maastricht
21-09-1945

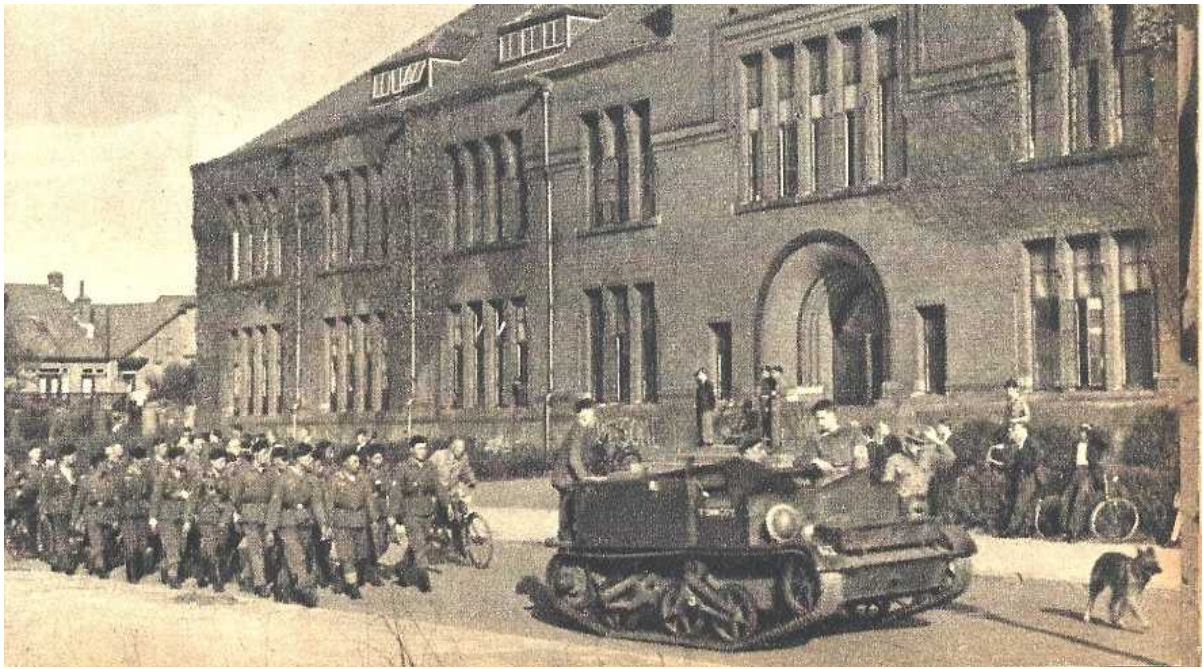
GEEN CANADEEZEN GENOEG?
De Engelsche bewakingsgroep in de **Mijnbouwstraat** heeft de 21-jarige dienstbode N. uit Den Haag gearresteerd, omdat zij daar in contact trachtte te komen met Duitsche krijgsgevangenen. Zij verblijft thans in het Armamentarium.

In het Armamentarium werden collaborateurs vastgehouden.

Onderschrift foto: 'Mijnbouwplein na de bevrijding met Engelstalige richtingsborden'.

Het Mijnbouwplein.

Uit: 'Het uur U, das Herrenvolk', optocht gevangen Duitsers voor de HBS.

Mei 1945, foto links: transportwerkzaamheden in de Mijnbouwstraat uitgevoerd door NSB'ers. Rechts: Soldaten van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten marcheren in de Mijnbouwstraat (rechts een hoek van Analytische Scheikunde).

4.4 Mails van Kees van der Wiel (dd 30.4. en 1.5.2025)

In het verhaal over de brandstichting van Spooringsel 97-100 tijdens de Oorlog op 10.10.1944 door de bezetter als represaillemaatregel wordt ook verteld dat die ochtend veertien Delftenaren van hun bed zijn gelicht om demonstratief te worden gefusilleerd. Na een aantal bange uren werden zij weer vrijgelaten omdat in hun plaats, na onderhandeling, toevallige arrestanten uit het politiebureau als slachtoffers zijn uitgekozen (zie: <https://www.achterdegevelsvandelft.nl/> Spooringsel 97-100). De lijst van opgepakte gijzelaars is bewaard gebleven in het dossier over gebeurtenissen aan de Spooringsel (SAD 653-8182) dat ik onlangs heb geraadpleegd.

Op die lijst staan twee bewoners uit de Mijnbouwstraat die dus ternauwernood de dans ontsprongen zijn: aardewerkfabrikant J. Renaud (wiens broers huis wel in de fik is gestoken) en student P. H. de Wilde. Wie die lijst heeft samengesteld en hoe die tot stand is gekomen, weet ik niet precies, maar het betreft geen namen van mensen die van verzetsactiviteiten werden verdacht. Volgens de Delftse oorlogsgeschiedschrijver Joop de Blij moesten de uitgekozenen een doorsnee vormen van de Delftse samenleving om de represaille zoveel mogelijk impact te geven.

Dat bij de brandstichting ook een Renaud slachtoffer werd is in zoverre toeval dat de huizen niet uitgekozen zijn om hun bewoners maar vanwege hun ligging dicht bij de verzetsdaad. Het verzet en de Regering in Londen had het er in het najaar op gemunt het spoorwegverkeer zoveel mogelijk plat te leggen en te saboteren.

The image shows a handwritten list of names and addresses of hostages. The text is written in cursive and includes the following entries:

- H. van Woerden, Poortlandlaan 93, koopman
- G. W. van Rienden, Spooringsel 99, onderwijzer
- G. Witkamp, Poortlandlaan 86, leeraar H.B.S.
- J. Renaud, Mijnbouwstraat 5, aardewerkfabrikant.
- P. H. de Wilde, Mijnbouwstraat 12, student
- H. B. Kuneken, Oostsingel 198, zonder beroep
- J. A. Kip, Timorstraat 18, commissie gen. secretarie
- H. Kieuwland, Spooringsel 86, bedrijfsleider
- J. B. van der Meulen, R. de Beerenbroeckplein 5, landbouwk. ing. N.O.F.
- J. W. Richardus, van Heemskast 2^a, ~~assistent~~ student F. H.
- P. Richardus, van Heemskast 2^a, assistent T. H.
- P. Richardus, van Heemskast 2^a, tekenaar Kadaster
- J. H. Jansen, van Heemskast 8, stekhouder

At the bottom of the list, there are three names:

- Jongbloed
- E. J. Feichert.
- Dr. Baas.

De lijst met opgepakte gijzelaars.

4.5 Hans van Witteloostuijn: De Mijnbouwstraat en de Tweede Wereldoorlog (7.2024)

De Tweede Wereldoorlog werd in mei 1940 onmiddellijk concreet voor de bewoners van de Wippolder. Meteen was er hevige strijd met de Duitsers. Een bombardement op een afstand van minder dan een kilometer van de Mijnbouwstraat, namelijk in het gebied van de Nassaulaan, Koningin Emmalaan en Kloosterkade, verwoestte of beschadigde 44 huizen. Duitse parachutisten verschansten zich op Begraafplaats Jaffa en er braken felle gevechten uit. 500 bewoners van de Wippolder moesten evacueren en kregen onderdak in de Stadsdoelen, het theater op het Doelenplein. Zo begon het, reeds vóór de capitulatie.

Enkele bewoners van de Mijnbouwstraat in oorlogstijd leven nog; hun herinneringen zijn de basis voor dit verhaal. Het betreft Philip Poppink (geboren 1936), mijn broer Jaco van Witteloostuijn (geboren in 1939) en Bart Kosten (geboren 1942).

Van diverse woningen is bekend dat ze verplichte inkwartiering kregen van een Duitse officier. Dat geldt in ieder geval voor de nrs 4, 7, 9, 11 en 15. Mogelijk werden ook de nrs 14 en 16, de laatste het huis van H. Sloterdijk, gevorderd in 1943. Hij vertrekt daar in september 1943. Was er een verband met zijn activiteiten? Sloterdijk was directeur van Uitgeverij W. Gaade, die ook de Delftsche Courant uitgaf. Volgens Ingrid van der Vlis, de historicus en auteur van 'Vooruit met veel verleden' (Geschiedenis van Delft vanaf 1795) werkte Sloterdijk gedwongen mee met de bezetter (zo kon de Delftsche Courant nog voortbestaan), maar werkte hij ook stiekem tegen door bijvoorbeeld foto's minder goed af te drukken? Achteraf is ook gebleken dat hij tegelijkertijd hielp bij het uitgeven van de illegale bladen Houdt Stand en Het Dagblad. De perszuivering na de oorlog oordeelde dan ook positief, zodat de Delftsche Courant vanaf 7 december 1946 weer mocht verschijnen. Het stikte van de Duitsers in en bij de Mijnbouwstraat. Het grote, voorname HBS-gebouw werd kazerne. Dat geldt ook voor de ULO van de Rotterdamseweg (achter de tuinen van de oneven huisnummers van de straat), een veel simpeler gebouw. De ruimte van het overdekte fietsenhok achter de schuttingen van de huizen van de Mijnbouwstraat werd keuken. Voor de eigen veiligheid werden op het plein schuilkelders aangelegd onder 'heuvels'. Hoe erg was die inkwartiering voor de bewoners? Niemand wil natuurlijk een vijandelijke militair in huis, maar er zijn wel berichten dat niet alle officieren onvriendelijke viezeriken waren. Het klopt wel met het beeld dat veel Duitsers individueel ongelukkig waren met de bezetting. Van mijn ouders weet ik dat mijn vader ging klagen bij de Ortskommandantur over het grove gedrag van de eerste logé, waarna deze werd vervangen door een verlegen officier die heel zachtjes de trap op en af sloop. Philip Poppink vertelde over de officier op nr 11 (hij heette waarschijnlijk Matischovsky) dat hij zich steeds excuseerde en diverse keren riep: 'ich schäme mich'. En was op nr 15 niet het verhaal, dat de inwonende officier de ondergedoken bewoner eenvoudig kon oppakken, maar dat niet deed? Niettemin was het uiterlijk machtsvertoon angstaanjagend: de dagelijks langs marcherende, zingende Duitse pelotons (volgens Philip stonken ze een uur in de wind, naar mottenballen e.d.), prikkeldraadversperringen en in stelling staande machinegeweren zoals in het mitrailleurstent op het Mijnbouwplein.

Op het fabrieksterrein van de Lijm- en Gelatinefabriek aan de Rotterdamseweg bouwden de Duitsers een (nu en dan gebombardeerde) lanceerinrichting van V1's. Angstwekkend, mede door het risico van zogenaamde afzwaaiers. Jaco leerde van zijn moeder dat hij vooral bij een bepaald snerpend geluid met hoogfrequente fluittoon naar de wc of kelder in de gang moest hollen of onder de eettafel moest gaan zitten.

Onderschrift: 'Op Verwersdijk 6-8 zetelt de redactie van de Delftsche Courant, met rechts de drukkerij van firma W.Gaade, 1938. (foto van der Reijken, TMS 220159'

De Duitsers organiseerden ook razzia's ofwel strooptochten/drijfjachten om onderduikers op te sporen. Ook de Mijnbouwstraat kreeg ermee te maken. De zoon van de familie Renaud, Harro, vluchtte in blinde paniek over het balkon naar ons op nr 7. Bang als hij was dat ze hem (hij was van september 1926, dus in de gevarezone) zouden oppakken. Slachtoffers werden bijeen gedreven in het TU-gebouw op de Julianalaan, beter bekend als Gele Scheikunde. Philip heeft waargenomen dat ze daarna werden ingescheept in rijnen, die klaar lagen aan de Scheepmakerij. Hartverscheurend waren de taferelen in de hongerwinter (1944-1945). Uitgemergelde mensen die dagelijks aanbelden met een leeg pannetje. Philip Poppink herinnert zich maar al te goed dat zijn vader leed aan hongeroedeem en het eind van de oorlog ternauwernood haalde. Zelfs aardappelmeel, bedoeld als bindmiddel voor stopverf, werd gebruikt om iets eetbaars van te maken. Veelzeggend is de advertentie in de Delftsche Courant van 17 maart 1945 van de familie Kruyswijk (nr 13): voedsel ruilen tegen 1 ons thee en een kookkachel. Tijdens de koude hongerwinter spraken Delvenaren alle reserves aan en stookten alle hout dat ze konden vinden. Bomen kappen was ten strengste verboden. Ook in de Mijnbouwstraat werden bomen omgezaagd. Philip herinnert zich nog dat dit soms tot humoristische taferelen leidde. Zoals het met veel moeite, gesjor en het naar binnen trekken van takkenbossen en delen van bomen. De straat kreeg een heel ander aanzien; ook het Vries van Heystplantsoen (in het andere deel van de Mijnbouwstraat) werd helemaal kaal gezaagd en geplukt. Hoe was het om als peuter, kleuter of jonge scholier in de oorlog op te groeien? Buitenspelen, vriendjes op bezoek, vertier: allemaal heel moeilijk. Mijn broer Jaco weet nog al te goed, dat hij bijna niks had om te spelen, zich te vermaken. Philip en wat vriendjes zochten het soms in kattedwaad, zoals met spiegeltjes Duitse soldaten in de ogen schijnen, als ze op de stalen vluchttrap liepen van het ULO-gebouw, ze deden dan of ze gingen schieten. Toen de nood het hoogst was, bracht voedselhulp uit het neutrale Zweden en Zwitserland enige verlichting. De voedseldroppings vanaf 29 april 1945 waren geen overbodige luxe. Veel inwoners zaten op de daken klaar om getuige te zijn van dit schouwspel. Bart Kosten (nr 4), die toen pas 3 jaar en 3 maanden was, herinnert het zich als de dag van gisteren. Op 8 mei 1945 reden Engelse motorrijders de stad binnen, gevolgd door zo'n duizend Canadese militairen. Het feest barstte los. Jaco herinnert zich de smaak van de eerste keer een banaan, een sinaasappel en een stuk chocola... én het feeëriek verlichte waterspektakel op de Binnenwatersloot, spoedig na de bevrijding.

Een aantal historische feiten in bovenstaande tekst is ontleend aan: Ingrid van der Vlis, Vooruit met Veel Verleden, Geschiedenis van Delft vanaf 1795. Zwolle 2016 (Uitg. W.Books).

Uit een mail van Jaco van Witteloostuijn (15.7.2024)

Op Mijnbouwstraat 7 werd ik als eersteling op 11 november 1939 geboren als zoon van ouders die beiden op zodanige leeftijd waren, dat vooral mijn vader in gedrag mijn grootvader had kunnen zijn. Pas op 27 oktober 1944 volgde Hans, mijn enige broertje. Ik vond het altijd maar stil in huis. Met Joods vriendje Lex Rippe uit de Cornelis Trompstraat (nr 6) mocht ik maar zelden spelen (maar gelukkig hebben zusje Thea, zichzelf én zijn ouders de oorlog overleefd). In het isolement raakte ik verknocht aan de radio. Tranen met tuiten heb ik dan ook gehuild toen de met mijn ouders bevriende timmerman A. Wendt in 1943 de radio in een rol behang inpakte, mee naar buiten nam en in een zinken kist met dito deksel liet zakken met een houten skelet daaromheen. Dat geheel verdween in een gat dat Wendt juist tevoren terzijde van onze tuinschuur gegraven had. Achter het boompje dat jaarlijks notaris-appels leverde. 'Alles beter dan die rotmoffen onze radio geven', zei mijn vader.

Inlevering radiotoestellen

De Burgemeester van Delft, in zijn hoedanigheid van Politiegezagde, heeft de volgende mededeelingen te maken:

In aansluiting met een vorige opgave van inleveringsbureaux worden de radiotoestellen ingeleverd aan één centraal gebouw: Het Scheepkundig Laboratorium aan de Poortlandlaan 114 alhier. In dit gebouw zijn gevestigd de inleveringsbureaux A, B, C en D. De Bureau's A, B en C zijn te bereiken via den hoofdingang aan de Poortlandlaan en het Bureau D via den zijingang aan de Kanaalstraat.

Aan het Bureau A dienen te worden ingeleverd de radiotoestellen van de bewoners der hierna te noemen straten:
Zuidende, Schuurweg, Hoekade, Crommelinlaan, Dahlstraat, Lebe-straat, Kruisstraat, Tulstraat, Abbevoorscheweg, Oostingel (tot Twee Molentjesvaert), Twee Molentjeskade, v. Broeckharsstraat, Polmedestraat, Rijnlandlaan, Vermeerstraat, Fabritiusstraat, Willem v. Azijtstraat, Kreepoortstraat, v. Koningsoverstraat, Gerard v. Leendert, de Gansedijk, Groenlandsebaan.

De inlevering vindt plaats voor hen wier namen beginnen met de letters:

A 1/m. F op 10 Juni
G 1/m. K op 11 Juni
L 1/m. B op 13 Juni en
S 1/m. Z op 15 Juni 1943

Aan het Bureau B dienen te worden ingeleverd de radiotoestellen van de bewoners der hierna te noemen straten:
Hugo v. Rijkelaan, Buislandse kade, Stalpadet v. d. Wijkweg, Aldo Buserstraat, Geestruid v. Ooststraat, v. d. Macestraat, Vredestraat, Odolphoortstraat, Dr. Schepmanstraat, C. Musus-straat, Oostblok, Oostplein, Kanaalweg, Hertog Geertkade, Scherf-makerij, Heerenpad, Kuyterdijkweg, Wassenaarstraat, v. Ruyven-straat.

De inlevering vindt plaats voor hen wier namen beginnen met de letters:

A 1/m. F op 10 Juni
G 1/m. K op 11 Juni
L 1/m. B op 13 Juni en
S 1/m. Z op 15 Juni 1943

Aan het Bureau C dienen te worden ingeleverd de radiotoestellen van de bewoners der hierna te noemen straten:
Jaffalaan, Poortlandlaan, v. Speckstraat, **Mijnbouwstraat**, Mijn-bouwplein, Kanaalstraat, Maerlen Trompstraat, Pier Helstraat, Corn. Trompstraat, Lipkenstraat, Delftsbroescheweg, Willem de Zwijgerstraat, Prins Mauritsstraat, Frederik Hendrikstraat, Jan Willem Ericstraat, Simonsstraat, v. Oldenbarneveldtstraat, Jan Willem Fynoplein.

De inlevering vindt plaats voor hen wier namen beginnen met de letters:

A 1/m. F op 10 Juni
G 1/m. K op 11 Juni
L 1/m. B op 13 Juni en
S 1/m. Z op 15 Juni 1943

Aan het Bureau D dienen te worden ingeleverd de radiotoestellen van de bewoners der hierna te noemen straten:
Wippolderstraat, Spiekmanstraat, van Snelbergstraat, Theresiastraat, Dijkburgstraat, Kanaalplein, Nassaplein, de Colignystraat, St. Aldegondestraat, Cohen Stuartstraat, Bosschastraat, Prof. Kraan-straat, Heuveneerstraat, Kloosterkade, Kon. Emmalaan.

Tevens moeten aan dit Bureau worden ingeleverd de radiotoestellen van de overige bewoners der gehele gemeente, die nog niet bij deze of een vroegere oproeping tot inlevering van radiotoestellen werden opgeroepen.

De inlevering vindt plaats voor hen wier namen beginnen met de letters:

A 1/m. F op 10 Juni
G 1/m. K op 11 Juni
L 1/m. B op 13 Juni en
S 1/m. Z op 15 Juni 1943

De Bureau's zijn geopend van 8--12 en van 13--12 uur.
Delft, 2 Juni 1943. De Burgemeester van Delft:
A. VAN LELENHORST.

Vordering radiotoestellen, ook in de Mijnbouwstraat.

5. Foto's Mijnbouwstraat

30.12.1914 (nrs 2-8). Bij nr 4 is aan weerszijden van de erker het begin van klimop te zien. Achter de woningen de bomen in de tuin van de Verffabriek, zie hfdst 4.2.

1914 (nrs 10-16). Rechts de muur van de Verffabriek. Beide foto's zijn genomen toen de overkant nog braak lag.

Aan weerszijden van nr 4 inmiddels meer klimop. Brede stoep!

1925. Op de hoek van de Kanaalstraat de loods van het TNO-Vezelinstituut.

Na 1929. Nu met garages bij nr 16.

Na 1925, met garages naast nr 16.

De bomen zijn gegroeid en nog geen erker bij nr 5, voor eind 1929.

Rotterdamseweg
1930, rechts de
benzinepomp van
Van der Burg.

Foto na de oorlog?
Tussen de loods
van het TNO-
Vezelinstituut en de
garages heeft een
kleiner gebouwtje
gestaan, zie ook
p47. Deze is later
vervangen door een
loods, zie p14.

20.10.1949.

1959 Het trouwen van C.N. Bosma en M.J. de Jongh, vanuit nr 15. Mart: mijn ouders leerden elkaar kennen op nr 25, de HBS.

Oktober 1973, met zebrapad!

1974.

Foto's 1981 van de Rotterdamseweg, rechts deels uitvergroet, geheel rechts het witgeschilderd huis van Renaud nr 5. Nr 11 staat te koop en zal gekocht worden door Jolande en Godfried Augenbroe-Siebenga.

6. De bewoners van de Mijnbouwstraat 1-23

Toelichting op het overzicht bewoner-eigenaren, huurders en hun eigenaar-verhuurders, deels ook inwonende onderhuurders, familie en personeel

2.9.1925-26.9.1935 - Ir E.J.F. (Elie Johannes François) Thierens (28.1.1882 Workum - 2.7.1967 Den Haag) en Elisa Cornelia van Dissel (+19.3.1935, 49 jaar), hoogleraar electrotechniek 1925-34, kinderen Adolf Leonard, Elie Johannes François en Hester. Thierens woont daarvoor op de Maerten Trompstraat 34, is dan adj directeur GEB, vertrekt naar Prinses Marielaan 30, later Jonkerlaan 50 Wassenaar
- 4.6.1932 - J.H. Bruinier, student, van Den Haag

Toelichting: Thierens is (waarschijnlijk) de hoofdbewoner, de datum is het moment van inschrijving of de 1^e gevonden melding van deze naam op dit adres (dus de bewoner kan er al langer wonen) en eventueel de laatst gevonden melding. Bij Thierens zijn ook zijn geboorte- en sterfdatum, zijn vrouw, beroep, kinderen en eerdere en latere woonplek toegevoegd. Per bewoner verschilt de volledigheid van deze gegevens.

Tab: J.H. Bruinier is inwonend (huurder, student, familie, personeel oid), datum zie boven, in dit geval moment van inwoning.

2.5.1925^o - Meine Tjeerd de Groot, machinefabrikant te Delft

Datum met ^o: moment van passeren notariële koopakte, 'harde' datum.

> 27.8.1919 - te koop Heerenhuis, ontruimd te aanvaarden begin October

Tab met >: soms is er een bericht over de verkoop of verhuur van het huis toegevoegd.

Toelichting op de bronnen

- Hans van Witteloostuijn, ook 'HvW': teksten van Hans die met zijn overzicht van bewoners in de '50-jaren en verdere herinneringen een stevige basis legde voor dit verhaal. Mede op basis van informatie van (oud-) bewoners en bv zijn broer Jaco en Philip Poppink, die opgroeide op nr 11.

Dit geldt ook voor het zoekwerk van Klaas Appeldoorn op Delpher en internet en de straatbewoners en mensen van buiten de straat die met koopcontracten, herinneringen en andere gegevens kwamen.

- Notariële stukken. De gegevens in het overzicht aangegeven met ^o zijn 'hard' als ze overgenomen zijn van notariële stukken met datum van verkoop.

- Voor alle woningen zijn de kadastragegevens (lijst van eigenaren) opgediept door Kees van der Wiel. Omdat de kadastrale registratie een jaar achterloopt zijn er dikwijls verschillen in data met andere bronnen, waarbij bovengenoemde notariële stukken 'hard' zijn. Koopaktes zijn op te vragen bij het kadaster: <https://www.kadaster.nl/producten/akte-en-onderzoek/koopakte-opvragen>

- In het Stadsarchief van Delft zijn met hulp van Kees van der Wiel 'gezinskaarten' (tot 1938) en 'woningkaarten' (tot ca 1943) gevonden, met onder andere gegevens van hoofdbewoners, inwonenden en data van in- en uitschrijving. Omdat het moment van in- en uitschrijving van opeenvolgende bewoners niet altijd samenvallen, komen soms overlappen voor. Zie ook de opmerking over de kadasterdata.

- Verder zijn er een tijd 'Adresboeken' uitgegeven met de adressen van de Delftse inwoners. Deze adresboeken zijn niet altijd volledig; niet alle huisnummers zijn ingevuld terwijl uit andere bronnen blijkt dat ze wel bewoond zijn.

- Ook gaf de TH 'Jaarboeken' uit van 1916-1951 met overzicht en adres van hoogleraren en lectoren (inclusief hun telefoon en postrekening nr...).

- In Delpher zijn -in principe- berichten uit alle openbare kranten/tijdschriften en dergelijke terug te vinden, bv:

= familieberichten: geboorte, verloving, trouwen en overlijden,

= de rubriek 'komen en gaan' in de Delftsche Courant waarin de komende en vertrekkende inwoners worden gevolgd, inclusief inwonende studenten en personeel. Maar dit is niet altijd volledig; personen die 'komen' worden later niet altijd afgemeld als 'gaan', en andersom, en dikwijls ontbreken mutaties van hoofdbewoners,

= advertenties, berichten en dergelijke gerelateerd aan bijvoorbeeld maatschappelijke functies, verenigingen, aanbod van lesgeven of van aanbod / verkoop van spullen. Voorts heel veel personeelsadvertenties, vaak alleen met vermelding van het werkadres maar soms ook met naam (bijvoorbeeld mevr Renaud, nr 5 en mevr Beekman, nr 8. Opvallend is daar de doorloop van personeel...).

De bronnen zijn dus niet altijd betrouwbaar. Hierdoor is niet altijd duidelijk wat het precieze moment is waarop een bewoner gekomen of vertrokken is, soms sluiten data niet op elkaar aan en is het mogelijk dat er nog iemand tussendoor gewoond heeft. Ook is soms niet duidelijk of een inwonende vrouw (zoals een weduwe) huurster, familie of dienstbode is.

Delftsche courant

26-09-1912

Delftsche courant

28-01-1913

Delftsche courant

17-02-1913

Delftsche courant

09-01-1915

Delftsche courant

08-12-1917

Delftsche courant

25-06-1921

Fam Beekman nr 8: advertenties en rubriek 'komen en gaan'.

Bewoners Mijnbouwstraat 1

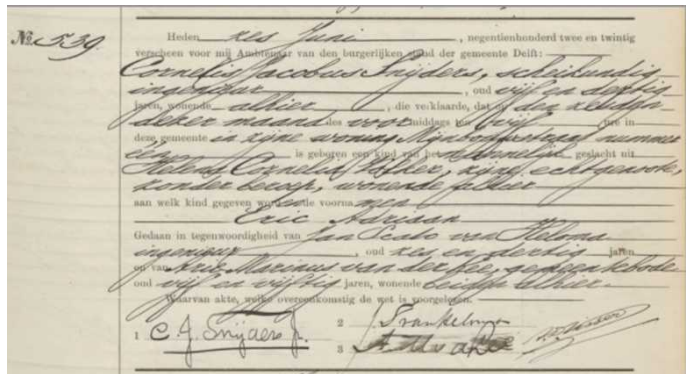
- 2.7.1919-24.9.1925 - Cornelis Jacobus Sniijders (25.4.1887-+1978), scheikundig ingenieur Lijm en Gelatinefabriek / ENKA en Helena Cornelia Sniijders-Volker (26.11.1886-+14.2.1961), zoon Eric Adriaan geb 6.6.1922
- 2.9.1925-26.9.1935 - Ir E.J.F. (Elie Johannes François) Thierens (28.1.1882 Workum-+2.7.1967 Den Haag) en Elisa Cornelia van Dissel (18.3.1886-+19.3.1935, 49 jaar), hoogleraar electrotechniek 1925-34, kinderen Hester, Adolf Leonard en Elie Johannes François. Thierens woont daarvoor op de Maerten Trompstraat 34, is dan adj directeur GEB en vertrekt naar Prinses Marielaan 30, later Jonkerlaan 50 Wassenaar
- 4.6.1932 - J.H. Bruinier, student, van Den Haag
- 28.5.1936 - Henrik Adrianus Hofman en zijn zusters Grietje, Elizabeth, Ingetje, Martijntje en Neeltje, komt van Voorburg, vertrekt 10.6.39 naar Hillegersberg
- 6.1.1937 - E. van Nouhuis, student, van Rijswijk
- 11.7.1939 - Jan Christiaan Smid en Catherina Maria Stoorvogel, directeur PTT, van Den Haag, vertrekt 6.9.1941 naar Roermond, dochter Baudina Maria Smid (7.1.1916), zoon Willem Tjeerd Smit ('ontviel ons in de strijd om Ockenburg' 29.11.1917-+10.5.1940)
- 28.8.1941 - Dr. J.G. (Johan Gregorius) Vogel (31.3.1906-+17.1.1969) en Cornelia Elisa (Neeltje) de Haer (5.8.1905-+21.08.1979), van Haarlem (leraar Kennemer Lyceum HBS en Gymnasium), kinderen Johan Theodoor (7.7.1936) en Marie Carola, verhuist 19.9.1947 naar Harmoniehof 5 Amsterdam
- 21.12.1942 - J.E. Affourtit, verpleegster, vertrekt naar Koningsplein
- 5.12.1942 - W. Lammers, boekhouder, van Epe
- vanaf november 1942 - eind mei 1945: onderduikster Aatje Frijda
- 4.10.1947 - 1949 - Nicolaas Dirk Haasbroek (29.7.1899-+1.7.1985), lector geodesie en Truus Haasbroek-Hessels (1.2.1898-+27.2.1976), fotografe, komen van Harmoniehof 5 Amsterdam, vertrekt naar Rijswijk
- ?1949 - John Cornelis Arkenbout Schokker (1884-+1964), lector TH-scheepsbouwkunde, en Clasina Margaretha Voormolen. Arkenbout Schokker wordt al in 1920 genoemd aan de afdeling scheepsbouwkunde, woont dan in de Smidssteeg 11 en later in de Willem de Zwijgerstraat 5.
- 1952-1957 - Váhl, László (5.3.1907-+26.10.1987) en Elize (Liesje) de Roos (5.9.1911-+12.8.1988), hoogleraar Werktuigbouwkunde aan de TU, zonen Jan, Joost, Arend en Bert, vertrekt naar de nieuwbouw in de Charlotte de Bourbonstraat
- 1965-1970 - E.J.F. Thierens (zoon van de bewoner/eigenaar van 2.9.1925-26.9.1935)
- 1968-1970 - R.T. van der Voort
- 1970 - Mej. Tine Marie Volkens (7.6.1932-+6.6.1991), directrice Stichting Samenwerking Sociaal Pedagogische Zorg West Zuid Holland, vertrekt 24.7.1974 naar Vulcanusweg 271
- 1974-1977 - Ir Jan Kroon en Nel (Neeltje) van Mannekes, Jan is architect, dochter Elisabeth
- 1977-1985 - Ir Geert van Marlon (wetenschap. medew.) en Yvonne Annokee (lab. medew.)
- 19.12.1986° - Adrie Brugman, directeur kindertehuis (+22.5.2001) en Ellen (Elisabeth) Brugman-Boers (13.8.1947-+18.9.2001), kinderen Marije en Taco
- 2001-2002 - Geert en Yvonne huren het huis tijdelijk?
- 3.5.2002° - Richard van de Schee, Marjolein van Dongen en Gijbertha Mulders. Richard had een drukkersbedrijf
- 1.7.2013° - Jurjan van Cosburgh, anesthesioloog, en Mijntina Goudriaan, jurist, kinderen Floris (2011), Alexandra (2012) en Maarten (2014)

Eigenaren

- 1918-1919 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1919 Cornelis Jac. Sniijders
- 1919-1969 Elie J.F. Thierens
- 1969-1974 Stichting Maatschappelijk Werk voor zwakzinnigen in Delft en omstreken
- 1974-1976 Ir Jan Kroon en Neeltje van Mannekes
- 1976 Leo Goedenraad, architect, Zoetermeer
- 1976-1977 Ir Jan Kroon
- 1977-1985 Ir Geert van Marlon en Yvonne Annokee
- 1986-2002 Drs Adriaan Brugman en Elisabeth Boers
- 2002-2013 Richard van de Schee en Marjolijn van Dongen
- 2013- Jurjan van Cosburgh en Mijntina Goudriaan

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 1

- Klaas Appeldoorn: 'Sniijders was de zoon van de opperbevelhebber van het Nederlandse leger.'
<https://search.app/8aZyCx9AFWz3Gp2aA>

Aangifte geboorte Eric Adriaan 6.6.1922

- 'Op 1 september 1925 werd Thierens benoemd tot hoogleraar elektrotechniek aan de Technische Hogeschool te Delft. Thierens gaf college op het gebied van elektriciteitsvoorziening en verlichting, elektrische tractie en elektromotoren, in het bijzonder hefwerktuigen, en algemene elektrotechniek voor niet E-studenten. Dit hoogleraarschap zou hij tot 1947 vervullen. Naast zijn werkzaamheden als hoogleraar diende Thierens ook als raadgevend ingenieur bij de Nederlandse Spoorwegen en bij Rijkswaterstaat, en was hij actief in de normalisatie van de elektrotechniek.'

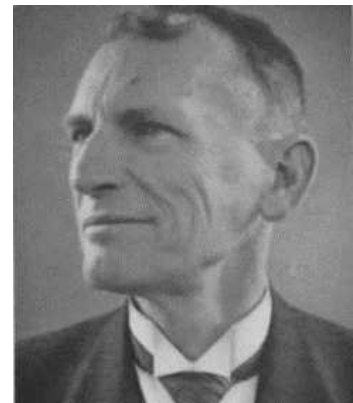
https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Jan_Thierens

Delftsche courant
 15-03-1932

Zoon A.L. Thierens was rond 1930 actief voor de Jonge liberalen.

- Direct in mei 1940 'in den strijd om Ockenburg' sneuvelt Willem Tjeerd Smid, 22 jaar.

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft
 25-1940

- Dr. Vogel probeert in de loop van de oorlog een Montessorischool op te richten.

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft
 10-09-1943

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
 15-01-1944

Uit: Joep Wijnberg-Stroz en Marianka van Lunteren-Spanjaard, Blijvers en voorbijgangers. Joden in Delft, 1850-1960, (Kampen 1998, 6*), p 175 en 216 (!), over het joodse meisje Aatje Frijda, dochter van een huisarts uit Utrecht:

'Vanaf november 1942 woont zij bij de familie Vogel in de Mijnbouwstraat, en ging daar ook naar de lagere school, de Bavinckschool. Zij was inmiddels zes jaar. Toen Aatje in juni 1944 op straat door een vrachtauto werd aangereden, had ze een lelijke wond aan haar been, waarmee ze moest worden opgenomen in het ziekenhuis. Dat was heel riskant, want daar zou haar werkelijke identiteit kunnen blijken. Zij kon het ziekenhuis uitkomen zonder dat zij daar administratief te vinden was. Volgens haar moeder was dat te danken aan de hoofdcommissaris van politie Verschoor -een NSB'er- die haar na één dag in het ziekenhuis administratief heeft laten 'verdwijnen'. Haar been was gebroken en

bovendien infecteerde de wond onder het gips. Welke arts was echter te vertrouwen? Via de achterdeur ging zij enkele keren per week naar de dokter.' (...)
 'Tijdens de onderduik hield Aatje contact met haar eigen ouders. Ze correspondeerde met hen via brieven die door de onderduikouders via haar oom en tante in Dordrecht aan haar ouders werden overgebracht. Ze herinnert zich haar onderduiktijd als een periode waarin ze zich enorm geïsoleerd voelde. Ondanks dit sterke isolement bewaarde Aatje een goede herinnering aan haar onderduikmoeder, 'tante Cor', die ze in haar onderduiktijd 'mammie' noemde. Eind mei 1945 kwam haar moeder haar halen.'

Verder over Aatje: https://www.levisson.nl/images/stories/VaderJoden/Huyser_Mijn_Verhaal.pdf

- Truus Haasbroek-Hessels, Amsterdam 1898-1976 Rijswijk 'was in de jaren dertig een begaafde amateurfotografe. Zij was een stimulerende persoonlijkheid in het verenigingsleven van de NAFV. Haar oeuvre bestaat uit stillevens, stadsgezichten en landschappen, behalve in bromidedruk ook uitgevoerd in broomverfdruk, oliedruk en pigmo-overdruk: edeldrukprocédés waarin Truus Haasbroek een specialiste was.' <https://depthoffield.universiteitleiden.nl/0406f03n/>

- J.C. Arkenbout Schokker, lector scheepsbouwkunde. Bonebakker van nr 16 was ook scheepsbouwkundige en Váhl, de vervolgbewoner op nr 1, was werktuigbouwkundige. Scheepsbouwkunde en werktuigbouwkunde was toen één faculteit.
https://repository.tudelft.nl/file/File_6896790f-a392-4206-bfc6-1bcc2d3cd3f6

VEREENIGING VAN TECHNICI OP SCHEEPVAARTGEBIED
 SIN VAN 1927
 NATIONAAL TECHNISCH SCHEEPVAARTKUNDIG MUSEUM.

Zie Annelies Bonebakker, hdst 7.4.

- 'De Váhl's waren onderburen van de familie Frank op het Merwedeplein en had de Hongaarse nationaliteit. Váhl was werktuigkundige en werkte in 1925 en 1926 als draaier en bankwerker in Boedapest, Parijs en Berlijn. Van december 1929 tot eind april 1933 was hij verbonden aan de Technische Hochschule in Karlsruhe. Op 1 juli 1931 promoveerde hij tot Doktor Ingenieur met een technisch-wetenschappelijke dissertatie op koeltechnisch gebied. Op 18 april 1933 kreeg Váhl ontslag vanwege niet-arische afstamming. Vervolgens werkte hij van 1 juli 1933 tot 1 september 1934 bij ijzergieterij De Etna in Breda. Hij trouwde op 2 augustus 1935 in Voorburg met Elize de Roos. Zij verhuisden naar Boedapest en anderhalf jaar later naar Amsterdam. Daar kreeg Váhl een betrekking als constructeur bij Werkspoor.

Op 24 januari 1937 en 8 december 1939 werden zijn zonen János László (Jan) en Herman Gyula (Joost) geboren. Anne Frank en buurmeisje Toosje Kupers pasten soms op deze jongens. Op 2 april 1939 ontving Váhl in de Amsterdamse Koepelkerk de Hervormde doop. Tijdens de bezetting was hij gasverkenner bij de Amsterdamse luchtbescherming. De burgemeester van Boedapest verklaarde op 26 oktober 1942 dat Váhl volgens de Hongaarse wet niet Joods was. Door de veranderende situatie in Hongarije moest hij zich in mei 1944 melden in werkkamp Havelte. Omdat hij een eerdere oproep niet had opgevolgd, liep hij het gevaar door de SD opgepakt te worden.

Volgens zijn werkgever Werkspoor was hij om aan werk voor de Duitsers te ontkomen vanaf mei 1944 ondergedoken. In 1947 verloor Váhl, net als zijn vrouw en twee zonen, de Hongaarse nationaliteit. Hij verkreeg vervolgens in 1948 het Nederlanderschap. Met ingang van 24 mei 1953 was hij gewoon hoogleraar werktuigbouwkunde aan de Technische Hogeschool in Delft. Ook vervulde hij adviseursfuncties bij Nutricia en Philips.'

<https://research.annefrank.org/nl/personen/960c47c2-7ea8-4a83-8f20-6dff53f3a735/#footnote-18->

Elize (Liesje) Váhl-de Roos, in het overzicht verzetskranten:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikiproject/Verzetskranten> 80% ☆ Zoeken

Elize Vahl-de Roos	v	533	Nieuws-bulletin	Muiderberg
--------------------	---	-----	-----------------	------------

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikiproject/Verzetskranten/Personen>

HvW: 'Zoon Joost Váhl was stedenbouwkundige en plaatste in Delft de eerste verkeersdrempel in Nederland.' Hij bepleitte als een der eersten het hergebruik van de bestaande, historische stad in plaats van de ongebreidelde naoorlogse sloop (zoals bij de Veste in Delft), ook voor verkeersdoorbraken, en was voor het stimuleren van langzaam verkeer en openbaar vervoer. Voor Joost Váhl zie hfdst 1.11 en 7.5, voor Arend en Bert Váhl zie hfdst 7.6 en 7.7 en zie ook Hein Bonebakker hfdst 7.3 over de fam. Váhl.

<https://nieuweinstituut.nl/projects/habitat-expanding-architecture/joost-vahl>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Joost_V%C3%A1hl

- Mej. T.M. Volkers, directrice 'Stichting Samenwerking Sociaal Pedagogische Zorg West Zuid-Holland, regionale interlevensbeschouwelijke instelling voor maatschappelijk werk ten behoeve van geestelijk gehandicapten'.

Trouw
13-07-1974

Stichting Samenwerking Sociaal Pedagogische Zorg West Zuid-Holland, regionale interlevensbeschouwelijke instelling voor maatschappelijk werk ten behoeve van geestelijk gehandicapten vraagt voor haar werkgebied omvattende het Westland, Vlaardingen en Delft.

een 6e- maatschappelijk werk(st)er

Taak:
het verrichten van maatschappelijke begeleiding en stimulering van sociale integratie van alle categorieën geestelijk gehandicapten in elke levensfase.

Vereist:
diploma sociale academie.

Geboden:
praktijkbegeleiding; samenwerking met andere disciplines binnen diverse teams; scholing in dienstverband.

Salaris:
volgens de Rijkssubsidieregeling van het Ministerie van C.R.M.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directrice Mej. T.M. Volkers, **Mijnbouwstraat 1** te Delft, na 24 juli 1974 aan het nieuwe adres Vulcanusweg 271 te Delft.

Bewoners Mijnbouwstraat 2

- 23.7.1912-20.7.1923 - Gerard Olthuis, ingenieur gem electr bedr (+22.7.1914, 29 jaar oud) en M. Olthuis-Kronauer, zonen Jan Maximiliaan en Hans
- 22.4.1916-1917 - E. Smit, studente, van Vrijenban
  - 1917-18 - mej J.N. Hoek, Studenten Weekblad
  - 1918-19 - P. Hoek, DVSV
  - 1919-20 - S.S. Heyting, DVSV
  - 1920 - Mej. Th. E. C. Micheels, (studente)
  - 1920 - Mej. J. Beckering Vinckers (studente)
  - 3.10.1921 - 1923 - E.H. Furstner, DVSV, van Rotterdam
- 4.9.1923-4.5.1927 - Bastiaan en Petertje van Tuijl, bloemist - groentewinkelier, kinderen Wouter, Aaltje en Zundertje (?)
- 1924 - J. Markwat, gep. Kleermaker
  - 2.5.1925 - J.L.W. de Greef, student, vertrekt naar Den Haag
  - 31.10.1925 - G.A. Ament, secretaris DSSG&A ver Odin
- 28.10.1926-17.2.1928 - Dr. Henricus J. C. Tendeloo, mw Mieke A. Tendeloo-Grondhout
- 25.5.1928-1972- Giel Langeveld, insp. Bouw- en Woningtoezicht, en Cornelia Francina Langeveld-Sibbes geboren Overveld (+5.6.1939, 65 jaar), eerder weduwe van F. Sibbes, drogist
- Leendert Langeveld
  - 12.12.32 - F. Sibbes, drogist in de Breesstraat, verloofd met Jeanny Wouters
  - 4.7.1936 - C.M. Langeveld
  - 27.3.1937 - J. Langeveld, verpleegster, van Den Haag
  - G. Langeveld vertrekt 27.5.1939 naar Ned. Oost-Indië
  - 1949 - K.M. Langeveld luit.kol.
  - 1969 - G. Faas
- 1972 - Anneke Napjus (4.10.1945-+3.1.2025) en Niek Arkestein. Niek werkte als arts bij de GGD, is in 1981 verhuisd en in 2014 overleden. Kinderen Imke, Jeroen, Freek, Robert
- 13.8.2025 - Rolf T.H. Vlaskamp (7.10.1979), projectleider offshore constructie, Elvira (C.E.T.) Vlaskamp-Hamann (20.10.1982), adviseur rijksoverheid en Matthias T.J. (22.3.2022)

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1972 Giel Langeveld + tot 1919 Leonard Vliegthart als mede-eigenaar strook grond
- 1972-2025 Anneke Napjus en Niek Arkestein
- 2025- Elvira en Rolf Vlaskamp-Hamann

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 2

- Gerard Olthuis, ingenieur van het gemeentelijk energiebedrijf, is in 1912 waarschijnlijk de eerste bewoner in de straat. HvW: 'Hij huurt het huis van een van de vier investeerders die de woningblokken aan de even zijde gebouwd hadden, Giel Langeveld. Olthuis overlijdt op 22.7.1914. Hij is dan pas 29. De weduwe, M.Olthuis-Kronauer, verhuurt in de jaren erna kamers aan studentes op de TH.'

Mej. Th. E. C. Micheels was presidente van de Delftsche Vrouwelijke Studenten Vereniging 1919-20, zie almanak p 20 met foto, toespraak p 33.

Mej. J. Beckering Vinckers, redactie Studenten weekblad 1919-20. <https://www.lib.tudelft.nl/mscans/mscans0945>

- Dr. H.J.C. Tendeloo, sectie voor Colloïdchemie. <https://resources.huylgens.knaw.nl/bwn1880-2000/lemmata/bwn3/tendeloo>

Tendeloo was de broer van deze vroege feministe: <https://search.app/hi45HLgxymSgMDFj6>

Dr. H. J. C. Tendeloo, die benoemd is tot buitengewoon hoogleraar aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen.

- HvW: 'Langeveld is 3x weduwnaar geworden.' Giel Langeveld is een van de 4 ontwikkelaars van de oneven nrs. (zie 2.0), wordt in 1930 aangekondigd als Inspecteur van Bouw- en Woningtoezicht en in 1939 architect genoemd.

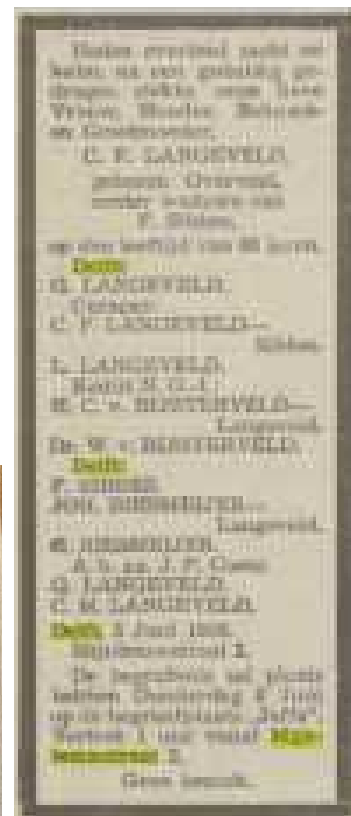
Zie hiernaast de advertentie in de Delftsche Courant van 5.6.1939, waarschijnlijk zat het zo (nav berichten in Delpher):

- Giel Langeveld is o.m. getrouwd met C.F. Langeveld (+5.6.1939), geboren Overveld, eerder weduwe van F. Sibbes, drogist, waaruit zoon Frits geboren is. Deze Frits Sibbes verlooft zich in 1932 met Jeanny Wouters en is ook drogist in het pand Breestraat - hoek Lange Geer.
- Frits woont in het huis in de Mijnbouwstraat tot de verkoop in 1972.
- Er vertrekt een G. Langeveld op 27.5.1939 naar Ned. Oost-Indië, dat zal een zoon zijn?
- C.M. Langeveld (die ook op 4.7.1936 genoemd) is een dochter van G. Langeveld?
- Ook is er een J. Langeveld, genoemd 27.3.1937, verpleegster, van Den Haag, zij was zijn volgende vrouw?
- Tenslotte is er een K.M. Langeveld luit.kol. in 1949 (familie 2^e lijn?; staat niet in de rouwadvertentie).

- Anneke Napjus overlijdt in 2025.

De nieuwe courant
23-07-1914

Bewoners Mijnbouwstraat 3

- 17.9.1919 - August Heinrich Zinsmeister (14.12.1867-+8.1.1941), architect, en Cornelia Elisabeth Meinecke (5.3.1872-+5.4.1933), zoon August Gerard (13.5.1895), vertrekt 24.9.1920 naar Amsterdam, Jacob Marisstraat 70
- 28.9.1920 - Bauke Dekema, kantoorbediende, van Deventer, vertrekt 26.3.1930 naar Rijswijk
- 29.3.1930 - Hendrik van der Meulen en gezin, van Maassluis
- 27.12.1933 - Mr Emile Vogelesang (1.3.1901-+9.5.1990), directeur sociale zaken Delft en Viktoria Ickowiaca (22.9.1907-+19.7.1987), dochters Edith (29.5.1933) en Olga (22.10.1936). Na hun scheiding blijven vrouw en dochters wonen in het huis
- 15.6.1987° - Diny van der Stap en Jan Tromp, kinderen Bas, Niels, Daan en Anne, Jan was onderzoeker verkeersveiligheid SWOV en Verkeerskunde TU Delft, docent HBO

Eigenaren

- 1918-1919 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1919-1920 A.H. Zinsmeister
- 1920-1940 Bauke Dekema
- 1940-1976 Johannes Reinier Poppink (koopman en glashandelaar) en Cornelia Mekking
- 1976-1987 Gerrit Diephout en Edith Vogelesang
- 1987 Diny van der Stap en Jan Tromp

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 3

- A.H. Zinsmeister (14.12.1867-8.1.1941)

Een van Zinsmeisters vroegste en bekendste zelfstandige werken is het sociëteitsgebouw PhRM (Placet hic Requiescere Muis) aan het Janskerkhof in Utrecht. In zowel de strakke vormgeving als de inrichting vertoont het gebouw overeenkomsten met de Beurs van Berlage. Daarnaast is er invloed van de Jugendstil te herkennen, door de materiaalkeuze en het lichte kleurgebruik. Ook ontwierp hij in Amsterdam Maison de Bonneterie aan het Rokin en de Kalverstraat.

<https://www.bonas.nl/archiwijzer/gegevens.php?inr=0406.01002>

https://nl.wikipedia.org/wiki/August_Zinsmeister

- HvW: 'Vogelesang had een hoge ambtelijke functie. Hij speelde trekharmonica en is in de jaren '60 gescheiden van zijn vrouw, die alleen is blijven wonen in het huis. Mevrouw Vogelesang heeft tientallen jaren in grote onmin geleefd met buurvrouw mevrouw Renaud. Het was water en vuur tussen die twee.'

Delftsche courant

01-08-1936 ©?

> HvW: 'Huiseigenaar J. R. Poppink was glashandelaar op de Scheepmakerij (zaak later voortgezet door zoon Jaap, die inmiddels overleden is); de glashandelaar was ook de broer van Wim op nr 11. De dochter van Jan Poppink, Riek, weet nog dat haar vader midden jaren '70 steeds meer mankeerde en dat hij van het huis nr 3 af wilde. Wie weet speelde ook mee dat huizenbezit in die tijd weinig rendabel was (huurprijzen werden kunstmatig laag gehouden). Poppink verkocht het huis in bewoonde staat aan de dochter van mevrouw Vogelesang, Edith (de heer Vogelesang was toen al vertrokken). Het echtpaar Vogelesang had 2 dochters, Olga en Edith.'

Bewoners Mijnbouwstraat 4

- 10.1912 - Theodorus Franciscus Luunen, (+6.7.1916), T.F. van Luunen, geb Plok
- wed H.P.M. Berkhout geb van Luunen
> 25.1.1921 te koop Mbs 4, bij J.A. de Klerk, Rotterdamseweg 68d
- 1919-1930 - Arie Willem Frederik Bennik Jr, adviserend werktuigkundige
- 4.4.1930-33 - Hermanus Christiaan Jedeloo (+17.3.1933, 79 jaar, wednr van J.C. Burmer),
goudsmid
- 3.5.1934-20.2.1936 - Johan Christiaan van Dijk en Katharina Roberz, chem ingen, van Zeist
> 16.4.1938 te huur Mbs 4, huur f 50,- / mnd
- 1.5.1938 - Julius Pabe Romein, Hortulanus cultuurtuin (Botanische tuin) en Saartje Dijkers
- 8.11.1938-1972- Prof. Dr Ir Cornelis Kosten (1913-+1976), getrouwd met uit Duitsland afkomstige
Frieda Martha Veren, kinderen Charlotte Agnes (3.9.1939), Bart (11.2.1942, kno-arts)
- 1972-1979 - Aad (Adrianus) de Jong en Henneke (Hendrika Cornela Elisabeth) de Klerk
- 1974 - Corine (4.7.1952) en Frans (20.10.1946) Pauwels-Brekelmans, kinderen Katja en
Maarten (21.1.1985)
- 12.1.2024° - Ruben Smits, architect, en Konstanze Winter, mobiliteitsadviseur Rijkswaterstaat,
Florentine Renilde Sophia Winter Smits (9.12.2025)

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1919 Giel Langeveld + tot 1919 Leonard Vliegthart als mede-eigenaar strook grond
- 1921-1930 Arie Willem Bennik
- 1930-1933 Herman Chr. Jedeloo
- 1933-1956 Johanna Berendina Rosenboom, huishoudster te Gorkum (later Delft)
- 1956-1972 Prof dr ir Cornelis Korsten
- 1972-1979 Adrianus de Jong en Hendrika de Klerk,
- 1979-2024 Frans Peter Carel Pauwels en Cornelia Elisabeth Brekelmans
- 2024- Ruben Smits en Konstanze Winter

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 4

- Luunen net als buurman Olthuis van nr 2 al snel overleden.

- A.W.F. Bennik Jr.

- Overlijden Hermanus Jedeloo 17.3.1933.

- Overgang J.C. van Dijk naar J.P. Romein.

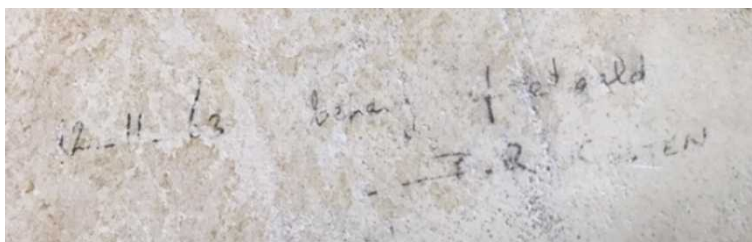

- HvW: 'Prof. Dr Ir Cornelis Kosten (1913-1976), getrouwd met uit Duitsland afkomstige Frieda Martha Veren, had 2 kinderen (Bart en Charlotte). Kosten was een prominent figuur op het gebied van de akoestiek. In de jaren '60 was hij voorzitter van een adviescommissie van de regering, die o.a. moest adviseren in verband met geluidshinder van Schiphol. Naar hem is ook de zgn Kosteneenheid genoemd, een eenheid om geluidshinder te benoemen.'

'Professor Kosten liet een tank van 2000 (of zelfs meer) liter aanleggen in zijn voortuin na de Suezcrisis van 1954 uit bezorgdheid voor een derde wereldoorlog.'
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Kosteneenheid>

- Bericht van Ruben en Konstanze 4.6.2024: 'Groetjes van meneer Kosten. We halen op dit moment het behang af in de voorkamer en kwamen deze grafitto tegen: '12.11.63 behang afgehaald B.R. Kosten.' Voor foto's van Bart Kosten zie hfdst 7.2 en 7.3.

Bewoners Mijnbouwstraat 5

- 14.11.1919-2.1.1926 - Johannes Oele (24.1.1887-+12.8.1972), werkt. Ing. N.O.F. (Nederlandsche Oliefabriek) en Catharina Senf (1893-1986), kinderen Petronella en Johannes, komen van Coutras (F) en gaan naar Voorburg, Achterweg 244
- 25.10.1919 - mej. Heyting ('studententuindorpvereniging')
- 1.3.1926-29.6.1929 - Henri George Derx (14.9.1894-+18.8.1953), scheik. Ing. N.O.F., later hoogleraar, en Claire Marie Troubat (29.10.1901-+22.4.2000), zoon Willem Jan
- 6.12.29 - Jacob Renaud (18.8.1901-+7.6.1982), aardewerkfabrikant en Apolonia Maria Renaud-Rijsterborg (25.1.1904-+14.4.1988), komt van Noordeinde 27, kinderen Jan Harro (7.9.1926) en Irène (6.4.1933, getrouwd Moquette)
- J.R. Bouten, komt 3.9.1945 van Waalre
- 1.11.1988° - Ruud Link en Mieke de Vreede, kinderen Floor, Tim, Joep, Puck. Mieke werkt in de verstandelijk gehandicaptenzorg, Ruud werkt in de ICT

Eigenaren

- 1918-1919 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
1919-1929 NV Oliefabrieken Calvé-Delft
1929-1983 Jacob Renaud
1983-1988 Apolonia Rijsterborgh, weduwe Jacob Renaud
1988- Ruud Link en Mieke de Vreede

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 5

- Oele vertrekt in 1926 naar Voorburg.

Delftsche courant

02-01-1926

Delftsche courant

25-10-1919

gerweg 22. P. de Haan, mach. bank-
werker, Vlamingsstraat 26b. n. Kampen,
school voor verlofsoff. J. Harkink werkt.
teekenaar O. Trompstraat 78, n. Zaan-
dam, Havenstraat 107, J. J. H. v. Kes-
sel, z. b., Oosteinde 141, n. Waalwijk,
mr. van Kootstr. 31, J. Oele W. I.
Mijnbouwstraat 5, n. Voorburg, Achter-

2. Is u iets bekend van de gevorderd-
heid van de plannen tot bouw van een
studentendorp, tot wien moet ik mij rich-
ten om inlichtingen?
Antwoord: 1. Neen, maar u kunt
dit door een expediteur of vrachtrijder
laten doen.
2. Ja, er bestaat een Studententuin-
dorpsvereniging, het defentieve bestuur
wordt eerst over 14 dagen samenge-
steld. Voorloopig kunt u inlichtingen
krijgen bij mej. Heyting, Mijnbouw-
straat 5. Wat de „gevorderdheid” be-
treft kunnen we alleen zeggen dat eenige
maanden geleden een prijsvraag voor
een ontwerp is uitgeschreven.

Mej. Heyting.

- Over Henri 'Ri' Derx en de 'Delftse school' van chemici: 'Hermans stelde nadrukkelijk 'dat de gehele "actie" die ik (van "buiten af" daartoe genoopt) ben gaan voeren, primair gevoed is door het gevoel van een ere-plicht ten opzichte van een hooggewaardeerde collega en dierbare persoonlijke vriend, die m.i. een sleutelrol gespeeld heeft in het werk van de "Delftse school", doch daarvoor nog nimmer op adequate wijze nationaal noch internationaal gecrediteerd werd', namelijk Derx, die in 1953 als adviseur en leider van een nieuwe afdeling microbiologie bij het Koninklijk/Shell Laboratorium in Amsterdam op 59-jarige leeftijd was overleden.'

https://www.dbnl.org/tekst/snel016gesc02_01/snel016gesc02_01_0008.php

- HvW: 'Renaud was ondernemer, 4e generatie van een familiebedrijf (verhandelde restaurantporselein en horecabedrijf), zoon Harro zette de zaak aan het Noordeinde voort, dochter Irène trouwde met een architect. Zij is jong gestorven. Mevrouw Renaud (geb. Rijsterborg) is jarenlang raadslid voor de VVD geweest. Zij had nogal eigenzinnige bouwkundige ideeën. Zo liet zij de voor- en achterzijde van de gevel wit schilderen. Ook beijverde zij zich om de hekjes te vervangen voor eenvoudige gemetselde muurtjes (maar niet iedereen had daar zin in!). De drang om de architect te corrigeren (?) was eigenlijk al zichtbaar, toen zij het huis betrok (in 1929). Net als de burens wilde ze namelijk een erker (had dat meer status?). Mevrouw Renaud was zeer aanwezig. Als iets niet beviel, zei ze wat en deed ze wat. Het feit, dat ze raadslid voor de VVD was, benutte ze zeer. Voorbeeld: ze ergerde zich jaren aan voetballende jongens op het schoolplein (van de ULO) en weigerde ook vaak ballen die over de schutting vlogen, terug te geven. Ze belde deze of gene hoge ambtenaar en eiste dat er een hoog hekwerk met gaas op de schuttingen van nr 1-7 zou aangebracht worden. Het werd een oersterk geval van enige meters boven de schuttingen, dat er nog steeds zit, volkomen vergroeid met klimop!

Renaud was lid van de Vrijmetselaars, een genootschap met regelmatige bijeenkomsten in de Choorstraat. Hij heeft er zeer lang gewoond (40 jaar of meer). Renaud is destijds in Oostenrijk plotseling overleden en het heeft weken geduurd voor hij in Nederland begraven kon worden.'

23 vind-ik-leuks

sarahaarberg Oma. Apolonia Maria Rijsterborgh (1904-1988), getrouwd met Jaap Renaud. Supertof was ze. Eigenzinnig, avontuurlijk, eigenwijs. Streng én deftig; ze ging de deur niet uit zonder hoofddeksel. En kijk toch eens

Bij de familie Bonebakker van nr 16 ging het verhaal dat de meisjesnaam van Apolonia ('tante Loo') niet Rijsterborgh maar Rijsterbil was, dit wilde veranderen in Rijsterborg en vervolgens koos voor het deftiger Rijsterborgh (ook duurder; naamswijziging werd per letter betaald).

Mevr. Renaud woonde van 1929-1988, dus 59 jaar in de straat. Zie de foto met mevr Borsje bij nr 9.

- Mieke De Vreede, huidige bewoonster: 'De voor- en achtergevel waren wit toen we het huis kochten. Het was een van de eerste dingen die we lieten doen aan huis. Was geen makkie, want alleen met verfabijt kon de gevel enigszins gereinigd worden. De jonge mannen die dit moesten doen waren niet blij. Ook binnenshuis waren vele originele details verdwenen. We hebben zoveel mogelijk proberen te herstellen.'

Bewoners Mijnbouwstraat 6

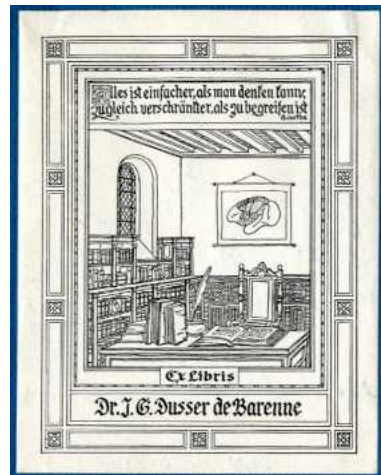
- 11.11.1912-2.12.1915 - Lucas Timmer, Luitenant infanterie en Maria Lambertha van Overeem, kinderen Bernardina Margaretha en Maximiliaan Marie Lucas
- ? - 2.8.1914-28.4.1918 - J. G. en mevr Dusser de Barenne, neuroloog, hij diende als medisch officier in het Nederlandse leger in Delft, werd hoogleraar in Utrecht
- 9.3.1916-21.6.1917 - Anton Hendrik Frederik Mayer, afdelingschef bij de firma Hillen, van Wassenaar, Mme Hermina Josina Mayer-Perdijk, Prof de Français M.O.
- 4.8.1917-21.2.1921- Hendrik August Drijver, boekhouder, van Bodegraven, 'Delftsche Assurantiekantoor P.S.Z.B.' en Johanna Wilhelmina Hondelink, dochter Johanna Willemien Margaretha, zuster Margaretha Engelina Hondelink
- 11.3.1921-24.8.1927 - Hendricus A.M. Schel, opz. tekenaar rijksgebouwen op wachtgeld, met Maria Catharina Anthonia Remmerswaal, kinderen Maria en Petrus
- 12.8.1927 - Maria Katrina, echtgenote van Andries Wagtendonk, geboren Briedé, met kinderen, van Bandoeng
- 1.2.1928 Andries Wagtendonk, van Bandoeng, hoofdonderwijzer met verlof
- > 25.2.1928 te koop Mbs 6 in verhuurde staat voor f 60,- per maand, in bod gezet op f 8100,-, publieke verkoop 6.3.1928 verkocht voor f 8700,-
- 14.8.1928-23.3.1932 - Foppe Goud, leeraar nijverheidsonderwijs, met Johanna Mensonides, dochter Trijntje Johanna
- 3.1.1929 - A. van Oosten, secretariaat 'Volksonderwijs'
- 4.6.1932-1961 - wed Johanna Maria Cornelia Frehé-Zom (1863-1948) en dochter Maria Johanna Agatha Frehé (10.1.1887-2.3.1967). Een tweede dochter (en zuster) was Bernardina Cornelia Francisca Maria Frehé die van 1927-1959 op nr 12 woont
- 12.1942 - inkwartiering: Grenadier Regiment 315, 167e Infanterie Division (J. de Blij, 7*)
- 1.5.1943-25.11.1943 - Hendrik Arend Eggink, van Mijnbouwstraat 8, naar Bussum
- 19.4.1944 - Gaele J. Miedema, M. Miedema-Kock, Annetje, Joute Pieter (29.10.1946), vertrek naar Rotterdam
- 9.1952 - L.P.H. Mobers (genootschap Geologie & Mijnbouw)
- 1960-1968 - Henk (Hendrik) en Riet Woltman, belastingadviesbureau, kinderen Simone, Mark, Marionne en Michiel (Chiel), verhuist naar Voorburg
- 1968-1980 - A.C. (Ton) van der Burg, 3 kinderen Carla, Marijke en Albert
- 1980-1992 - Peter Tiggers, sociaal verpleegkundige/ ambulancebroeder (+7.8.2020), inmiddels weduwnaar van Sonja van der Vegt, kinderen Jeffrey en Rowena.
- 11.12.1992° - Ronald en Catherine Provence-Hanrath, hij van Curaçao en architect en zij van Montfort en zanglerares, ze wonen nu op Aruba en schrijven nog steeds voor de Wippolderkrant
- 24.7.1996° - Cees Klaas van Dok en Annemarie de Boer, hij van de Noordoostpolder en vakredacteur/ontwerper en zij van Aalsmeer en architect. Cees vertrekt naar Microsoft, daarna Tomtom, woont nu aan de Meije bij Woerdenseverlaat.
- 27.3.2000° - Klaas Appeldoorn (Amsterdam) en Marianne van den Wijngaard (Haarlem). Klaas werkte bij het Hoogheemraadschap van Delfland

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser,
- 1913-1920 Johannes Hendrik van Langen, loodgieter en winkelier + vanaf 1919 Ned. Verf en Chemicaliënfabriek en L. Vliagenthart mede-eigenaren strook grond
- 1920-1928 Hendrik A.G. Schel + Ned. Verf en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar grond
- 1928-1932 Foppe Goud + Ned. Verf en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1932-1961 Maria Johanna Agatha Frehe + Ned. Verf en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond, later Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg
- 1961-1968 Hendrik Woltman + Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg mede-eigenaar strook grond
- 1968-1980 Antonius Cornelis van der Burg, autohandelaar en Apolonia Linthorst + Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg mede-eigenaar strook grond, 1975 overdracht grond om niet aan gem Delft
- 1980-1992 Peter Jan Tiggers en Sonja van der Vegt
- 1992°-1996 Ronald en Catherine Provence-Hanrath
- 1996°-2000 Cees Klaas van Dok en Annemarie de Boer
- 2000°- Klaas Appeldoorn en Marianne van den Wijngaard

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 6

- Klaas Appeldoorn: 'In de jaren van de Eerste Wereldoorlog heeft de beroemde neuroloog Johannes Gregorius Dusser de Barenne gewoond op nr 6 en was getrouwd met Kate Snellen. Hij diende toen als medisch officier in het Nederlandse leger en al snel daarna werd hij tot hoogleraar in Utrecht benoemd. Hij werkte verder in Oxford, Montreal en Yale School of Medicine.'

Ex Libris: 'Alles ist einfacher, als man denken kann, zugleich verschränkter, als zu begreifen ist.' (Goethe: Alles is eenvoudiger dan je kunt denken, maar tegelijk complexer dan je kunt begrijpen)

- M.me Herm. J. Mayer.

- H. Aug. Drijver.

- Johanna Maria Cornelia Frehé-Zom. Dochter Maria Frehé, 'juffrouw Freje', voor kinderen ook 'tante Mies'. De weduwe en/of dochter bezat diverse onroerend goed in de omgeving.

- Klaas Appeldoorn: 'Hendrik Woltman schijnt als belastingadviseur het beloningssysteem voor voetballers bedacht te hebben, zo ook voor Willem van Hanegem. Woltman bedacht de regeling in opdracht van Bouten (kantoor op nr 12).'

- Peter Tiggers of 'Peter Prik' (1946-2020). 'Peter was een bijzondere Delftse ambulancebroeder, hij was niet alleen zorgzaam, hij was ook een ware entertainer. Hij kon niet alleen prikken als de beste, dankzij een zesde zintuig verrichtte hij ook af en toe een wonder.'

<https://www.ad.nl/den-haag/peter-was-een-reddende-delftse-engel-die-af-en-toe-een-wonder-verrichtte~a4786279/>

Soms stond er een ambulance met rijdende motor een tijd in de straat, terwijl Peter binnen in huis zat, koffie drinken of te eten?

Peter Tiggers wist hier nog niet dat de vrouw op de brancard (Anja) twaalf jaar later zijn geliefde zou worden.

Bewoners Mijnbouwstraat 7

- 3.10.1919-23 - Anthonius Cornelis van Bokhoven (26.9.1882-+17.8.1939), directeur cartonnagefabriek, Maria van der Beek (29.7.1884-+16.12.1969), zoon Willem (1915), komen van Koornmarkt 77
- 23.10.1923-24.2.37 - Hendrik Jan Verbeek (+14.3.1928, 69 jaar), deurwaarder, Wilhelmina Maria Verbeek-Post (9.1.1861-+11.10.1940), zij verhuist naar Oostsingel 86
- 1930 - mej. Maria Veeffkind, onderwijzeres (inwonende bij wed H.J. Verbeek)
- 24.5.1937-1974- Jan (Johannes Reinier) van Witteloostuijn (29.6.1898-+24.9.1971) en Wil (Willemijntje Cornelia) van Witteloostuijn-Hartman (15.5.1906-+1.8.1997), kinderen Jacobus en Johannes
- 1974 - Van Witteloostuijn-Cramer (Hans en Trudi). Hans was docent Nederlands vwo van Rijswijks Lyceum (1970-2005) en kunsthandelaar met specialisme ethnografica Afrika/Oceanië (1974-heden); Trudi en Hans hadden samen een galerie op Markt 73 tot in 2004. Kinderen: Andrea (geb 1977) en Hugo (geb 1980)

Eigenaren

- 1919 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1919-1923 Anthonius C. van Bokhoven, koopman
- 1923-1974 Johannes Reinier van Witteloostuijn, kaashandelaar & Willemijntje Hartman (zijn weduwe)
- 1974- Johannes van Witteloostuijn, leraar & Trudi Francine Cramer

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 7

- HvW: 'A.C. van Bokhoven had sinds 1911 een zaak op de Koornmarkt nr 77 en deed in dozen, boeken (ook binden), kunst en inlijsten. In 1919 kocht hij het huis in de Mijnbouwstraat, verhuisde hij met zijn kunsthandel naar de Voldersgracht en hij deed zijn dozen/kantoorboeken over aan ene Johan Louzième. In 1923 verkocht hij ook zijn huis in de Mijnbouwstraat weer. Terzijde: de figuren in de glas-in-loodramen van ons huis doen sterk denken aan oude boekillustraties.' www.achterdegevelsvandelft.nl

- Overlijden Hendrik Jan Verbeek 14.3.1928.

- HvW: 'Johannes Reinier van Witteloostuijn (1898-1971) en Willemijntje Cornelia Hartman (1906-1997) met 2 zonen: Jacobus (geb. 1939) en Johannes (geb. 1944). Johannes Reinier was ondernemer en had samen met zijn broer een groothandel in kaas (pakhuis in de Havenstraat, het latere restaurant Bastille). Werkgebied: Delft, Den Haag en het Westland. Mede door zijn klanten buiten Delft haalde hij reeds in 1917 zijn rijbewijs en reed hij in de eerste auto van Delft (familieverhaal). Het rijbewijs hebben we nog (een soort diploma om aan de wand te hangen). Jan kocht het huis in 1923. Hij was toen 25 en hij had nog geen partner. Hij trouwde in 1937 en ging er toen pas wonen. Sinds 1974 zijn Hans en Trudi de bewoners. Het huis is dus al meer dan 100 jaar in de familie.'

Jan in de jaren '20 en Wil in 1977.

Bewoners Mijnbouwstraat 8

- 1.8.1912-1.2.1921 - Dr E.H.M. Beekman, leraar HBS, mw M. Beekman-Horst, verhuist naar M. Trompstraat 25, kinderen Maria Anna, Jacobus Andreas, Agnes Elizabeth, Ludwina Marguerithe, Veronica Carla, Franciscus, Geertruida
- 26.3.1921-24.7.1924 - J.C. Lens, majoor der Art., van Rijswijk, Ch. M. Lens-Valkenburg, komt van Ginneken
- 6.8.1924-1.5.1943 - H.A. Eggink, mevr J.G.H. Eggink-Den Daas, hoofd o.l. school, secretariaat Tuinbouwcurcus en Vereniging Fac lijkverbranding, verhuist naar Mijnbouwstraat 6
- 8.9.1944 - Robert Henri Joan Roes, verhuist naar Jaffalaan 9
- 26.10.1944 - Dr P. van der Leeden (1910-+1994), woont daarvoor op de Cornelis Trompstraat 61
- 1947-1970 - Cornelis Verhagen, hoogleraar natuurkunde (28.04.1915-+2005) en Cor Verhagen-van Iersel (1.4.1911), kinderen Maria (10.5.1941-+12.9.2024), Ineke (12.3.1944-+22.10.2019), Kees (7.6.1944-+19.8.1967), Wim (1.6.1946), Cécile (11.01.1949), Lou (19.01.1952). De familie Verhagen is in 1947 of 1948 van de Botaniestraat naar de Mijnbouwstraat en begin jaren '70 naar de Nassaulaan verhuisd
- 1970-1983 - Mare en Paul Horowitz, kinderen Dimitri en Pjotr; vertrokken naar Waalwijk. Jan Tromp: Horowitz was studiebegeleider (3e jaar) bij ontwerpen, Werktuigbouw TH Delft
- 1983-2000 - Adriaan en Joke Van Oosten, hij was werkzaam bij het Hoogheemraadschap van Delfland. Groot christelijk gezin, is verhuisd naar de Veluwe
- 14.7.2000° - Jeroen Heemskerk en Christine De Thouars. Jeroen is IT Consultant en Christine is Change/Project Manager aan de Universiteit Leiden
- 3.2026 -

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1921 Johannes Hendrik v Langen + vanaf 1919 Ned. Verf en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1921-1924 Joh. Cornelis Lens + Ned. Verf en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1924-1970 Hendrik Arend Eggink, later zijn weduwe Dirkje van Dam en diens erven + Ned. Verf en Chemicaliënfabriek en L. Vliegthart mede-eigenaar strook grond, sinds 1949 NV Franken Donders, Ver. Anilinefabrieken Tilburg
- 1970-1983 Ir Paul Horowitz en Martha van der Bilt + NV Franken Donders, Ver. Anilinefabrieken Tilburg (na 1975 Gemeente Delft) mede-eigenaar strook grond
- 1983-2000 Adriaan van Oosten en Johanna Gasbeek + Gemeente Delft mede-eigenaar strook grond
- 14.7.2000° Jeroen Heemskerk en Christine De Thouars
- 3.2026 geplande verkoop

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 8

- Dr Beekman adverteert regelmatig voor (Heeren-) retraites voor katholieken en niet-katholieken, mevr. Beekman is rond 1917 actief in de opvang van kinderen 'aan de oostelijke grenzen'.

Is Jacob Beekman het eerste kind dat in de Mijnbouwstraat is geboren? Hij is na de bevrijding op 8.6.1945 omgekomen in het verzet. Behalve in de Delftsche Courant worden in de Maasbode van 12. en 16.6.1945 rouwadvertenties geplaatst van zijn gezin en zijn werk bij de Meterfabriek in Dordrecht.
<https://oorlogsgravenstichting.nl/personen/8018/jacobus-andreas-beekman>
<https://muizenest.nl/2020/09/01/jacob-beekman-47/>

Delftsche courant

19-08-1912

- Eggink, naast schoolhoofd ook secretaris van de Tuinbouw-cursus en de Vereniging voor Facultatieve Lijkverbranding: in dit tijdvak van 'verheffing' voorbeeld van een geëmancipeerde onderwijzer?

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland

30-11-1940

Delftsche courant

13-09-1910

Algemeen Handelsblad

16-09-1947

- Klaas Appeldoorn: 'Pieter van der Leeden is op 1.10.1910 in Den Haag geboren. De NRC van 25.08.1979:
 1941: benoeming tot lector (TH Delft)
 1946: hoogleraar-directeur Bosschalaboratorium in Bandung
 1954: repatriëring (hij gaat aan het werk om te assisteren bij het opzetten van de TH Eindhoven)
 1956-1979: hoogleraar
 1967-1979: rector-magnificus TH Eindhoven.'

Een karakteristieke uitspraak van hem luidde: 'Elke keerzijde heeft zijn medaille'.
<https://www.hjmwijers.nl/AAE/TN-Leeden.van.der-P-lemma1.pdf>

- HvW: 'Professor Cornelis Verhagen (1915-2005) had een groot, belijgend katholiek gezin.'

'In 1938 was Verhagen begonnen aan de Technische Hogeschool Delft als student-assistent, en werd na zijn afstuderen universitair docent en universitair hoofddocent. Na sluiting van de hogeschool in 1943 werkte hij tot het eind van de oorlog als onderzoeker bij TNO. Na de oorlog ging hij weer terug naar de TH, waar hij in 1955 hoogleraar werd in de meettechniek en instrumentenkunde. In de studie jaren 1967 tot en met 1970 was hij tevens rector magnificus van de TH, en op 1 september 1980 ging hij met emeritaat. Verhagens eigen onderzoek lag op het gebied van instrumentatie voor het meten van dynamische grootheden. Later verplaatste zijn belangstelling zich naar automatisering, registratie, codering en digitale technieken.' Hij was pionier in de 'patroonherkenning', wat nu AI genoemd wordt. https://nl.wikipedia.org/wiki/Cornelis_Verhagen

'De omgang van Verhagen met studenten en personeel werd gekenmerkt door zorgzaamheid, tact en tolerantie. In de tijd dat hij aantrad als rector magnificus beantwoordden de onderlinge verhoudingen aan de Nederlandse universiteiten vaak niet aan deze karakteristieken. Verdeeldheid en conflicten waren aan de orde van de dag. Rector Verhagen bleef onder dit alles trouw aan zijn beginselen en werd door allen gerespecteerd. Het zinnetje 'Verhagen is lief maar de rector niet', dat in die tijd op een muur in de TH-wijk werd aangetroffen, spreekt voor zich.'

Cécile Engels-Verhagen zie hfdst 7.8, voor meer over mevr Verhagen zie Arend Váhl hfdst 7.7.

- HvW: 'De familie Van Oosten was een opvallende verschijning in de Mijnbouwstraat. Er woonden veel mensen in het huis, niet alleen 8 kinderen, ook aanvankelijk de vader van Van Oosten en permanent een zwakbegaafd nichtje, Magdalena. Opmerkelijk was de gewoonte om dagelijks op klompen te lopen, de meisjes droegen steevast een onmodieuze lange rok. De deurbel werd wekelijks gepoetst en er werd dikwijls in de voortuin kachelhout gehakt. Van Oosten deed heel wat in het huis. Ook bracht hij voor de ingang een hek aan met een boog met de naam 'sprauwennest' en het hek werd geheel omfloerst door rozen. Van Oosten reed in een donkerblauwe bus met voldoende zitplaats voor de hele familie. Toen de oudste zoon toestemming kreeg om een bijbaantje te nemen, ging hij het Reformatorisch Dagblad rondbrengen. En wat deed hij als eerste met het verdiende geld? Hij kocht Nike's...'

Wippolder 1929.

Bewoners Mijnbouwstraat 9

- 1918° - Hermanus Franciscus Tol (Den Haag 3.1.1887 - + vliegtuigongeluk bij Prestwick 1948) en Geertruida Johanna Hartogh, (geboren Delft 14.7.1886-3.4.1955), kinderen Henriëtta, Lucia, Cornelia, Hermina en Wouter, technisch ambtenaar, vanaf 1930 mede-directeur bij machinefabriek Reineveld, komt 15.10.1923 (?), vertrekt 28.3.1925 naar Den Haag, Stationsweg 157
- 17.1.1921 - F.B.J. Gips, student, secretaris 'D.S.D.G. Vrije Studie', 9.5.1921 vertrek naar Dordrecht
- 18.3.1922-1923 - R.A. Jas 'D.S.D.G. Vrije Studie'
- 1923 - A. Prins, student, scheikundig ingenieur
- Frederik van Amstel, student
- 25.11.1922 - Jacob Homan van der Heide, student, vertrekt naar Bemmelen
- Maximiliaan de Bruijn, student
- 2.5.1925° - Meine (Tjeerd?) de Groot (5.3.1866-+7.6.1938), machinefabrikant te Delft, en IJbeltje Roosma (1880-+12.1.1957)
- 5.7.1930 - Corrie Koreneef verlooft zich met Hermann Schürfeld uit Wuppertal, ze wonen samen bij de Groot
- > 5.10.1932 - publieke verkoop Mbs 9, in bod op f 7300,-
- 8.10.1932° - Arie Borsje (11.11.1875-+11.7.1949), gepensioneerd hoofdonderwijzer en Johanna Maria Willemina Borsje-van Loenen (17.9.1883). Het huis werd na het overlijden van mevr Borsje in 1965 nagelaten aan de vereniging Het Nederlandse Blindenwezen, de vereniging Het Nederlandse Kankerinstituut en de W. Fels-stichting
- 12.11.1942 - W. Bokhoven, student, van Gouda, 26.5.1943 naar Gouda
- 28.9.1945 - Lena Borsje uit Lekkerkerk
- Dr J. Manesse, leraar geschiedenis HBS
- 30.7.1955 - J.G.A. de Graaf
- P.A. de Lange?, akoesticus, student bij Kosten
- 30.7.1958 - Henk Smaal, trouwt met Hanny de Zeeuw uit Numansdorp
- +16.3.1969 - Mr. Kees Viehoff, 49 jaar, overleden aan huidkanker
- 2.6.1975° - ir Donatus Victor Arnold Berger, directeur, kocht het huis van bovengenoemde instellingen. Het huis werd bewoond door zoon Paul Berger en medestudenten
- 18.1.1983° - ir Adrianus Reinier Bonebakker (10.7.1930-+14.5.2013) en Frieda van der Hoop, later J.H. (Joke) van Dedem Landsman
- 26.9.1990° - Joan Stefanie Sanders en Paul Marcel Jongejan. Kinderen Ivo en Marcel. Paul was consultant

Eigenaren

Deze vallen samen met de bewoners met dank aan Paul Jongejan, maar volgens het kadaster:

- 1918 Wijnand en Adriaan Rothfus, aannemers/bouwers
- 1919-1921 Frans B.J. Gips
- 1921-1923 Mr Frans Adr. Jas, agent Ned. Bank
- 1923-1925 Herman F. Tol
- etc

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 9

- Student R.A. Jas woont in bij Tol.

- Corrie Koreneef woont in bij Meine Tjeerd de Groot. Als ze trouwt met Hermann Schürfeld gaan ze er samen wonen.

Delftsche courant
04-07-1930

Verloofd:
CORRIE KORENEEF
en
HERMANN SCHÜRFELD,
5 Juli 1930.
Delft, Mijnbouwstraat 9,
Barmen—Wupperthal,
Hohensteinerstrasse 37.
Thuis: Mijnbouwstraat 9, den
5en Juli, 7.30 uur. 5651 10

Delftsche courant
18-03-1922

DELFTSCH STUDENTEN DISPUUTGEZELSCHAP „VRIJE STUDIE”
VOORDRACHT met vele lichtbeelden over
HONGARIJE
door Mevrouw H. VON CZITARY (Boedapest)
in de Bibliotheek der Technische Hoogeschool
op WOENSDAG 22 MAART 1922, 's av. 8 uur
Toegankelijk voor alle ingeschrevenen. Introductiekaarten voor
niet-studeerenden op aanvraag verkrijgbaar bij:
E. D. CARTIER VAN DISSEL, Oude Delft 209 8454 30
R. A. JAS, Mijnbouwstraat 9.

Delftsche courant
22-09-1934

ENGELS
Lectuur, conversatie, correspon-
dentie. Voor beginners en ge-
vorderden. Crisis-tarief: lessen
vanaf f 1.50 p. m., met reductie bij
lesduur van 6 m. A. BORSJE,
Mijnbouwstraat 9. 6115 7

- A. Borsje biedt na zijn pensionering taalcurssussen aan.

HvW: 'Arie Borsje overlijdt 11.7.1949 op 73-jarige leeftijd. Zijn 8 jaar jongere vrouw gaat twee grote kamers op de bovenverdieping verhuren, zodat ze in het huis kan blijven wonen (zie lijst met huurders).

Meer dan 30 jaar is mevrouw Borsje hospita, totdat ze in 1974 of 1975 verhuist. De trap kon ze toen al lang niet meer op. De laatste huurder probeert te profiteren van de situatie: hij weigert als huurder te vertrekken. De erven - in dit geval enige liefdadigheids-instellingen - bieden het nogal verwaarloosde huis te koop aan in verhuurde staat.

Een vermogende vader, die een huis zoekt voor zijn studerende zoon, doet daarop een scherp bod. Zo wordt het huis tijdelijk een studentenhuis met 3 of 4 corpsstudenten. Die weten wel hoe je iemand kan wegpesten. Na korte tijd is de halsstarrige huurder vertrokken.'

De buurvrouwen Renaud (links) en Borsje (rechts) bij het trouwen van Hans en Trudi op 17.7.1970.

Kees Viehoff verliest twee mede-redactieleden in het verzet.

'C. Vlot en Johan Reinier Ernest (Jo) Wüthrich (1903-1944) vormden samen met F. J. M. (Freneec) Oremus en Kees Viehoff de redactie van 'Je Maintiendrai' (JM). Dit tijdschrift was in februari 1943 voortgekomen uit het Utrechtse 'Het Bulletin' en het Santpoortse 'Burgerlijk Contact-nieuws'. Cor en Jo waren beide actief lid geweest van de Nederlandse Unie en na het verbod op die partij gingen ze illegaal verder. Ze propageerden de eenheidsgedachte, ook binnen de illegale pers, en probeerden de andere illegale bladen tot meer samenwerking te bewegen. Jo werd daarom voorzitter van de perscommissie van de illegaliteit. Samenwerking werd hen echter fataal toen na het oprollen van het blad 'Christofoor' in augustus 1944 ook het hoofdkwartier van 'JM' op het Neude in Utrecht ontdekt werd. Jo en Cor werden gearresteerd en na de aanslag op Fake Krist in Haarlem als vergelding gefusilleerd op 26 oktober 1944. Aan 'JM' werd door mensen van allerlei gezindten gewerkt. Ze stonden een 'personalistisch socialisme' voor, gestoeld op de eerbied van de menselijke persoonlijkheid. Ze uitten hun politieke ideeën niet alleen in JM maar ook in allerlei brochures. Verder waren ze betrokken bij de voorbereiding voor de oprichting van de Nederlandse Volksbeweging (vanuit de doorbraakgedachte), waar later de Partij van de Arbeid uit is voortgekomen.'

<https://www.oorlogsbronnen.nl/bron/https%3A%2F%2Fcollectie.verzetsmuseum.org%2Fais%2FDetails%2Fcollect%2F1047>

- HvW: 'Daarna kocht Reinier Bonebakker, zoon van professor Bonebakker (nr 16), het huis.'

Bewoners Mijnbouwstraat 10

- 7.4.1913-1956 - Ir Johannes Lohmann Hzn, directeur van de Pletterij Enthoven (+5.1.1956), getrouwd met Willemina Eisen (+10.7.1953), komt van Den Haag
- 30.5.1925 - B.J.E. Takata, student, van Boedapast, scheepsbouwkundig teekenaar gaat op 5.7.1929 in ondertrouw met J.M.R. v.d. Vlies uit Rotterdam
- 4.8.1928 - A. van der Eyck-Kommer, z.b., vertrekt naar Schipluiden
- 11.5.1929 Boufleur (tennisclub)
- 6.9.1930 - J. Lohmann ass adj ingen (jr?) vertrekt naar Utrecht
- 28.6.1940 - J.M. Ruskamp, vertrekt naar Eindhoven
- 1956-1963 - Ir. H.J. Romeijn, ook directeur van pletterij Enthoven, M. Romeijn-Vonk, kinderen Pieter Jan, Arina en Marijke, in 1963 verhuisd naar de Kappeyne van de Coppellostraat
- 1965 - E. Jasper en Marjolijn Kole
- 1967-1985 - Bob en Helen van Ommen-Van der Reijken, dochter Tessa (fysiotherapeute)
- ?1969 - Ds. J.C. (Jeremias Cornelis) Stelwagen, predikant Hervormde gemeente Delft (1967-1973)
- 2.10.1986°-2011- verkoop van Wilhelmus Smits namens C.I.C. Continental Investment Company BV aan Barbera van den Berg (24.4.1955) en René Stet (3.9.1952-+25.8.2009), kinderen Erik en Maaïke. René was gebiedsontwikkelaar bij Vestia, Barbera doktersassistente. Zij is verhuisd naar de Bomenwijk, Delft
- 9.2012 - Michiel Vreeswijk en Aglaia Zedlitz, Michiel is klinisch psycholoog/psychotherapeut en voorzitter RvB G-kracht psychomedisch centrum, Aglaia is psychotherapeut/ud klinische neuropsychologie Universiteit Leiden

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1921 Johannes Abraham Kluiters, timmerman + vanaf 1919 Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1921-1954 Ir Johannes Lohmann + NV Pletterij vh Enthoven + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1954-1967 Christina Wilhelmina Alsemgeest (erfgename), W de Zwijgerstr 24 + NV Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg mede-eigenaar strook grond
- 1967-1986 Bob van Ommen, Helen van der Reijken + NV Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg mede-eigenaar strook grond, sinds 1975 Gemeente Delft
- 1986 Continental Investment BV, Maastricht
- 1986-2012 René C.J. Stet en Barbera van den Berg
- 2012 Michiel Vreeswijk en Aglaia Zedlitz

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 10

- HvW: 'J. Lohmann, directeur van de Pletterij Enthoven en een echte directeur in zijn verschijning. Liet zich dagelijks brengen en halen door een dienstauto. Als hij niet werd gehaald of gebracht, wandelde hij statig met zijn wandelstok naar de fabriek. Een echte directeurswandeling over de Rotterdamse weg; hij zei hardop de naam van elke bewoner waar hij langs kwam.'

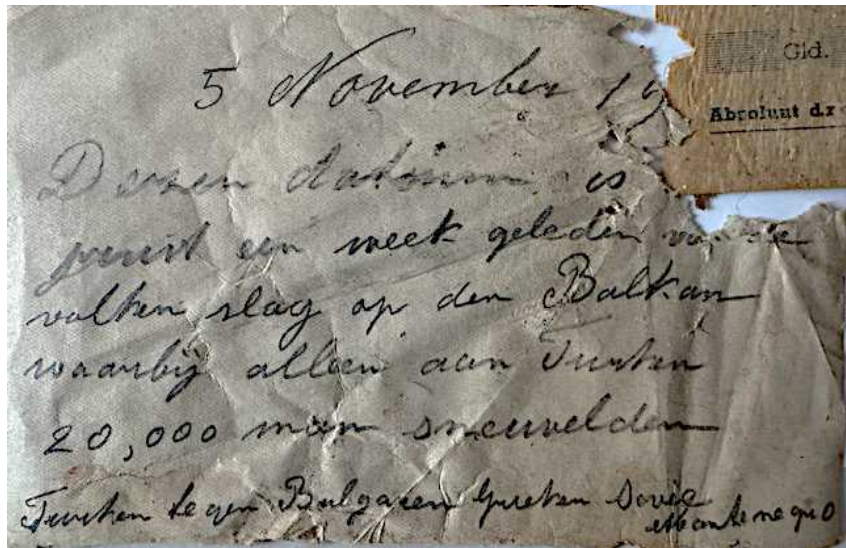
Volgens de overlijdensadvertentie heeft Lohmann de Pletterij bijna 44 jaar geleid.

- HvW: 'Bob van Ommen en Helen van der Reijken hadden de fotozaak op de Koornmarkt. Het was een erfstuk van Helen (de enige dochter van Tiemen van der Reijken). Ze hadden achter in de zaak een soort studio waar hij diverse foto's heeft gemaakt van onze beelden, maskers en antieke Japanse kasten. Toen de zaken minder gingen, verkochten zij hun huis in de Mijnbouwstraat. Ze maakten ook persfoto's en bruidsreportages.'

<https://www.delftopzondag.nl/nieuws/vaste-rubrieken/79439/dubbel-delft>

- Briefje gevonden door Michiel en Aglaia, waarschijnlijk van de bouw ten tijde van de Eerste Balkanoorlog (oktober 1912-mei 1913).

'5 November 1913.. Dezen datum is (?) juist (?) een week geleden voor den volkenslag op den Balkan waarbij alleen aan Turken 20,000 man sneuvelden Teweten tegen Bulgaren Grieken Serven (?) Montenegro.'

Bewoners Mijnbouwstraat 11

- 16.1.1919-23.10.1919 - Cornelis Hendrik Poot (20.9.1868-+29.10.1926), meubelmaker en Catharina Poot-Heesterman (15.1.1868-+13.8.1928)
- K. R. Snijling, student
> 27.8.1919 - te koop Heerenhuis, ontruimd te aanvaarden begin October
- 3.11.1919-11.10.1935 - wed Carolina Henriette Anna Bianchi geb van der Grinten (5.12.1862-+10.1.1940), kinderen Johanna Emilia Francisca (5.7.1894-+13.6.1969, onderwijzeres), Felix Jozef Carolus (26.3.1898-+25.8.1981, mijnningénieur, vertrekt 24.10.1922 naar Petite Rostelle, Frankrijk), Elisabeth Anthonia Johanna (17.9.1892 onderwijzeres), Lodewijk Willem Paul (18.11.1900-+25.2.1992, ingenieur)
- 1920 - C.H. Poot
> 29.1.1936 - te koop Mbs 11
- 20.12.1937 - Pieter P. van de Beek, ing, vertrekt naar Ginneken
- Jan H. van Gelderen, student
- Johan H. M. Achelt, student
- 25.10.1937 - Erik van Nouhuys, student, vertrekt 15.6.1940 naar Den Haag
- 16.4.1938 - W. Bakker, proc houder Inc. Bank, van Amsterdam, vertrekt 2.11.1938
- 20.10.1938 - D. v.d. Plas, van Nieuw Helvoet, vertrekt 1.6.1939
- 1.4.1940 - Johan Slinkers vertrekt naar Mijnbouwstraat 14
- 14.10.1939 - P. van Meerwijk, student, van Bloemendaal
- 1940 - Wim (Dirk Willem) en Gerie Poppink-Bakker, Wim had een verffabriekje. Kinderen Jaap, Philip, Greet
- 10.3.1976° - Freerk (6.10.1948) en Jellie (Jeltje Maaïke) de Boer-Hoekstra, kinderen Linda (1974) en Arjen (1977). Zij kwamen uit de Warmoezierstraat en zijn verhuisd naar Zeist. Freerk studeerde weg- en waterbouwkunde en werkte later bij het RWL
- 30.10.1981° - (Tine) Jolande Siebenga (5.10.1950) en G.L.M. (Godfried Leonardus Maria) Augenbroe (15.11.1948-+14.5.2021). In 2002 hertrouwt Jolande met Hubert (Huub) Roeterdink, inmiddels overleden, dochter Ellen (20.03.1984). Jolande werkte voor het Nederlands Interuniversitair Demografisch Instituut (NIDI)

Eigenaren

Deze vallen samen met de bewoners

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 11

- Zoon Felix J.C. Bianchi werkte vanaf 1931 bij de Oranje-Nassau Mijnen en was daar van 1949-1950 directeur.

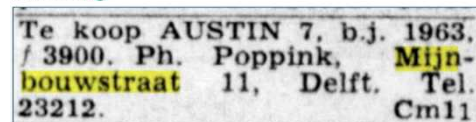
Directeuren Nederlandse steenkolenmijnen. Alfabetisch.										
Persoonsnaam	Onderneming	Functie	Van	Tot	Geboorteplaats	Geboortedatum	Overlijdensplaats	Overlijdensdatum	Kerkelijke gezindte	Opleiding/ achtergrond
Aken, Johannes Stephanus Antonius Joseph Marie van (dr. ir.)	Staatsmijnen	directeur chemie-bedrijven	1949	1968	Oudenbosch (Noord-Brabant)	8-6-1903	Geeen.	4-9-1988	rooms-katholiek	Scheikundig ingenieur, Delft (1927), dr. Technische Wetenschappen, Delft (1930)
Ansenik, Zie F.M.J. Jansen										
Bakker, Geeruwke, Jacob (ir.)	Willem-Sophia	herindustrialisatie; directeur investeringen, Willem Sophia	1968	1970	Brunssum	29-5-1923	Hilversum	14-10-2000	protestant	Mijnbouwkundig ingenieur, Delft (1947)
Bianchi, Felix Joseph Carolus (ir.)	Oranje-Nassau Mijnen	algemeen directeur	1949	1950	Rotterdam	26-3-1898	Heerlen	25-8-1981	rooms-katholiek	Mijnbouwkundig ingenieur, Delft (1922)

- HvW: 'Wim Poppink is in 1938 (of 1939) in de Mijnbouwstraat komen wonen, hij kwam van de Spoorsingel. Wim kocht een oude boerderij bij de Brasserskade (achter de huizen van de Vrijenbanselaan) en begon daar een fabriekje met verfartikelen, stopverf, diverse basisproducten als vernis en hars, enz. Hij hield van scharrelen en handelen. Hij had ook een aandeel in de glashandel van zijn broer Jan aan de Scheepmakerij, ze voorzagen veel tuinders in het Westland van glas. In de oorlog was de 'fabriek' ook de ideale plaats voor het stallen van de auto op blokken (in plaats van wielen) en zonder het onderdeel voor de ontsteking. Het gezin Poppink was lid van een strenge protestantse sekte (volgelingen van ds Pauwe). Zondagsheiliging werd heel nauw genomen! Zoon Jaap had een eigen fabriek (Velada, langs de Vliet), zoon Philip (1936) tandarts, dochter Greet gehuwd met huisarts. In 1973 overleed hij en in 1981 verhuisde zijn vrouw, Gerie, naar de Westvest.'

Philip Poppink (3.7.2024): 'De mensen leefden toen veel meer op zichzelf in de straat.'

De Telegraaf
18-07-1964

- HvW: 'Jolande noemde Godfried Augenbroe een briljante man, die niet zo gemakkelijk was in de omgang. Op internet is veel aandacht voor hem: hij was hoogleraar Bouwtechnologie, verbonden aan het Georgia Institute of Technology. Hij overleed aan kanker op 14.5.2021 in zijn woonplaats Tucson, Atlanta. Augenbroe heeft tal van publicaties op zijn naam staan.'

Klaas Appeldoorn over Hubert: 'We hebben ooit nog een ritje met de auto mogen maken. Huub verhuurde de auto bij trouwpartijtjes en ook zichzelf. Zo zit hij bij een aflevering van de serie Baantjer in de kroeg van Loetje (volgens mij heette de kroegbaas zo). Maar meer memorabel vind ik zijn optreden in een filmpje voor een Uitvaart-verzekering als de man die graag afscheid neemt. In verschillende scènes zie je hem van vele mensen vrolijk afscheid nemen. In de laatste scène schudt hij twee Japanners de hand, terwijl deze in een trein staan. En ja de deur gaat dicht en in de volgende scène wordt bij een kist afscheid van hem genomen. Beetje luguber bij het idee dat een paar jaar later wij in de rouwzaal zitten en inderdaad afscheid van hem moesten nemen.'

Jolande verhuisde in 2025 naar de Herbergier, Mijnbouwstraat 25.

Jolande en Huub trouwen in een enorme stoet Traction Avant's, bij het stadhuis en rechts in de straat.

Bewoners Mijnbouwstraat 12

- 14.10.13 - Albertus Glastra van Loon (3.12.1864, Leeuwarderadeel) en mevr J. (Tjipke Johanna) Glastra van Loon-Vlaskamp (9.5.1866, 't Bildt) lid Nederlandsche Vereeniging van Huisvrouwen), zoon Otto Jan, vertrekt naar Indië, betreft een huurhuis
- 25.9.1914-23.10.1916 - Hendrik Dunlop, distillateur, mevr Dunlop-Viruly (van Rotterdam), lid Linschoten vereniging 1916
- 12.6.1915 komst - 28.10.1916 (samen met Dunlop) vertrek gouvernante E.M. Walker
- 23.10.1916-21.2.1923 - wed Johanna Suzanna van der Hoek-Hannink, van 's Gravenhage, met zoon Evert, student
> 2.1.1923 - ter stond ter koop aangeboden klein Heerenhuis Mbs 12, vrij van huur en leeg te aanvaarden
- 11.9.1924 - J. van Goozen 8.7.1895 Koudekerke), koopman, firma J. de Kuysen & Zn, Johanna Maria Oele (17.4.1895, Kapelle), dochter Martina Johanna (2.8.1926)
- 6.11.26 - A.J. Coenders
> 6.7.1926 - te koop net Heerenhuis Mbs 12
- 18.1.1927-59 - Hendrik (Henk) Adrianus Petrus De Wilde (3.12.1894), commies Raad van Arbeid en Bernardina Cornelia Francisca Maria Frehé (2.2.1890), zuster Cornelia Margaretha de Wilde (18.2.1900), kinderen Petrus (Peter) Hendrikus (21.11.1924), Bernardine (Bien) Maria (28.5.1927)
- 1928 - J.S. Bakker, adj. commies gem. secr.
- 30.9.1937- Elsie Maria Dievenbach (+30.9.1937), weduwe van Johannes Cornelis de Jongh (zuster van S.C.H. Dievenbach-de Wilde)
- 16.9.1939 - J.E. Wicherts, 1^e luit. Mil. Admin., vertrekt naar de tropen
- 1949 wed. P.H. de Wilde geb Dievenbach S.C.H.
- 16.10.1960 - J.R. Bouten, organisatiebureau voor verbruiksontwikkeling en reclame
- 1965 J.E.K. Kiers, H. Klapwijk, G.W. Boogaard
- 2.4.1966 - Annemarie Smits en J.F.Tjalma
- 17.11.1972 - A.N. de Lint's beheersmaatschappij NV
- 1975? - An en Nico Dijk-Biervliet, Nico staat ingeschreven als vormingswerker
- 15.10.2013 - Nina (intern begeleider) en Oscar (ondernemer) de Visser, kinderen Moos en Lola

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1922 Johannes Abraham Kluiters + vanaf 1919 Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1922-1926 Evert van der Hoek + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1926-1959 Bernardina Cornelia Frehé, echtgenote van Hendrik de Wilde + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond, sinds 1949 NV Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg
- 1959-1975? Johan (Hans) Rudolf Bouten en Else Ada Posthuma + NV Franken Donders Ver. Anilinefabrieken Tilburg mede-eigenaar strook grond, na 1975 Gemeente Delft
- 1975?-2013 Nicolaas Dijk en An Biervliet
- 15.10.2013 Nina en Oscar de Visser

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 12

- Zoon Otto Jan Glastra van Loon (Soerabaja, 28.4.1906 - Baarn, 29.6.1986) was een Nederlands dirigent en musicoloog. Hij was getrouwd met zangeres Elisabeth Maria (Beppie) Koolhoven (scheiding 1949) en Cornelia Johanna Maria (Marlo) Swart.
https://nl.wikipedia.org/wiki/Otto_Glastra_van_Loon

Glastra van Loon, vertrek naar Indië in 1913.

- H. Dunlop, lid Linschoten vereniging 1916.
 Na voor zaken jarenlang in Perzië te hebben gewoond zet de Rotterdammer Hendrik ('Henri') Dunlop (1867 - 1944) zich in 1905 bij terugkomst in Nederland 'uit verlangen mijn landgenoten nader in te lichten omtrent het Nabije Oosten, dat thans, na een duizendjarige slaap, aan het ontwaken is' aan het compileren van een overzicht van de geschiedenis van dat land.
<https://www.bahaigeschiedenis.nl/henri-dunlop-perzie-voorheen-en-thans/>

Binnenplaats van Dunlop's huis met kantoor, Shiraz, Perzië 1892. Dunlop is de linker van de drie Europeanen rechts op de foto.

- J. van Goozen, J.M.Oele, geboren 1 levensloos kind, 2 jaar later krijgen zij dochter Martina Johanna.

Delftsche courant
11-09-1924

1 levensloos kind van J. van Goozen en J. M. Oele, **Mijnbouwstraat** 12.

Delftsche courant
04-08-1926

BURGERLIJKE STAND.
DELFT.
 GEBOREN. 2 Aug. Martina Johanna, d. van J. van Goozen en J. M. Oele, **Mijnbouwstraat** 12. — Jacoba Johanna

- Nog geen jaar later weer een dochter, nu van de nieuwe bewoners H. de Wilde en B. Frehé.

Delftsche courant
31-05-1927

GEBOREN. 28 Mei. Adriana Catharina, d. van M. L. Verhagen en C. J. Gelauff, Van der Mastenstraat 23. — Bernardine Maria, d. van H. A. P. de Wilde en B. C. F. M. Frehé, **Mijnbouwstraat** 12. —

Philip Poppink (nr 11) vertelde dat zijn vader, die van een 'sektarische' kerk was en geïsoleerd leefde, wel goed contact had met Henk de Wilde, een secure maar ook vrolijke man. In de oorlog hielden ze samen de vorderingen van de geallieerde fronten bij met spelden op kaarten. Zonen Jaap Poppink en Peter de Wilde waren vrienden, Peter is vroeg overleden.

- Klaas Appeldoorn: 'Hans Bouten hield kantoor op nr 12 en woonde in de Maerten Trompstraat 31. De in de biografie genoemde personen waren huurders die op de bovenverdieping woonden. Bouten was ook bekend als Sinterklaas spelend voor de buurtgenoten en de Montessorischool. De zaken liepen goed, het kantoor werd steeds drukker en begin jaren '70 verhuisde Bouten zijn reclamebureau naar Kanaalweg 1, de oude villa die daarvoor behoorde bij de verf- en chemicaliënfabriek.'

Bewoners Mijnbouwstraat 13

- 9.7.1918° - Wynand en Adriaan Rothfus (aannemers) kopen de grond van de gemeente Delft
27.11.1918° - verkoop van Wijnand en Adriaan Rothfus aan dhr Gerrit Jan van Empel (+30.4.1937) en Petronella Cornelia van Empel-Kwant (+19.11.1941, 68 jaar), hoofdcommies. gem secretarie Delft, van Rotterdam, koopt het huis voor f 10.900,-. Vertrekt 27.3.1937 (naar Den Haag maar vlgs notariële akte overleden in Delft)
- 1.4.1937 - Leopold Stamm, Darmstadt 1881, correspondent / later procuratiehouder bij de Verffabriek, en Friedel Heitchen, vertrekt 27.1.1941 naar Corn. Trompstraat 46
> 1.8.1940° - van mevrouw Petronella Cornelia Kwant, weduwe van Gerrit Jan van Empel, wonende te Rijswijk, Julianastraat 23, verkocht aan Goris Anthonie Verhaagen, employé, ongehuwd, Hof van Delftlaan 4, voor f 7500,-, in huurgenot (is verhuurd)
- 10.5.1941 - wed. Marie (Marretje) Kruijswijk-Smit en gezin (wordt ook gespeld als Kruijswijk) met zusters Cornelia en mej W. Kruijswijk 1949. Marie Kruijswijk was docente MULO (tpv het huidige buurthuis), dochter Hermien E. Kruijswijk gaat 6.11.1941 in ondertrouw met A.C. Manintveld
> 23.7.1959° - van Goris Anthonie Verhaagen, geofysicus en Mevrouw Jannie Rook, Populierenlaan 123 's Gravenhage, verkocht aan Mejuffrouw Maria Kasten, secretaresse, ongehuwd, Arikokweg 18 Curaçao, voor f 17.000,-, in huurgenot (is verhuurd)
> 4.4.1972° - van Mevrouw Maria Kasten, huisvrouw, wonende te Weirsbeach, NH USA, gehuwd met Leendert Groeneveld (en zuster van Willemina Kasten, Mijnbouwstraat 14), verkocht aan Arie Pieter Kris (18.3.1909), verkoopdirecteur, Frederik Hendrikstraat 13 Delft, inclusief Mbs 15 samen voor f 70.000,-.
- 1.6.1995° > van Arie Pieter Kris, niet hertrouwd weduwnaar van Maria Ignatia Kerkdijk, verkocht aan Mart Bosma en Caroline van Tiggele. Kinderen Stijn, Tess en Femke. Caroline werkt in het basisonderwijs, Mart is projectleider in de ondergrondse infrastructuur

Eigenaren

- 1918 Wijnand en Adriaan Rothfus, aannemers/bouwers
1918-1940 van Empel
1940-1959 Goris Anthonie Verhaagen
1959-1972 Maria Kasten
1972-1995 Arie Pieter Kris
1995 Mart Bosma en Carolien van Tiggele

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 13

- Waarschijnlijk de advertentie van de verkoop van nr 13 door Van Empel, gekocht door Verhaagen. De makelaar is waarschijnlijk familie van mevr Renaud-Rijsterborg van nr 5.

- L. Stamm. Op zoek naar joodse families in de straat in aanloop naar de oorlog kwam de familie Stamm in beeld. Anna Jeidels:

'Jenny's jongste broer Leo Stamm is rond dezelfde tijd als mijn ouders (1922) getrouwd met de Berlijnse Friedel Heitchen, met wie hij in Delft aan de Delfgauwsheweg is gaan wonen, tezamen met het hondje Browny. Later verhuisden zij naar de Mijnbouwstraat op nummer 13 en aan het begin van de oorlog naar de Cornelis Trompstraat. Leo had een baan bij de Verf(stoffen)fabriek aan de Kanaalweg. Ik herinner mij dat hij twee dagen in Westerbork moest verblijven maar werd toch weer teruggestuurd naar Delft. De exacte reden weet ik niet.

Uit angst heeft hij zich in de oorlog in de Lutherse Kerk te Delft aan het Noordeinde Luthers laten dopen door dominee Johannes. Ik was hierbij en herinner mij nog hoe hij neerknielde in de kerk.'

Stamm is in 1941 verhuisd naar de Corn. Trompstraat 46, maar waarom? Zijn procuratie werd in febr 1941 ingetrokken, was het gebrek aan middelen? De straat zat vol met Duitsers: is hij als jood gedwongen? Het was een huurhuis, eigendom van Verhaagen, zijn vervolgens ook bij de wed. Kruijswijk Duitse officieren ingekwartierd? Zie hfdst 4.3 en 4.2.

Leo Stamm is een maand na terugkeer uit Westerbork in Delft overleden en staat, anders dan zijn zus Jenny, niet als oorlogsslachtoffer op 'Joodsmonument.nl' vermeld. Het is onduidelijk of en hoe zijn vrouw, Friedel Heitchen, de oorlog doorgelopen is. Beide zusters van Stamm die ook in Delft woonden zijn omgekomen in kampen:

- Lina Feldmann-Stamm, getrouwd met prof Clarence Feldmann, Darmstadt, 18.8.1866-Westerbork, 1.4.1943, 76 jaar.

- Jenny Jeidels-Stamm, Darmstadt, 8.6.1870-Sobibor, 13.3.1943, 72 jaar.

Voor de fam. Feldmann-Stamm zie: <https://www.joodsmonument.nl/nl/page/384463/persoonlijke-herinneringen-aan-de-delftse-joden-deel-4>

Voor meer over Stamm en de fam Feldmann zie: Joep Wijnberg-Stroz en Marianka van Lunteren-Spanjaard, Blijvers en voorbijgangers. Joden in Delft, 1850-1960 (Kampen 1998, 6*)

Buurmeisje Catharina de Booij (nr 15, in een mail van Richard de Booij, 28.5.2024): 'We hadden tot dan toe Joodse bureu. Zij werden op een dag door de Duitsers uit hun huis gehaald. We hebben ze nooit meer gezien.'

- HvW: 'Dames Kruijswijk (3 zussen). Marie Kruijswijk was docente MULO (plek huidig buurthuis).' Ze woonde 54 jaar in de straat. Buurman Philip Poppink: 'in huize Kruijswijk werd echt geleefd, binnen was het altijd een vrolijke boel.'

Mevr. Kruijswijk bij het trouwen van Hans en Trudi op 17.7.1970.

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland
17-07-1940

Te koop een HEERENHUIS
in de Mijnbouwstraat; bev. 6 kamers en badkamer.
Inl. bij A. RIJSTERBORGH, Makelaar - Achterom 95 - Tel. 2095
3796 10

NAAM (bloklett.) STAMM
Voorn.: Leopold
Geb. 15-1-1881 te Darmstadt
Beroep: _____
Woonplaats: Delft
Nader adres: C. Trompstraat 46
Nationaliteit: Ned.
Arr.n°. 2765 Zie ook: _____
In bewaring voor: S.P.
Ingesloten op: 31-3-1944
Vertrokken op: 1-4-1944
naar: Westerbork
Reden v. aanhouding: _____
Bijzonderheden: _____

Registratie insluiting en vertrek naar Westerbork

Bewoners Mijnbouwstraat 14

- 25.1.1913 - J.H.G.P. en mw de Rouw, lector architectuur (1914-+1921), 20.6.1916 geboorte dochter, vertrekt 5.5.1922 naar Den Haag en 30.7.1924 met de HAL 'SS Nieuw Amsterdam' van Rotterdam naar New York
- 1917 P. de Haart - ing Bataafse Petroleum Maatschappij
- 23.3.1922-27.6.1930 - E.A. (Emil August) Broesterhuizen (4.1.1882-+20.2.1966), onderbeambte oliefabriek / later chef geldmiddelen Oliefabriek Calvé en Aletta Anthonia Meeuws (17.5.1887-+1980), geboorte zoon Rhijn Joseph
- 4.8.1930-38 - U.J. Stuuat, onderdirecteur sigarenfabriek Hillen (komt van nr 16)
> 9.5.1939° - openbare verkoop (dr Ph.B. Libourel notaris) voor f 7000,- aan Clasina Hendrika Langeveld (4.10.1890-+18.8.1977, familie van nr 2?)
- 22.6.1940 - Johannes Jacobus Hendrik Berger, schildersbedrijf, vertrekt 19.7.1941, en Suzanna Jacoba Breemer (11.10.1910), vertrekt 11.11.1943 naar Nijmegen, geboorte zoon Hans 11.12.1940, echtscheiding 12.11.1942
- 10.2.1941- D. Luteijn, student, van Zuidzande, vertrekt
- 28.2.1941 - G.C. Hagenaars, agent van politie, vertrekt 1.8.1941 naar C. Fockstraat
- 1.9.1942 - Arend Aberson
- 16.9.1942 - J. ter Borg, student, van de Spooringsel
- 11.5.1943 - Maria Alida Anna Groenewegen
- 2.8.1943-1990 - Marinus Christiaan van Boon (27.11.1907-+29.10.1971) en Willemina Elisabeth Johanna Kasten (3.6.1906), van Rotterdamseweg 127.
> 13.3.1978° - verkoop voor f 73.000,- door erven Langeveld (de families Alsem, Claassen en Van der Burg) aan Johanna Elisabeth Maria van der Burg-Bovenlander (11.6.1921), Adama van Scheltemaplein 5, Delft, weduwe van Cornelis Petrus van der Burg. Het huis is dan verhuurd aan mw Boon voor f 200,-/maand.
- 7.8.1990° > verkoop door Johanna Elisabeth van der Burg-Bovenlander aan Ron Glotzbach en Cunera Jonker, zoon Koen, beiden waren huisarts, praktijk Pootstraat

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser,
1913-1919 Hendrik Esser, metselaar, in 1919 Hendrik Esser + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar 6ca grond
- 1919-1922 Jilles H.G.P. de Rouw + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
1922-1930 E.A. Broesterhuizen + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
1930-1939 Unko Joh. Stuuat + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
1939-13.3.1978° Clasina Hendrika Langeveld, boekhoudster + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek later Franken Donders Ver. Anilinefabrieken mede-eigenaar strook grond
13.3.1978°-17.8.1990° Johanna van der Burg-Bovenlander + Franken Donders Ver. Anilinefabrieken mede-eigenaar strook grond
7.8.1990° Ron Glotzbach en Cunera Jonker

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 14

- J.H.G.P. de Rouw is lector architectuur, publicaties o.a. 'Burgerlijke Bouwkunde. Deur- en raamconstructies.' (1923) en 'Houtverbindingen en steenverbanden.'

- Geboorte Rhijn Joseph Broesterhuizen 29.3.1923.

- advertentie 18.4.1939 Delftsche Courant, verkoop van Unko Joh. Stuuat aan Langeveld. Voor Stuuat zie ook nr 16.

- Geboren Hans Berger 10.12.1940.

D.Luteijn (van Zuidzande, vertrekt 10.2.1941) moet haast de vader zijn geweest van Ir David Luteijn (Zuidzande 11.7.1943-13.4.2022), voor de VVD landbouwspecialist in de 2^e kamer en later fractievoorzitter in de 1^e kamer.

Berger en Breemer scheiden in 1943.

- Van Boon, Ph Poppink: 'Van Boon was gerelateerd aan de chemicaliënfabriek van de Kanaalweg (directeur?). Het terrein zelf was een chaotische troep, waar van alles gebeurde. Er stond een hoge pijp, waar regelmatig vieze zwarte rook uit kwam. Op bepaalde dagen kon je je was niet buiten ophangen! Dat was ook de Mijnbouwstraat.'

> HvW: Bij de verkoop op 13.3.1978 door de erven Langeveld aan Johanna Elisabeth Maria van der Burg-Bovenlander: zij zou de weduwe kunnen zijn van de eigenaar van de garageboxen en het garagebedrijf op de Rotterdamse weg 35.

Delftsche courant
20-06-1916

De Heer en Mevrouw DE ROUW, geven hierbij kennis van de geboorte van een DOCHTER.

Delftsche courant
30-03-1923

wijk en M. C. J. Jansen, Delfg. weg 70, 29 Maart. Rhijn Joseph, z. van E. A. Broesterhuizen en A. A. Meeuws, Mijnbouwstraat 14.

Openbare Verkoop

bij opbod en afslag op Maandagen 1 en 8 Mei 1939 om 7 uur n.m. in het Vendhuis der Notarissen aan de Voldersgracht 11a te Delft, ten overstaan van dr. Ph. B. Libourel, te Delft, van: een

Heerenhuis

aan de Mijnbouwstraat 14 te Delft, groot 1,16 are, voorzien van: centrale verwarming, voor- en achterkamer, keuken, plaatsje, bergplaats, boven: 3 kamers, zij-kamertje, badkamer, daarboven voorzolder. Belastingen f 57,90 per jaar.

Aanvaarding vrij van huur terstond na den afslag; betaling 8 Juni 1939. Bezichtiging: Maandagen 1 en 8 Mei, Woensdagen 26 April en 3 Mei van 2—4 uur.

2658 24

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft...

11-12-1940

Dijk en G. G. Post, Zuiderstraat 258. 10 Dec. Hans, z. van J. J. H. Berger en S. J. Breemer, Mijnbouwstraat 14.

Delftsche courant : nieuwsblad voor Delft en Delfland

18-10-1943

Te koop wegens vertrek: damesbureautje eiken f75,—; boekenrek, groot f35,—; theekast, eiken f 7,50; petroleumkachel (nieuw) f 5,50; teil f 5,—; trekwagen, 2 wielen f 7,50; schoenen, m. 40 f 8,50; bontmantel m. 42 of 44 f50,—. Breemer, Mijnbouwstraat 14.

De Gooi- en Eemlander

6-05-1952

KAJUITZEILBOOT of Casco daarvoor te koop gevraagd, b.v. Stav. jol, of Zuiderzeebotter. v. Boon, Mijnbouwstraat 14, Delft, Telefoon 1930.

Bewoners Mijnbouwstraat 15

- 5.3.1919-30.9.1927 - Jacobus de Haas, districtsbouwkundige, en Cornelia Koelewijn, vertrokken naar Den Haag
- 5.9.1925 - A.A. van der Schalk, onderwijzeres, van Woensdrecht
- 5.5.1928-35 - Joan Vliegenthart, procuratiehouder en M. Vliegenthart-Dros (van Leiden), kinderen Johanna Josina (26.7.1929), Leendert Jan (18.3.1934)
- 1.10.1935 - Jan de Booij (29.9.1886-+1955), directeur O.W. getrouwd met Lien Gombert (+1949, haar moeder was Willemmina Kris), dochter Catharina Maria de Booij (5.3.1935). De Booij was eerder getrouwd met Catharina Bakhuis, met zonen Jan en Alexander.
- 1949 - Jacob Jan de Jongh (+1968) en Maria Johanna de Jongh-Kris (+1977) komen van de Frederik Hendrikstraat 13 bij De Booij inwonen om hem te verzorgen tot hij in 1955 overlijdt. Maria de Jongh-Kris was familie van Lien Gombert. Ze hebben dochters Maria Johanna (+2019) en Annie en nemen Catharina de Booij (dan 14) in huis op.
> 23.7.1959° - koop door mej Maria Kasten, wonende op Curaçao
> 4.4.1972° - van Maria Kasten, wonende te Weirsbeach, NH USA, gehuwd met Leendert Groenewegen, verkoop aan Arie Pieter Kris (18.3.1909), verkoopdirecteur, Frederik Hendrikstraat 13 Delft
- 1977 - Arie Kris woont er met mw Maria Ignatia Kris (Berkhout-Kerkdijk, zij had in een eerder huwelijk met Berkhout een juwelierszaak in de Choorstraat, +1994)
- 2003 - Breugem, Bertha en Hans. Bertha was ergotherapeut, Hans werkte bij de gemeente Rotterdam, is predikant geworden in Goudswaard en is nu predikant in Ede
- 7.2007 - Robert Haarsma en Esther Hegeman. Robert is certificerings-deskundige en Esther werkt bij defensie, zoon Martin

Eigenaren

- 1918-1919 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1919-1927 Jacob de Haas
- 1927-1941 Leonard G. Vliegenthart (R'damseweg 5), na 1932 zijn weduwe Jarriana Kruijtbosch
- 1941-1959 Jan Vliegenthart, industrieel Delft en mr Leonard Vliegenthart, rechter te Den Haag
- 1959-1972 Maria Kasten
- 1972-2003 Arie Pieter Kris
- 2003-2007 Hans en Bertha Breugem
- 2007- Robert Haarsma en Esther Hegeman

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 15

- Geboorte Johanna Josina Vliegenthart 26.7.1929.

- Jan de Booij (Poerworedjo, Java 1886-Den Haag 1955), directeur Openbare Werken (1922-1948) en gemeentearchitect van Delft, maakte in de jaren 1920 diverse uitbreidingsplannen voor de gemeente Delft (o.a. het nog lang gebruikte plan uit 1931) en was degene die het project Reineveldbrug/tram tot een goed eind wist te brengen. Op de Schoemakerplantage is De Booijstraat naar hem vernoemd.

'De opsteller van het Uitbreidingsplan, de directeur van Openbare Werken J. de Booij jr. eindigde zijn toelichting in het Tijdschrift voor Stedebouw en Volkshuisvesting dan ook met de volgende, weinig verbloemende uitspraak: 'Op de voorgestelde wijze kan Delft van een slecht bewoonbare gemeente, die door vele harer bewoners zoo gauw mogelijk weer wordt verlaten, worden een allerwege goed bereikbare stad met riant aangelegde woonbuurten, fraaie ontspanningsterreinen en wandelwegen. Dat dit niet zal nalaten een gunstigen invloed uit te oefenen op het vestigingscijfer der bevolking, mag als zeker worden aangenomen.' Of Delft inderdaad een dergelijke aantrekkelijke woonstad is geworden, is aan ieder ter eigen beoordeling.'

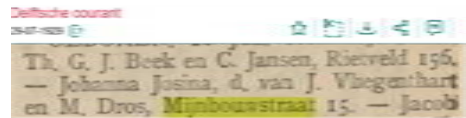
mail van Richard de Booij, 9.8.2017:

'Mijn grootvader ir Jan de Booij en Lien Gombert hebben van 1935-49 zeer gelukkig gewoond aan de Mijnbouwstraat 15. Mijn tante Catharina de Booij (overleden 2016) is hier geboren. In de oorlog dook mijn grootvader onder en werd het huis gevorderd door de Duitsers. Boven woonde een officier en beneden in het voorhuis werd een kantoor gevestigd. Beneden achter woonde Lien en mijn tante. Mijn grootvader is een keer 's nachts teruggekomen om Lien en dochter te zien en meende 'veilig' te zijn. De Duitse officier heeft hem betrappt en overwogen hem aan te geven. Zijn 'menschelijkheid' heeft het toen gewonnen en hem laten gaan.'

HvW: 'De Booij heeft zwaar geleden onder de ziekte van Parkinson en kwam de laatste maanden van zijn leven niet meer buiten; zie de namen van de 2 verpleegsters (waarschijnlijk dag-en-nachtverzorging).'

- In 1949 komen Jacob en Maria de Jongh-Kris te wonen op Mijnbouwstraat 15 voor de verzorging van De Booij. Zij hebben zijn dochter Catharina de Booij opgenomen in hun gezin.

- Arie Kris was Maria's broer en handelaar in parfumerieën die hij naar verluidt inkoopte in Parijs, Milaan ed. Zijn achtertuin was volgebouwd met voliëres.

Jan de Booij.

Maria Kris en Jacob de Jongh bij het tuinhek bij het trouwen van Marts moeder

Bewoners Mijnbouwstraat 16

- 14.8.1913 - Carel Johan Termijtelen (16.12.1863, Batavia), gep Majoor O.I.L. (uit Utrecht) en Sophia Elisabeth Hijneveldt, zoon Pieter Kornelis, student / civiel ingenieur (27.3.1896-+26.9.1944 Tjimahi, oorlogsslachtoffer)
- 3.6.1919 - Cornelis Petrus Romijn, (9.2.1882-+10.7.1944) koopman in ijzerwaren, Cornelia van Winden, zwager Jacobus van Winden, zoon Hermanus (19.8.1923)
- 5.11.1920-8.7.1926 - J.P.H. Kanters, barbier, en Francijna C.H. Straatman, geboorte dochter Alida Adriana (29.1.1924)
- 20.9.1922-11.10.1924 - W. Stokvis, student, van Arnhem, naar Utrecht
- 11.11.1922 - H.B. Bartelink, van Den Haag
- 1923 - J.F. Deenink, DSC
- 14.11.1925 - M.L. Zelander, student, van Amsterdam
- 28.7.1926-4.8.1930 - Unko Johannes Stuit (28.10.1893), administrateur gem. bedrijven, 1930 onderdirecteur sigarenfabriek 'Hillen' en Betje Bamberger, kinderen Unko Johannes en Betsy, verhuist naar nr 14.
- 28.9.1930-2.7.1934 - Anthonius Gerardus van Kranendonk (Delft 17.7.1884 - Leiden +1.4.1957), hoogleraar, en Elisabeth Marie Dubois, kinderen Antoon, Louis en Johan
- 27.7.1934-11.11.1936 - J.J. Ekebus (2.5.1872), adj dir gem reiniging en lid van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm 1924-1940, en Cornelia Maria Verheij (2.6.1873)
- 26.10.1937-25.9.43 - H. Sloterdijk, directeur Delftsche Courant, G. Sloterdijk-Brouwer, kinderen Ans, Henk, Diny, Corry, Yme, Onno Ernst (6.5.1938-+7.3.1939)
- ?1943-1946 - (gevorderd door Duitsers?)
- 9.1946 - Bonebakker, Jan Willem, prof. scheepsbouwkunde en Henriëtte (Jet) Maria Westermann, kinderen Titia, Reinier, Annelies en Hein
- ca 1956-1960 Bonsjo Halasjev (Bulgarije)
- Hans Dekker
- ca 1960-4.6.1983 - H.E. (Han) de Bruin
- 15.1.1991° - mr drs Clasina (Carla) Van der Schoot, Brussel (26.8.1963, Oirschot), woont er samen met Rob Klugkist
- 21.6.1994° - gekocht door A.R.J. Klugkist. Rob woonde samen met Sandra en haar kinderen Anne en Dasja Groenewegen. In de Mbs kregen Rob en Sandra nog 2 kinderen.
- 16.10.2002° - Rick Buijs, oprichter Ears unlimited, en Christa, later gescheiden, kinderen Rianne, Anouk en Thijs
- 21.8.2025° - Martijn Nooijen (Deurne, 1995), werkt als marketeer en Bodhi Vermeulen (Monster, 2000), werkt als projectbeheerser voor civiele infraprojecten

Eigenaren

- 1912-1913 J.H. van Langen, G. Langeveld, J.A. Kluiters en H. Esser
- 1913-1919 Hendrik Esser, metselaar, in 1919 Hendrik Esser + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar strook grond
- 1919-1932 Cornelis P. Romijn + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek mede-eigenaar grond
- 1932-1972 Everardus H.H. Luxemburg, architect + Ned Verf- en Chemicaliënfabriek, later NV Franken Donders Verenigde Anilinefabrieken mede-eigenaar strook grond
- 1972-15.1.1991° Erven E. Luxemburg (Everardus, Maria en Willem) + NV Franken Donders Verenigde Anilinefabrieken mede-eigenaar strook grond
- 15.1.1991°-21.6.1994° Clasina Van der Schoot
- 21.6.1994°-16.10.2002° A.R.J. Klugkist
- 16.10.2002°-21.8. 2025° Rick Buijs
- 21.8.2025°- Martijn Nooijen en Bodhi Vermeulen

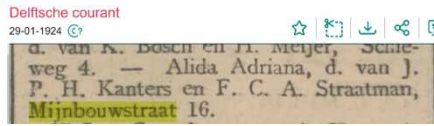
Mijnbouwstraat nrs 16 I, 16 a en 18 i

- Nr 16 I - Garages Eerste Delftsche Autohandel
- Nr 16 a - Laboratorium voor Metallografie en Micro-chemie / TNO
- Nr 18 i - conciërgewoning instituut voor Mijnbouwkunde

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 16

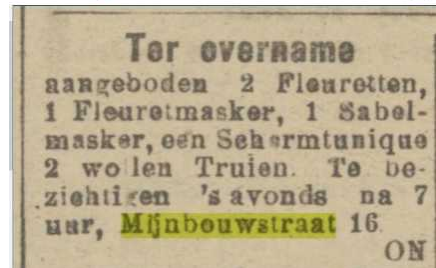
- C.J. Termijtelen, gepensioneerd Majoor Oost Indisch Leger.

- J.P.H. Kanters en F.C.A. Straatman: geboorte Alida.

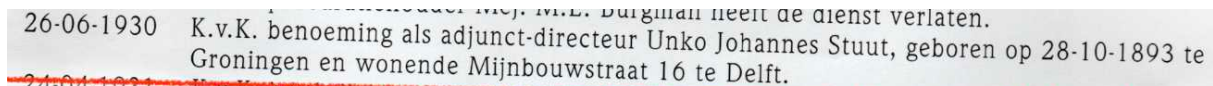

Delftsche courant

03-04-1919

- Unko J. Stuuut, uittreksel kvk NV Andel's Tabakindustrie (uit 'Delftse Tabak', Louis Bracco-Gartner, 2000). Bij zijn verhuizing in 1930 naar nr 14 is Stuuut onderdirecteur van Sigarenfabriek Hillen.

- 'Anthonius Gerardus van Kranendonk - het klinkt te deftig; wie van de bevriende vakgenoten kende hem anders dan als 'A.G.'? - werd op 17 juli 1884 te Delft geboren. Daar bezocht hij de Hogere Burgerschool en de Rijksnormaallessen. ...eerst als leraar ... en ten slotte aan de H.B.S. in zijn geboortestad. In 1933 werd van Kranendonk benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de Engelse Letterkunde aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam.

Van Kranendonk's 'approach' tot de letterkunde was die van de humanistische aestheet: hij peilde de schoonheid en de menselijkheid der kunstwerken met zijn gevoel dieper dan met zijn niet minder fijn-gelespen verstand.'

https://www.dbnl.org/tekst/_jaa003195801_01/_jaa003195801_01_0007.php

> Huiseigenaar Everardus Hermanus Hendrik Luxemburg (Delft 1886-1985) was een Delfts architect. 'Hij bouwde of verbouwde tussen 1906 en 1955 veel woonhuizen, scholen en bedrijfspanden in Delft en woonde, waarschijnlijk al sinds de bouw ervan in 1914, in de Willem de Zwijgerstraat 4 te Delft dat hij zelf met drie gelijke panden in een blokje van vier panden had ontworpen.' Bron: Jaarboek Delfia Batavorum 2018. Er is een straat naar hem vernoemd op de Schoemakerplantage.

- J.J. Eckebus woonde van 1934-1936 op nr 16. In 1935 kwam zijn baas De Booi op nr 15 aan de overkant te wonen.

- H. Sloterdijk vertrekt in 1943 uit de Mijnbouwstraat en blijkt na de oorlog op Verwersdijk 6-8 te wonen boven drukkerij - uitgeverij W. Gaade die ook de Delftsche Courant uitgaf. Sloterdijk is van beide directeur (zie hfdst 4.5).

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikiproject/Verzetskrant> 80%

Zoeken

<p>Inhoud verbergen</p> <p>Top</p> <p>Lijst van aan verzetsbladen gerelateerde personen en families</p>	Max Koot	m	242	Houdt stand; dagblad voor Zuid-Holland	Delft
	George Gerardus Kunz	m	242	Houdt stand; dagblad voor Zuid-Holland	Delft
	Jan Hendrik Oosterloo	m	242	Houdt stand; dagblad voor Zuid-Holland	Delft
	H. Sloterdijk	m	242	Houdt stand; dagblad voor Zuid-Holland	Delft

H. Sloterdijk, overzicht verzetskranten, zie ook hfdst 4.5 De Mijnbouwstraat en de Tweede Wereldoorlog.

- HvW: 'Prof. Dr Ir Jan Willem Bonebakker (14.8.1893-16.5.1989) was hoogleraar scheepsbouwkunde. De weduwe heeft na de dood van haar man zeker nog een aantal jaren in het huis gewoond. Ze was actief in een boekenclub. Anneke (nr 2) had goed contact met de veel oudere mevrouw Bonebakker ('Zeg maar Jet'). Opvallend was volgens Anneke haar manier van lopen. Ze liep standaard heel snel.'

Kaspar Zinsmeister over zijn grootouders: 'Mijn grootvader (Willem) studeerde tijdens de eerste wereldoorlog. Rond 1920 is hij als ontwerper van schepen begonnen bij de scheepswerf Van der Giessen in de Stormpolder bij Krimpen aan de IJssel. Mijn moeder Titia Catharina (30.12.1928), Adrianus Reinier (10.7.1930 -14.5.2013), Anne Elizabeth - Annelies (29.2.1939) en Hendrik - Hein (21.05.1944) werden daar geboren.

Na de oorlog werd hij gevraagd de afdeling Scheepsbouwkunde van de TH mede vorm te geven. In het begin bij de TH reisde hij op en neer tot Mijnbouwstraat 16 in 1946 werd gevonden en waar hij tot zijn dood heeft gewoond. Mijn grootmoeder Henriette Maria (Jet) Westermann (2.7.1906-11.4.1999), opgeleid bij de tuinbouwschool Huis te Lande in Rijswijk maar later vooral de

Links Jet met oudste kleinkind Kaspar, rechts in 1991 met Roelf Steenhuis bij de eerste verjaardag van haar achterkleinzoon.

vrouw van de ingenieur en de professor, heeft na het overlijden van Willem nog een aantal jaren in het huis gewoond. Ze wilde graag naar Nieuwkoop waar Annelies woonde maar het was niet zo gemakkelijk om de commensaal (huurder) Han de Bruin die de hele zolder bewoonde aan een nieuw huis te helpen. Zij vond het aan je stand verplicht om iets terug te geven aan de wereld waarin je door je afkomst zoveel kansen had gekregen.

Er waren altijd inwoners. Ik herinner mij Bonsjo Halasjev, een voor de Russen gevluchte Bulgaar. Uiteindelijk bleek Han de Bruin, ook na de dood van Willem, geen aanstalten te maken om te vertrekken. Reinier, die ondertussen op Mijnbouwstraat 9 woonde, heeft zijn best gedaan 'Han uit te plaatsen'. Ergens in het begin van de 90-er jaren is Jet naar Nieuwkoop verhuisd.'

Zie ook: Hein Bonebakker hfdst 7.3 en Annelies Bonebakker hfdst 7.4.

- Rob Klugkist, zie hfdst 3.10, het speelpleintje.

Foto gedateerd 1925.

Bewoners Mijnbouwstraat 17

- 9.7.1918° - Wynand en Adriaan Rothfusz (aannemers) kopen de grond van de gemeente Delft
27.11.1918° - Boot, Willem (3.11.1890-+26.6.1962) en Geertruida Hendriks (4.5.1895-
+14.11.1966) koopt het huis van Rothfusz voor f 10.000,- en gaat er 12.6.1919 wonen.
Boot is 1.3.1943 tijdelijk verhuisd naar Noordeinde 50
- 5.1942-2.1943 - inkwartiering: Stab mit Nachrichten Zug und Vermessungstruppe und 1^e und 3^e
Leichte Artillerie Abteilung 238, 167 Infanterie Division (volgens J. de Blij 7*)
- 16.3.1967° - J. C. de Bruijn, bloemist, gehuwd met Engelina Maria Hagendijk, daarvoor wonende
op de Rotterdamseweg te Delft
- 25.7.1977° - Kiesling, Ir Pieter Jelles (Jelle), 7.12.1944, gehuwd met Katherine Eileen Evans
7.9.1987° - Fransen, Drs Cornelis (Kees) Johannes Antonius Marie, 6.9.1944, socioloog,
gehuwd/ later gescheiden met Peggy Henna Arts, kinderen Kim en Rick, vertrekt naar
Den Hoorn
- 25.6.1991° - José Wigny en Roelf Steenhuis, kinderen Andrea, Wessel en Onno. José was
werkzaam in de zorg, onderwijs en internationale samenwerking. Roelf oprichter-
architect Mecanoo-, Roelf Steenhuis- en Steenhuis Bukman architecten

Eigenaren

Deze vallen samen met de bewoners

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 17

- Willem en Geertruida Boot. 'Hendrik Boot vestigde zich in 1856 aan de Schie op het adres Rotterdamseweg 466. Zijn zoons Jacobus en Cornelis namen het roer over, na hen kwamen kleinzoons Willem en Hendrik. De scheepswerf had altijd een goed gevulde orderportefeuille. Dat was geen wetmatigheid, want de nabijgelegen werf De Toekomst moest in 1922 de deuren sluiten en Firma G. Timmer en Zoon ontsnapte in 1940 ternauwernood aan een faillissement. Firma Boot ontsprong de dans en ging in 1987 over naar telgen uit een andere scheepsbouwfamilie: de broers Jan en Frans Bocxe.' <https://www.stadsarchiefdelft.nl/delft365/een-boot-van-boot/>

Het bootje in glas in lood boven de voordeur van Willem Boot. Ook bij zijn broer Hendrik op nr 23 zit een zeilschip boven de voordeur.

W. Boot is Quaestor van het Zendingsblad van Gereformeerde Kerken in Nederland en rond 1925-1928 (plvv) werkgeverslid van de Raad van Arbeid.

Nederlandsche staatscourant 26-09-1928 Algemeen Handelsblad 23-07-1926

RAAD VAN ARBEID DELFT.	
1. Ir. Fr. Beukers, Schiedam, Tuinlaan 34.	1. A. C. van Bokhoven, directeur Zuid-Holl. Carton- nagefabriek, Delft.
2. Ir. S. H. Stoffel, directeur N. V. Machinefabriek „Reineveld”, Delft.	2. Ph. de Kanter, lid der N. V. Fransch-Holl. Oliefabrieken „Calvé”, Delft.
3. G. P. Renaud, lid fa. Wed. Renaud, Delft, Molenstraat 8.	3. W. Boot, Delft, Mijnbouwstraat 17.
4. A. J. Prins, Delft.	4. H. Maarleveld Pzn., Vlaardingen.

INBRAKEN TE DELFT.
Te Delft is vannacht getracht in te breken in de woning van den heer Van Ravesteyn aan den Spoorsingel. De inbrekers werden daar gestoord, doordat de bewoners ontwaakten.
Meer succes hadden zij in de **Mijnbouwstraat**, waar zij door het uitsnijden eener ruit zich toegang verschafften tot de woning van den heer Boot. Daar werd het tafelzilver ontvreemd.

'Delfts netwerk van werkgevers': medelid A.C. van Bokhoven heeft op nr 7 gewoond, G.P. Renaud was familie van Jacob Renaud van nr 5.

Landelijk nieuws!

Na het overlijden van Geertruida Elisabeth Hendriks (+14.11.1966), weduwe van Willem Boot, gaat het huis in openbare verkoop. In haar testament worden geen kinderen van hunzelf genoemd. Willem heeft het huis van zijn 28^e tot zijn 71^e in bezit gehad, dus meer dan 43 jaren en zijn vrouw Geertruida dus meer dan 47 jaren.

-HvW: 'Bloemist De Bruyn had een chique zaak op de Rotterdamseweg 16 in het pand van de Chinees. Na sluiting van zijn zaak begon hij een nieuwe bloemenzaak op het Delflandplein (Voorhofdreef).' Uit het adresboek van 1969 blijkt dat hij Kampeerwagens verhuurt.

- Jelle Kiesling werkte onder meer voor de Shell, oa in Azië, verhuisde naar de VS en woont nu weer in Delft. Berryville, Arkansas, *Jelle Kiesling's* vacation house:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z4QJ3prBayY>

(geintje met Jelle Kiesling:)

<https://www.delftkijkt.nl/delft%20foto%27s/DELFT%20ALLES%20WAT%202.php?paginaid=261625>

Mail Jelle Kiesling 2.7.2024: 'We hebben het huis voor enkele jaren verhuurd toen we in het buitenland waren. Verbaasd om bij terugkomst te ontdekken dat de huurders op eigen initiatief een slordig gat in de keukendeur hadden gemaakt als "doggy door".'

- Peggy en Kees Fransen woonden in Oude Leede voor zij naar de Mijnbouwstraat verhuisden. Kees kwam uit de 'kaasfamilie' Fransen met een kaasgroothandel aan het Achterom 102.

Bewoners Mijnbouwstraat 19

- 7.9.1918-12.4.1919 – Nicolaas Gerrit Hugo Kleijn van Willigen, procuratiehouder Nat Bank, en Helen Carolina Haslinghuis, dochter Helen Carolina (3.11.1918)
- 7.4.1919-31.3.1922 - Jouke Seerp van Braam en Ernestine van Braam-Harders, komt van Hoogezand, vertrekt naar Rijswijk, oud Oost-Indisch ambtenaar, Secretaris der Vereniging van Beheerders van Landgoederen en Landelijke Bezittingen te Delft
- 21.4.1922-49 - Pieter Jacobus van der Vange (26.9.1872-+20.4.1962), kassier bij HH van Delfland, en Dieuwertje Stijl (27.5.1880), kinderen Nel (Petronella 20.12.1903) Jacobus Hendrikus (19.10.1905), Gonne (Hillegonda Dieuwertje 16.2.1911), Pieter Jacobus (10.2.1917), Johannes (10.2.1917)
- 1923 - H. Koechlin, kantoorbediende
  - 1924 - mej Antonia Kleinhoonte, conservatrice Lab. Tech. Botanie
  - 4.5.1929 - S.M. Milborn, DVSV, studente, van- en 8.2.1930 vertrek naar Den Haag
  - 7.9.1929 - H.J. Buttinger, student, van Groningen
  - 25.10.1930 - G. Gaikhorst, van Uden
  - 31.3.1932 - J.H. van der Vange, leeraar Fransch MO A en B
  - 3.6.1937 - tegelijk in ondertrouw Gon van der Vange met D.J. van der Laan en Nel van der Vange met Ir. T. Willemink
  - 25.9.1937 - J. van der Vange, van Dordrecht
  - 1938 P.J. van der Vange en Wed L. Lugtigheid geb A.J. v. d. Bergh
- 5.12.1962° - gekocht door Hoogheemraadschap van Delfland en waarschijnlijk direct verhuurd aan Mensinga, in elk geval woont Mensiga er in 1966
- > 19.12.1984° - verkoop van het Hoogheemraadschap van Delfland aan Christiaan (Chris) Albert Mensinga (24.1.1927), getrouwd met Annechiena (An) Karssies. Chris werkte voor het Hoogheemraadschap van Delfland en was gemeenteraadslid voor het GVP. Kinderen Harry, Solke, Jeanet, Margreet, Anita Christina 24.10.1966. Vertrekt naar Plein Delftzicht
- 1.5.1996° - Peter van de Leur en Marlies Wilting, kinderen Koen, Jiska en Rahel. Peter is adviseur brandveiligheid bij DGMR, Marlies werkte bij het NFI en in de zorg

Eigenaren

- 1918 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1919-1921 mr Nicolaas G.H. Kleijn van Willigen
- 1921-1922 NV "Nationaal Grondbezit", 's Gravenhage
- 1922-1962 Pieter Jacob van der Vange
- 1962-1983 Hoogheemraadschap Delfland
- 1983-1996 Christiaan Mensinga en Annechiena Karssies
- 1996- Peter van de Leur en Marlies Wilting

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 19

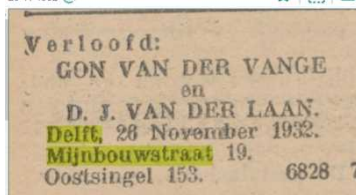
- Mevr. Kleyn van Willigen, een typische personeels-advertentie.
- J.S. van Braam, Secretaris der Vereeniging van Beheerders van Landgoederen en Landelijke Bezittingen te Delft.

Algemeen Handelsblad
20-04-1920

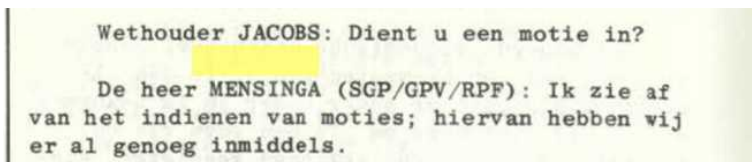
- Van der Vange was secretaris van de Delftsche Verhuurdersvereniging (1884) en de Ned. Protestantenvbond. Hij en vervolgbeuoner Mensinga werkten bij de afdeling financiën van het Hoogheemraadschap van Delfland. Wellicht heeft het Hoogheemraadschap de komst van Mensinga uit de provincie Groningen gefaciliteerd met de aankoop van het huis van Van der Vange.

Delftsche courant
26-11-1932

Anthonia Kleinhoonte, botanica.
https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Anthonia_Kleinhoonte

- Chris en An Mensinga.
Chris werkte voor het Hoogheemraadschap van Delfland en was gemeenteraadslid voor het GVP.
<https://delft.christenunie.nl/k/news/view/151885/131785/oud-gedienden-in-het-zonnetje.html>

Verslag der Handelingen Gemeenteraad, 1985, dl 1.

Haagsche courant
18-03-1919

19-01-1926

Nederlands dagblad : gereformeerd
23-01-1991

Bewoners Mijnbouwstraat 21

- 28.8.1918-12.4.1922 - Albert van Dijk, opzichter ter S.S., en Jannetje Thorenaar, dochter Gergje Dina en zuster Pietronella Thorenaar, vertrek 16.4.1922 naar Leiden, Steenschuur 2
- 29.5.1922-49 - Hendrik Jan Oosterbeek, repetitor wiskunde, mevr Johanna Catharina Oosterbeek-Frohwein, zoon Hendrik Jan (3.1.1920).
- 20.9.1924 - H.A.M. van den Dungen, student, van Nijmegen
- 10.9.1925 - J.H. Beltman, student, van Deventer
- 29.7.1949° > koop van het huis door de Kerkeraad van de Christelijk Gereformeerde Kerk te Delft
- ?15.11.1949-2.11.1952 - Ds. Hendrik van Leeuwen (10.5.1906), predikant Christelijk Gereformeerde kerk en M. van Leeuwen-van Rookhuijzen, van Tholen, naar Zaamslag, 16.11.1951 zootje Marius overleden
- 16.2.1955 - mevr en dokter Buys, dochter Miek
- ?9.12.1958-1963 - Ds. D. (Dirk) Henstra (+30.9.1963), predikant Christelijk Gereformeerde kerk, van Oud-Beierland
- ?28.5.1964-24.2.1974 - Ds. M.W. (Marinus Willem) Nieuwenhuijze, predikant Christelijk Gereformeerde kerk, van Amsterdam-West, naar Mijdrecht
- 1974 - J. Scheer (nieuw lid medisch contact)
> ds Starreveld als voorzitter en dhr. Feijen als scriba verkopen namens de Kerkeraad van de Christelijk Gereformeerde Kerk te Delft op 1.9.1975 aan Ir Simon Mey, getrouwd met Wilhelmina Maria Hulst
- 1.9.1975° - Simon Hendrikus (26.5.1943-+30.6.2019) en Mieneke Meij-Hulst, kinderen Frederike, Simon en Ivo
- 1.7.1981° - van der Zijde, Jeroen en Joke. Kinderen: Jasja, Joris, Reinoud en Casper. Jeroen was managementconsultant, Joke was leerkracht in het basisonderwijs en eigenaar van CoachvoorKinderen

Eigenaren

- 1918 Wijnand en Adriaan Rothfus, aannemers/bouwers
- 1918-1922 Albert van Dijk
- 1922-1949 Hendrik Jan Oosterbeek
- 1949-1950 Christelijk Gereformeerde Kerk
- 1950-1975 Christelijk Gereformeerde Gemeente
- 1975-1981 Simon Meij en Wilhelmina Hulst
- 1981- Jeroen en Joke van der Zijde

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 21

- HvW: 'Over Oosterbeek gaat het legendarische verhaal dat hij een bord in zijn tuin zette met de tekst: 'de peren zijn nog niet rijp, tuig van Laban!' Zo hoopte hij kwajongens uit de buurt weg te houden van de perenboom in zijn achtertuin (bereikbaar via een poort). Regelmatig kwam hij in de perentijd woedend naar buiten. Probleem was dat de boom heel hoog was. Hij kon er niet bij, maar de jeugd des te beter. Oosterbeek moet een schilderachtige figuur geweest zijn.'

Zie ook hfdst 7.6, Arend Váhl.

Delftsche courant
01-05-1926

TE KOOP
een in goeden staat
zijnde Stofzuiger, tegen
spotprijs.
**OOSTERBEEK, Mijn-
bouwstraat 21. MF**

WOENSDAG 7 APRIL 1937

LIEFDE VOOR VOGELS.

Sympathieke geste van stadgenoot.
Gij, lafaard, die verleden jaar
Ons nest uitmoordde, ga voorbij!
Gij, lieve jeugd, bespiedt ons maar,
Wij dragen 't leven in de Mei!

„De lijsters.”

In den voortuin van de woning van den heer Oosterbeek in de **Mijnbouwstraat** kan men thans bovenstaand rijmpje lezen. De reden daarvan is, dat het geluk van een lijsterpaar, dat zich het vorige jaar had genesteld in een boompje in dien tuin, wreed verstoord werd door een kwajongen, die het nest uithaalde. Niettegenstaande deze droeve ervaring nestelden de lijsters zich dezer dagen weer op dezelfde plaats, doch zij hebben thans in den heer Oosterbeek een beschermer gevonden. Hij heeft om den boom een houten geraamte laten aanbrengen en met gaas doen bespannen, waarin echter een opening is gelaten, opdat de vogels vrij in en uit kunnen vliegen. Een bordje met het rijmpje is op de bespanning aangebracht.

Dat een en ander de belangstelling der voorbijgangers trekt en door een ieder zeer gewaardeerd wordt, behoeft wel geen betoog.

- Ds. H. van Leeuwen en M. van Leeuwen-van Rookhuijzen
Zie 'Predikanten van de Christelijke Gereformeerde Kerk Delft opgericht in 22-11-1899'.

Na de grote blijdschap
werden wij zeer beproefd.
J.l. Vrijdagavond nam de
Heere uit het drietal van
ons weg onze lieve
MARIUS
Psalm 115:3b.
ds. H. van Leeuwen
M. van Leeuwen—
van Rookhuijzen
en kinderen.
Delft, 16 November 1951.
Mijnbouwstraat 21

Leeuwarder courant : hoofdblad
16-02-1955

- Mevrouw en dokter Buys.

- Simon en Mienke Meij-Hulst gaan in 1981 naar Mijnsheerenland en kwamen later terug naar het pand op de hoek Kanaalweg-Rotterdamse weg en begonnen daar een galerie met tentoonstellingen.

Mevrouw en dokter Buys,
niet in staat om persoonlijk
te bedanken, willen langs
deze weg ieder, die heeft
meegeholpen om hun af-
scheid onvergetelijk te
maken, hartelijk dank zeg-
gen.
Delft, Mijnbouwstraat 21.

Bewoners Mijnbouwstraat 23

- 12.9.1918-15.7.1924 - Hendrik Boot scheepsbouwer (geboren te Vrijenban, 13.2.1893, broer van Willem nr 17) en G.E. Goldschmeding, kinderen Cornelis (10.6.1919), Geertruida Elisabeth (11.7.1920), Anton Christiaan (11.5.22), Theo (11.5.1924), Helena (2.1.1926), Anne Maria (20.9.1928) en Gerardus Alexander (16.12.1931). Hendrik Boot verhuist naar Rotterdamscheweg 214, per 2.4.1930 op Noordeinde 20/22 en woont in 1967 in Haarlem, Zandvoorter Allee 214
> 26.6.1924 - Mbs 23 te koop, spoedig geheel ontruimd te aanvaarden, koop door Daniel Huurman, aannemer
- 1.9.1924 - Jan Bernardus van Apeldoorn, hoofd van school, mevr Aaltje van Apeldoorn-Jansen, dochter Johanna Hermine Christina
- 3.3.1927 - Reint Smit, scheikundig ingenieur en Jans Boerma (uit Muntendam), dochters Johanna (25.5.1928), Elisabeth (7.3.1931)
- 23.6.1931 - Ir Nicolaas Jacob Aarland Roldanus, leraar HBS en Geertrui Roldanus-Coelingh (+28.8.1936), kinderen Johan Hendrik, Aafke en Truus
- 30.8.1938- 30.8.1941 - Jacob Eiso Zandstra, Leeraar R.H.B.S. vertrekt naar Warffum
- 31.7.41-1943 - Pieter Luder, stationschef met gezin en L.M.C. Frederix-Spekkens, vertrekt 26.1.1943 naar 's Hertogenbosch
- 3.10.1942 - M.L.P. Luden, student, vertrekt naar Sittard
- 6.2.1943 - Johannes Jacobus Visser en gezin, stationschef NS, van Geldermalsen
- 1949 - J.H.L. Thewissen, stationschef NS
- ? - *hfdst 7.4: een gereformeerde familie met een stuk of 11 kinderen?*
- ?1955-1968 - Dr Jantinus Kiers studentendecaan aan de T.H. en Hendrika Hogervorst, kinderen Jan, Niek en Aernout
- 1968-1972 - drs Martinus Sanders (18.6.1938) econoom, Anna Meta Horninge (19.11.1941), J.E. Spruijt
- herfst 1972-1980 - H.M. (Huib, 27.11.1944) en F.J. (Francine) Vriesendorp-van Assen, kinderen Corine (27.12.1972), Ank (7.1.1975) en Frans (6.7.1977), in 1980 naar Amerika vertrokken
- het huis is 1 jaar door een Engels echtpaar (expats) bewoond voor het definitieve vertrek van Vriesendorp naar de USA.
- 1981 - vd Heijden, Teunis (31.7.1947), advocaat, getrouwd met Marianne de Gelder, kinderen: Corina, Annemarie, Lenneke, Pauline, vertrekt naar de Koornmarkt
- 2000 - Paula Fontijn en Ronald van Rossum, longarts, kinderen Jeroen en Anna, vertrekt naar de Rotterdamseweg
- 2013 - Mirjam van der Burg, uhd LUMC, en Jeroen Noordzij, kinderarts, kinderen Veerle, Thijmen, Julia

Eigenaren

- 1918 Wijnand en Adriaan Rothfusz, aannemers/bouwers
- 1918-1924 Hendrik Boot
- 1924-1962 Daniel Huurman, aannemer en zijn erven
- 1962-1964 Daniel Huurman jr, bouwkundige te Voorschoten & Jacoba Egberts
- 1964-1968 Dr Jantinus Kiers en Hendrika Hogervorst
- 1968-1972 Drs Martinus Sanders en Anna Meta Horninge
- 1972-1981 Huibert Vriesendorp en Francine van Assen
- 1981-2000 Teun van der Heijden en Marianna de Gelder
- 2000-2013 Paula Fontijn en Ronald van Rossum
- 2013- Mirjam van der Burg en Jeroen Noordzij

Bijzonderheden Mijnbouwstraat 23

- Hendrik Boot was de broer van Willem Boot van nr 17, ze hadden dus beide van de eerst gebouwde reeks de 'eindhuizen', zie hfst 2.3. De oudste dochter, Trudi (Geertruida), op 11.7.1920 geboren in de Mijnbouwstraat, zat in de oorlog in het gereformeerde verzet, oa met hulp aan joodse kinderen, met Kees Chardon en haar verloofde Wim Schut (en latere echtgenoot en ARP-minister). De familie Boot woont dan in het 'verzetshuis' Noordeinde 20, terwijl Willem Boot van nr 17 vanaf 1943 op Noordeinde 50 woont, dus weer vlakbij. Zie J. de Blij (7*, p320 en 348) en Trudy van der Wees (8*, p149). Derde zoon Theo Boot was ook 'scheepsbouwmeester' en woonde bij het overlijden van zijn tante Geertruida van nr 17 in 1966 op de Insulindeweg 240 Delft.

In aanloop naar de geboorte van zoon Anton zoekt mevr. Boot-Goldschmeding een dienstbode en wordt geholpen door haar schoonzus op nr 17, mevr. Boot-Hendriks.

- Familie Smit-Boerma, geboortes.

- Daarna familie Roldanus, overlijden.

- Over stationschef Luder mbt de luchtbeschermingsoefening in Delft op 19.1.1938, in de voorbereiding op de oorlog: 'Ook het station was zeer goed verduisterd. De stationschef, de heer Luder, kent het klappen van de zweep. Tijdens de mobilisatie van 1914-1918, was hij werkzaam op het station te Maastricht. Vaak moest daar in het donker worden gewerkt.' (7*)

- HvW: 'Kiers was indoloog en heeft in de oorlog in een jappenkamp gezeten.'

收容所 Camp	泰性 泰 17年8月15日	番 No. 號	泰 25777 1378 2401
姓名 Name	KIERS Jantinus キニス ヤンテス	生年月日 Date of Birth	1911-5-13
国籍 Nationality	蘭	所属部隊 Unit	No. 196411 Inf. III
階級身分 Rank	mil. sergeant 1e kl. 陸軍 伍長	捕獲年月日 Date of Capture	昭和 17 年 3 月 9 日
捕獲場所 Place of Capture	爪哇	父ノ名 Father's Name	Jan
本籍地 Place of Origin	Wierden, Holland	母ノ名 Mother's Name	
通報先 Destination of Report	Mevr. Kiers, Lawang, Java.	職 業 Occupation	官吏
		特記事項 Remarks	PERS 19824

Japanse Interneringskaarten KNIL en Marine over Jantinus Kiers.

- Huib Vriesendorp en Francine Vriesendorp-van Assen.

Huib en Francine waren beide hoogleraar in de USA. Links: Huib Vriesendorp bij het executie-monument aan de oprijlaan van kasteel Moermond in Renesse. Tekst: 'Ik ben bestralingsarts in Syracuse, NY, USA, maar geboren op 27 November 1944 op Slot Moermond, waar mijn moeder en mijn oudere broer bij haar schoonouders woonde. De uit Amsterdam ondergedoken arts Westhoff heeft mijn bevalling geleid.'

HvW: 'Huib was verbonden aan het Radiobiologisch Instituut TNO en deed daar wetenschappelijk onderzoek op het gebied van beenmergtransplantaties. Dat instituut aan de Lange Kleiweg in Rijswijk stond onder leiding van prof. Dick van Bekkum (1925-2015). Huib deed daar onder meer proeven op apen. Naar aanleiding hiervan zijn er langs de Lange Kleiweg meer dan eens protestacties geweest tegen dierproeven. Op het gebied van beenmergtransplantatie werden grote vorderingen gemaakt. In 1982 zijn Huib en Francine met de kinderen naar Amerika gegaan. Huib als specialist op het gebied van straling en Francine als neuroloog (later professor in Syracuse, New York). Inmiddels zijn beiden gepensioneerd; ze wonen nu in een retraite home in Californië. Alle drie de kinderen wonen met hun partner verspreid over Noord- en Zuid-Amerika.'

Foto gedateerd 1925.

Naschrift: getallen en verbanden

Statistiek: de mutaties van de bewoners (voor zover bekend)

Nr	2	4	6	8		10	12	14	16			
Mut x	6	9	13	10		6	8	6	12			
Nr	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23
Mut x	16	5	4	4	6	5	4	7	5	5	9?	15?

Bij de oneven nrs muteren de eindwoningen 1 en 23 opvallend vaker dan de tussenwoningen. Een belangrijke factor bij mutaties is overigens of het eigen bezit of een huurwoning betreft; huurwoningen muteren (aanzienlijk) vaker.

De 10 Langstwonenden

70 jaar Hans van Witteloostuijn 1944-63+1974-heden (2025), nr 7
59 mevr Renaud 1929-1988, nr 5
54 mevr Kruijswijk 1941-1995, nr 13
53 Anneke Napjus, 1972-2025, nr 2
52 mevr Vogelesang 1935-1987, nr 3
51 Trudi van Witteloostuijn 1974-heden, nr 7
49 mevr Boot 1918-1967, nr 17
47 mevr Van Boon 1943-1990, nr 14
44 mevr Bonebakker 1946-1990, nr 16
44 W. Boot 1918-1962, nr 17

De eerste straatbewoners

De familie Olthuis-Kronauer van nr 2 zijn met hun inschrijving op 23.7.1912 de eerste bewoners van de straat. Hij overlijdt al snel op 22.7.1914 en is dan 29 jaar oud, zij woont er tot 20.7.1923.

De eerste nieuwe straatbewoner?

Jacob Andreas Beekman werd op 17.8.1912 geboren, kort nadat zijn ouders op 1.8.1912 op nr 8 gingen wonen. Hij kwam op 8.6.1945 om in het verzet, dus na de bevrijding.

Familie combi's

- De broers.

Nrs 17 en 23. De broers Willem en Hendrik Boot, beide eigenaar van scheepswerf Boot aan de Rotterdamse weg, kopen tegelijk in 1918 de beide eindhuizen van het eerst gebouwde rijtje, de nrs 17 en 23. Willem woont er tot zijn dood in 1962 en zijn vrouw Geertruida tot haar dood in 1967, Hendrik verhuist al in 1924.

- Toeval - geen toeval.

Nrs 3, 16 en 9. Architect August H. Zinsmeister woont tot 1920 op nr 3. Zijn kleinzoon Guus (van August) gaat in Delft architectuur studeren en trouwt met Titia Bonebakker van nr 16. Ook Titia heeft niet of nauwelijks in de straat gewoond. Hun kinderen hebben dus groot- en overgrootouders die, op verschillende momenten en geheel los van elkaar, in de Mijnbouwstraat gewoond hebben. Hun oom Reinier, de broer van Titia en wel opgegroeid in de straat, kocht nr 9 in 1983.

- Familie?

Nrs 5 en 12. Van 14.11.1919-2.1.1926 woont Johannes Oele op nr 5, van 11.9.1924-6.7.1926 wonen mw J.M. Oele en J. van Goozen op nr 12.

- Moeder en dochters

Nrs 6 en 12. Bernardina C.F.M. de Wilde-Frehé woont van 1927-1959 op nr 12. In 1935 komen op nr 6 haar moeder Johanna M.C. Frehé-Zom (1863-1948) met dochter cq zus Maria J.A. Frehé, 'tante Mies' (10.1.1887-2.3.1967) wonen. Zij woont er tot 1961.

- De Poppinks.

Op nr 11 wonen van 1938 tot 1975 Wim en Gerie Poppink-Bakker. Mbs nr 3 is van 16.7.1940-29.6.1976 eigendom van Johannes en Cornelia Poppink-Mekking, wonend op Leeuwenhoeksingel 62.

- De neven.

Nrs 7 en 11. Wim Poppink en Jan van Witteloostuijn waren neven. Enige malen per week bezochten ze elkaar, Wim Poppink sprak Jan steevast aan met 'heer neef', ze bespraken meestal de wereldpolitiek, de economie en de beurskoersen. Gevleugelde uitspraak was: 't kan zo niet blijven'.

- De zusters.

Nrs 13, 14 en 15. Willemina van Boon-Kasten en M.C. van Boon huren Mijnbouwstraat 14 van 1943-1990. Haar zuster mej. Maria Kasten, wonende op Curaçao, koopt Mijnbouwstraat 13 op 23.7.1959. Zij verkoopt de nrs 13 en 15 op 4.4.1972 en woont dan in Weirsbeach, NH USA.

- Dezelfde?

Ook nrs 5 en 12. Op 3.9.1945 komt J.R. Bouten vanuit Waalre bij Renaud (nr 5) wonen. Vanaf 1960 heeft ook een J.R. Bouten een reclameadviesbureau op de begane grond van nr 12, hij woont in de M.H. Trompstraat 31. Klaas Appeldoorn zocht het uit: het zijn vader en zoon. Ze heten beiden Johan Rudolf, de zoon is beter bekend als Hans.

- Vijf!

Nrs 13, 15 en 25. In 1935 gaan Jan de Booij en Lien Gombert (1, dochter van Willemina Kris) op nr 15 wonen. In 1949 trekken Jacob en Maria de Jongh-Kris (2) daar in voor de verzorging van de zieke De Booij. Maria en Lien zijn familie. Na het overlijden van De Booij is het huis in 1972 gekocht door Maria's broer Arie Kris (3), hij gaat er na Maria's dood in 1977 wonen. Arie Kris heeft in 1972 ook Mijnbouwstraat 13 gekocht waar dan de gezusters Kruijswijk wonen. Dat huis verkoopt hij in 1995 aan de kleinzoon van Jacob en Maria, zijn achterneef Mart Bosma (4). Mart's moeder Maria (Miep) is dus opgegroeid in Mijnbouwstraat 15 en is in 1959 'vanuit huis' getrouwd. En er is nog een verbinding: Caroline's vader Marinus Gommert van Tiggele (5) woonde op nr 25 in de Herbergier, waar hij in 2025 is overleden.

Verhuisgolven (en de straatborrel)

HvW: 'nadat Jelle en Eileen Kiesling (nr 17) begonnen waren met een straatborrel hebben Huib en Francine Vriesendorp (nr 23) een opmerkelijke sociale rol gespeeld in de Mijnbouwstraat. Zij nodigden jong en oud uit voor een glas wijn of iets anders bij hen thuis. Een verfrissing in een straat die de reputatie had dat mensen erg op zichzelf waren. Het had ongetwijfeld te maken met een enorme verjonging in de jaren '70. Bijna nooit was er een huis te koop en plotseling was er een hele generatiewisseling. Zie onderstaande rijtje van nieuwkomers in 7 jaren.'

1970	- Paul en Mare Horowitz (nr 8)
1972	- Huib en Francine Vriesendorp (nr 23), Niek en Anneke Arkestein (nr 2)
1974	- Jan en Nel Kroon (nr 1), Hans en Trudi van Witteloostuijn (nr 7), Jelle en Eileen Kiesling (nr 17), Frans en Corine Pauwels (nr 4)
1975	- Simon en Mieneke Meij (nr 21), Bob en Helen van Ommen (nr 10), An en Nico Dijk (? , nr 12)
1976	- Freerk en Jellie de Boer (nr 11)

Ook rond de jaren '90 volgde er een nieuwe generatie bewoners.

1986	- Barbera en René (nr 10)
1987	- Diny en Jan (nr 3)
1988	- Mieke en Ruud (nr 5)
1990	- fam van Oosten (nr 8), Joan en Paul (nr 9), Cunera en Ron (nr 14)
1991	- José en Roelf (nr 17), Carla en Rob (nr 16)
1995	- Caroline en Mart (nr 13)
1996	- Annemarie en Cees Klaas (nr 6), Marlies en Peter (nr 19)

7. Verhalen

7.1 Hans van Witteloostuijn, Sfeerbeeld van de Mijnbouwstraat in de jaren 1950-1960 (7.5.2024)

Wie anno 2024 het station van Delft uitstapt, krijgt een haast mondiale indruk. Grote gebouwen, veel bussen, een onmetelijke fietsenstalling en veel talen om je heen. Hoe anders waren de eerste indrukken van Delft, als je 60 tot 70 jaar geleden het stationnetje uitkwam.

Toen werd Delft in twee grote stukken gehakt door een spoorlijn met vier nauwe bewaakte spoorwegovergangen en dus verkeerschaos. Kanaal de Schie zorgde ook al voor verstopping. Er waren veel meer grote vrachtschepen, die soms sterk moesten afremmen om een moeilijke bocht van 90° te nemen. Bruggen waren veel te nauw en stonden vaak lang open.

De Mijnbouwstraat van de jaren '50 en '60 werd er het slachtoffer van. In feite moest alle verkeer naar en van het Westland over de veel te smalle Rotterdamse Poortbrug via Mijnbouwstraat en Nassaulaan de stad weer uit. Volgeladen veilingwagens met als bestemming Duitsland: vaak wachten, filerijden, twee moeilijke bochten en zo verder via de Mijnbouwstraat (soms lag je in je bed te schudden). En andersom: files tot voorbij het Mijnbouwplein, wachtende en ronkende auto's. En stinken dat het vaak deed! Walmende uitlaten. En als er geen auto's stonden, was er in Delft wel de stank van het gebeente dat in de Lijm- en Gelatinefabriek werd omgesmolten tot lijm. Trouwens, Delft stond toch bekend als een industriële, stinkende stad. Calvé en Gist- en Spiritusfabriek zorgden structureel voor stank, bij een bepaalde windrichting tot in de Mijnbouwstraat te ruiken. Het was in die dagen een drukke straat, ook met

Delft Archief

Rotterdamse Poortbrug: een ramp voor vrachtwagenchauffeur, schipper, fietser en voetganger (gesloopt in 1978).

Shell-pomp van de firma Habekotté op steenworpafstand van Hans Meijer (nr 144-146).

veel voetgangers die zich naar of van fabriek of TH begaven. Er waren dan ook zebra's nodig en verkeersagenten moesten regelend optreden, met name op de hoek Rotterdamse weg - Mijnbouwstraat. Er reed ook een bus door de straat: de Citosa verbond Delft met Zoetermeer, Bodegraven en Gouda. Met een bushalte vóór Mijnbouwstraat 3 (en aan de overzijde nr 4). En dan was er de WSM-bus naar Rotterdam via de Rotterdamse weg (met een drukke halte op de Hertog Govertkade). De straat werd natuurlijk ook voorzien van asfalt en middenstrepen, de stoepen moesten smaller, alles met grote gevolgen voor het beeld van straat en huizen. De opening van de Sebastiaansbrug in 1964 was dus een soort verlossing voor de straat. Dat verdient de straat ook. Oude ansichten van de jaren '20 laten zien hoeveel allure de Mijnbouwstraat kort na

aanleg had. Ook de gunstige ligging ten opzichte van het centrum heeft er steeds voor gezorgd dat veel bewoners hier lang bleven wonen. Veel verhuizingen zijn er nooit geweest. Een zekere levendigheid heeft de directe omgeving van de Mijnbouwstraat ook altijd gekend. Geen saaie buurt! Er was veel kleine 'industrie': een machinefabriek, een olie- en verffabriek, een glashandel, bedrijven voor bouwmaterialen, zelfs twee garages met benzinepomp (Van der Burgh en Habekotté - later Luijendijk en De Heus). Er waren veel winkels. In die jaren zaten er op het stukje Rotterdamseweg tussen kanaal en Van Speyckstraat zeker 20 winkels! Dat gaf naast gezelligheid ook sociale contacten. Je leerde je burens beter kennen.

Om het iets meer uit te werken: 2 slaggers (de zelf slachtende Heemskerk en Van der Helm), minstens 2 groentezaken (Voskamp, Middendorp, Van der Eyck die alleen met paard en wagen langs de huizen ging en een tijd lang het winkeltje van opa Schenkeveld), 3 tabakszaken (Koeleman, Kneteman, Bouman), 2 fietsmakers, een winkel voor o.a. linnengoed (De Witte Ster), een banketbakkerij (Van der Meer & Schoep), een kapsalon (Zwang), een schoenmaker, een speelgoedwinkel (Velthoven),

een bloemenzaak, 3 kruidenierswinkels (De Spar/De Bruijn, Mathlener, Van Kessel), een zuivelwinkel (Voskuil), een winkeltje voor drop en snuisterijen van 'het ouwe wijffie' (zoals de jeugd van 2 lagere scholen haar noemde). En het ging de hele dag door: tabakswinkel Koeleman (lange ronde etalage op de hoek Hertog Govertkade - Rotterdamseweg) ging om 6 uur al open, zodat een ieder tijdens het werk in de fabriek voldoende tabak en sigaretten had.

Bij Koeleman op de hoek kon je al voor dag en dauw terecht voor sigaret, shag en tabak.

Voskuil: de grootste concurrent van Meijer. Heemskerk poseert maar al te graag met een koe die hij heel snel zal gaan slachten.

Onvermijdelijk is van al die winkels nu niet veel meer over. Wie zich tot in 2025 wel in volle glorie heeft weten te handhaven, is de buurtsuper Hans Meijer. Oorspronkelijk was het een boerderijachtige winkel met een eenvoudig zitje op het karakteristieke hoekje van de Rotterdamseweg en de Van Speijckstraat. Het winkeltje was beknopt, knus en simpel. Een grote gemetselde bak met water moest ervoor zorgen dat de melk koel bleef (tijd van voorganger Groeneweegen). Meijer ging net wat meer verkopen dan melk, room, yoghurt en boter. Hij ging verbouwen, maar de winkel bleef piepklein. Ma Meijer achter de toonbank, pa met zijn melkkar de wijk in. Hij was niet de enige uit de buurt met een wijk. Ook groenteboer Middendorp en groenteboer Van der Eijck gingen met paard en wagen langs hun klanten (in heel Delft). En zij waren bij lange niet de enige verkopers aan de deur. De melkboer

met paard en wagen, de slager op de fiets met een grote vierkante rieten mand, de kruidenier die een opschrijfboekje met een lijstje boodschappen eerst kwam halen en de volgende dag afleveren, de bakker met een duwkar of bakfiets bepaalden het dagelijkse straatbeeld. En dan waren er regelmatig de scharenslijper, de schillenboer, de in klederdracht gehulde Scheveningse met een mand vol vis, een plankje en een mes. Er werd heel wat keren aan de bel getrokken.

Het had heel anders kunnen lopen met de Mijnbouwstraat. Voordat de tekentafel er aan te pas kwam voor het ontwerp van de Sebastiaansbrug, gingen er ook stemmen op om de even kant van de Mijnbouwstraat af te breken (evenals de bebouwing tussen de Rotterdamseweg en Scheepmakerij) en een hoge brug aan te leggen over de Kolk richting latere Irenetunnel. Dát is de Mijnbouwstraat gelukkig bespaard gebleven.

Naschrift Hans van Witteloostuijn (13 januari 2026)

De buurtsuper van Hans Meijer was veel meer dan een winkel voor voedingswaren. Het was ook de plek voor een praatje, een nieuwtje, een buurtgerucht. En misschien kwam je onderweg wel een buurman of buurvrouw tegen en ontstond er zo maar een gesprek. Een winkel met een sociale functie, goed voor de cohesie van de buurt. De verslagenheid was dan ook groot, toen in september 2025 posters op de ramen verschenen met de aankondiging van de sluiting. Nadat drie generaties Meijer leiding hadden gegeven aan deze bijzondere zaak, die zich steeds weer aanpaste aan de tijd.

De landelijke Rotterdamse weg dicht bij Meijer op een Ansicht uit 1914.

'Altijd dicht!'

7.2 Hans van Witteloostuijn, Buitenspelen

Wie in 1950 of 1960 in de Mijnbouwstraat woonde en kind of peuter was, had niet zo veel mogelijkheden om buiten te spelen. Van speelplaatsen voor peuters had niemand ooit gehoord, en een geschikt pleintje voor balsport bestond ook niet.

Als de jongeren van de Mijnbouwstraat en omliggende straten wilden voetballen, waren ze aangewezen op een smalle strook harde, ongelijk liggende stoeptegels langs de garages op een gevaarlijke plek (naast nr 16) of het grasveldje langs de oude H.B.S. in de Maerten Trompstraat. Het grasveldje had uiteraard de voorkeur: daar had je tenminste echt gras onder de voeten. Twee jassen of dassen op de grond en je had een doel.

Maar er waren nadelen. Je moest je best doen om al voetballend hondenpoep te ontwijken en ... het was verboden. Regelmatig fietste een surveillerende agent langs, soms een 'stille' en die handelde de overtreding meestal niet met een waarschuwend woordje af, maar nam

de bal mee naar het bureau (verderop in de straat). De beste tegenmaatregel was dat één onzer op wacht ging staan. Zo kon je elke smeris vóór zijn! En dat was niet het enige, ook sommige oudere buurtbewoners dreigden met van alles. In de Maerten Trompstraat woonde een grijze geschiedenisleraar (aan de school er tegenover), die vaak driftig tegen de ramen stond te bonzen. Hij was niet de enige die weinig begrip had voor (kwa)jongens op straat. Van mevrouw Renaud was algemeen bekend dat zij ballen die in haar tuin kwamen vanaf het schoolplein van de Rotterdamsche weg nooit teruggaf. Op dat plein waren het toch alleen maar schoffies van het Herenpad, vond ze. Speelt hierin mee dat in die tijd veel meer in rangen en standen werd gedacht?

Wie wél enige reden had om niet blij te zijn, dat waren de burens van het hoekhuis (nr 23). Hun lange zijmuur werd wel gebruikt om er tegenaan te voetballen. Eens begin jaren '80 schreven zij met grote letters op de muur: ACHTER DEZE MUUR WONEN MENSEN. Als doorgewinterde supporter schreef iemand er achter: EN TEGEN DEZE MUUR VOETBALLLEN WIJ! Nu is alles anders: schermpjes in plaats van straatvoetbal, geparkeerde auto's en een vuurdoorn langs de muur.

De speelplek, foto Bart Kosten.

Deze foto gebruikte Joost Váhl in zijn verhaal over het gebruik en conflicten in de stedenbouwkundige ruimte.

Tekst: 'Twee kanten van een verhaalmuur, Maarten Trompstraat, Delft, 1973

7.3 Hein Bonebakker, Over mijn ouderlijk huis (nr 16, mail 5.5.2024)

"Dit rothuis" zei mijn moeder als ze kwaad was en beende achterom over het grint het huis uit. Maar ze heeft er toch 45 jaar gewoond. Een aantal jaren geleden ben ik er nog een keer binnen geweest. Ik vond het geweldig dat het huis, net als nr. 8 nu, in zo'n goede staat en ook liefdevol bewoond en onderhouden werd. Wat Kaspar* zijn vader in de jaren '50 mooi vond was zo veel mogelijk hersteld. Ik zou er zo weer willen opgroeien.

Mijn moeder heeft mijn ouderlijk huis, 'Mijnbouwstraat 16' gekraakt in september 1946. Ik was toen 27 maanden oud, Annelies was 7, Reinier 16 en Titia was 17. Die hebben het verhaal bewust meegemaakt. Vader en moeder 53 resp 40 jaar oud.

Moeder had van de toekomstige burens, van Boon, gehoord dat vorige bewoners, Kranendonk meen ik, wel door het keukenraam naar binnen klommen. Zoals ik mijn moeder ken heeft ze vast weinig aansporing nodig gehad om naar binnen te klimmen en poolhoogte te nemen. Alleen vader is, denk ik, nooit langs die route binnen gekomen. Hij had altijd de sleutel van de voordeur.

De huisbaas heeft toen blijkbaar ingestemd met verhuur aan mijn ouders. Ze hebben het huis nooit durven kopen. Het vooroorlogs pensioen van vader was op jaarbasis minder dan zijn maandsalaris als hoogleraar. Bovendien kregen we alle 4 een gedegen opleiding.

Volgens mij heeft moeder nog 2 of 3 jaar na vaders overlijden in 1989 in de Mijnbouwstraat gewoond. De toenmalige huisbaas (Luxemburg heette hij meen ik) of een makelaar heeft het huis dus in 1991 verkocht.

Volgen mij werden dak en schilderwerk buiten toch nog wel redelijk onderhouden. Binnen deed moeder het hoognodige zelf met Ralston of Flexa en veel plakplastic.

Reinier studeerde vanaf 1949 civiele techniek in Delft en zorgde aan het eind van de maand ervoor dat behalve de Bulgaar Bonsjo Halasjev en Han de Bruin ook één of meer van zijn clubgenoten kwamen eten. Vaak was er ook nog moeder haar vriendin Bep ten Bos (tevens vroedvrouw van Reinier en mij) en Machteld Rooijer. Als er een studentenfeest was kwam er vaak een adelborst of cadet zijn dame/fee bij ons ophalen. Mijn ouders 'chaperonneerden' dan tijdens het bal. Als ik 's ochtends beneden kwam stond Reinier eieren met spek te bakken voor de gasten.

Onlangs zag ik tot mijn genoegen dat de stoep in de Mijnbouwstraat weer breed is: mijn eerste herinnering aan de Mijnbouwstraat is dat er een man onder een auto kwam (soort Ford 1949), maar volgens mij was het vóór 1949 want voor een boodschap kreeg ik nog zinken dubbeltjes mee, voor nummer 10 was dat ongeluk. Of de man door de lijkwagen of door de ziekenauto werd opgehaald weet ik niet meer.

Naast ons huis waren garageboxen waar wel eens aan auto's werd gesleuteld. Geregeld stonden er vrachtauto's met bietenpulp te lekken, dat stonk. Bij ons naast de voordeur achter het glas een leetje met "Vezelinstituut 16 A!!!!!"

Met Kees en Wim Verhagen speelden we PTV, polo te voet met zelfgemaakte hamers, goals en spelregels. Bart Kosten was net wat ouder en aan de overkant kwam ik weinig. Alleen bij Verhagen was ik kind aan huis en Kees en Wim waren dat bij mij.

Voordat Vahl op 1 woonde was dat .... kan niet op de naam komen. Met Vahl waren we intiemer dan met Verhagen. Vader en meneer Verhagen lichtten hun hoed als ze elkaar tegenkwamen. Moeder Vahl en mijn moeder waren elkaar kennelijk tot steun, we gingen er naar de wc toen ons riool verstopt was. Vader Vahl met zonen Jan, Joost, Arend en Bertje had gezag. Joost en Arend konden met een blik van vader naar hun kamer worden gestuurd. Jan was lang en mager, de anderen waren stevig. Op een zondagmorgen liep ik als 7-jarige of zo het huis binnen. De echtelijke slaapkamer met een prachtige kamerlinde was boven de entree van de woning. Ik stak daar voorzichtig mijn hoofd om de deur. Meneer Vahl keek me aan en zei niets. Dat was ook niet nodig. Toch echt niet iemand om bang voor te zijn. Het was daar veilig. Meneer Vahl kon eindeloos onder water zwemmen en was een keer in zee verdwenen, maar kwam na een tijdje doodgemoedereerd over het strand aanwandelen. Op het bordes van de HBS speelden we diefje met verlos. Op het grasveld van die school voetballen tussen de hondedrollen. Ik wilde beslist niet naar de HBS. De verhalen die Annelies van de MMS in dat gebouw vertelde wekten de indruk dat alleen juf Tinbergen, Duits de moeite waard was, dat de conciërge voetballen afpakte en dat de directeur absoluut geen gevoel voor humor had.

In de allereerste jaren kwamen de boeren uit de omgeving op zondag per rijtuig naar Delft, een mooi gezicht. Paarden van melkboer, groenteboer, vuilnisman enz. Tegen de tijd dat ik aan die dieren en hun begeleiders begon te hechten verdwenen ze en werd de stoep versmald.

Naast en achter 'ons' was de verffabriek. Op het niemandsland tussen daar en ons huis, tegen de garageboxen stond een esdoorn. Daar klom ik in. Je kon dan op het dak komen van de garageboxen en zo doorstoten naar TNO (vezelinstituut). Kees, Wim en ik groeven, voor de PTV-tijd vooral diepe kuilen in het niemandsland. Later met andere kinderen uit de buurt verstoppertje tussen de chemische spullen van de fabriek en achter TNO. Op de katholieke begraafplaats durfden we niet te komen. Wel op het dak van de fabriek. Geen idee hoe ons dat gelukt is. Wel dat we dan niet nog eens moeten doen, het was niet onopgemerkt gebleven.

* Kaspar Zinsmeister, zie ook hfst 6, nr 16, het verhaal over zijn grootouders, de fam. Bonebakker.

László Váhl, Liesje Váhl-de Roos en Hein Bonebakker, foto van Joost Váhl.

De HBS, foto Bart Kosten.

7.4 Annelies Bonebakker (nr 16, mail 9.6.2024)

Het echtpaar Arkenbout Schokker had heel vaak een kleindochter te logeren, Nino geheten volgens mij. Zij was van mijn leeftijd en wij werden geacht met elkaar te spelen. Mevr. Arkenbout was de zuster van een bekende Nederlandse componist en zij heeft mij dan ook de eerste beginselen van het pianospel bijgebracht. Hij had overigens een klompvoet en liep dus mank.

Ik denk dat de fam. Vahl in 1948 of 1949 op no. 1 is komen wonen. Hij was oorspronkelijk Hongaar, maar gevlucht, en nu benoemd bij de TH.

Naast hen woonde de familie Vogelesang met 2 dochters: Edith en Olga. Olga was een dikke vriendin van mij ook al was zij 2 jaar ouder. Ik weet niet meer wat haar vader voor de kost deed, maar haar moeder kwam uit het buitenland, Polen meen ik, en had kunstzinnige familie (dans, ballet).

Daarnaast woonde de familie Renaud van de keramiek fabriek aan de Wateringsevest. Zij hadden een dochter Irène en volgens mij ook een zoon. Reinier heeft haar nog wel eens gevraagd voor een corpsfeest.

Daarnaast weet ik niet en dan de familie Van Witteloostuijn met 2 zoons, waarvan er een, Jacob. Hij speelde weleens mee als wij buiten speelden.

Daarnaast kwam de familie Poppink met volgens mij ook weer 2 zoons. Eentje heette Flip, hij was iets ouder dan ik.

En daarnaast de familie Booij en dochter Toos. Zij was echt veel ouder dan ik, maar ik zag haar toch zo nu en dan.

Op de hoek met de Maarten Trompstraat woonde later een grote gereformeerde familie met een stuk of 11 kinderen. En mijn vriendin Miek Buys woonde t.o. ons, dat was maar een paar jaar geloof ik. We waren beide tieners.

Met de kinderen Verhagen en Kosten en wellicht Flip Poppink en Jacob van Witteloostuijn speelden wij 'Heksi' bij de hoofdingang van de HBS. Wij werden daar inderdaad soms weggestuurd en dat was spannend. Het hoofd der school heette toentertijd de heer B.H. Ern . Verder werd er veel touwtje gesprongen, getold, gerolschaatst en ook 'sta-bal' gespeeld. En een enkele keer een 'Voorstelling' bij ons in de achtertuin. De voortuintjes ware aan onze kant van de straat wat groter en zeker zonniger dan aan de overkant, daar was het grint met een struikje en bij ons hier en daar over het hekje groeiende rozen.

En wat reed er door de straat in die begintijd?... wekelijks de 'Strontwagen', schommelend en klotsend en bijna op de straat hangend en ja met een paard er voor. En wij konden ook enkele keren per week genieten van de prachtige lijkkoetsen, aan de bovenkant voorzien van zwarte decoraties, zwarte

1953 Vlnr Annelies Bonebakker, Bert Váhl, Jet Bonebakker (zie ook foto 7.8).

dekkleden en aan weerszijde van de koetsier op de bok 2 prachtige lantaarns. De volgkoetsen waren wat eenvoudiger uitgerust. De melkboer kwam langs met 2 grote witte melkbussen op een kar, elk voorzien van een 'dikke witte muts' tegen de warme zon en een metalen 'schep' met hoeveelheidsaanduiding. De melk kwam van melkfabriek Van Grieken op het Achterom, men moest de melk altijd eerst koken. De deuren van de garages naast ons huis waren, als ze net geschilderd waren, prachtig groen wit en rood, ze waren ook mooi van decoratie, een beetje Mondriaanachtig.

7.5 Joost Váhl (nr 1, brief 23.6.2024)

Over zijn moeder, Liesje de Roos (foto 7.10.1933)

Liesje Váhl-de Roos leefde helemaal op in de Mijnbouwstraat in Delft. Door haar huwelijk met onze vader László Váhl was ze niet alleen Hongaar geworden maar ook in een zeer moeilijke hectische wereld terecht gekomen. De studie Scheikunde in Delft en het functioneren in het studentenleven met besturen zoals de DVSV, een sociaal leven vol sport en spel eindigde. Een dochter van een beroemde Rotterdamse architect (De Roos en Overeijnder) werd huisvrouw in een rijke fabrikanten / winkeliersfamilie in Boedapest. De sociale wantoestanden en de opkomst van de fascisten in Hongarije maakte dat ze zwanger van János László (Jan) op het Merwedeplein in Amsterdam terecht kwam (zie boek Rian Verhoeven: 'Anne Frank was niet alleen', Merwedeplein 1933-1945). De oorlog in het dorp Muiderberg vanaf 1941 werd met drie kinderen en heel veel moeilijke situaties overleefd.

De benoeming van vader tot hoogleraar Koel- en Droogtechniek bij Werktuigbouw aan de Nieuwelaan maakte dat ze terugkeerde in het oude vertrouwde milieu van vroeger. De ervaringen in de Hongaarse wereld met veel koken en familiebijeenkomsten kwam te pas omdat ze in Delft een representatieve rol moest spelen en ook 4 kinderen + aanloop moest begeleiden. Een wereld van gelijkgestemden en kennissen van voor de oorlog plus een kans zich weer te ontplooiën in een eigen vak opende zich al in de Mijnbouwstraat. De verhuizing naar de proffenbuurt in de Charlotte de Bourbonstraat was precies wat ze wilde. Een groot licht huurhuis met een serre, terras en een grote tuin maakte dit meer mogelijk. Haal rol als gastvrouw en adviseur bij problemen vond ze heerlijk. Alleen het een zelfstandig beroep kunnen uitoefenen bleek onmogelijk door de te grote eisen van haar man en gezin. Pas toen de kinderen waren uitgevlogen werd ze beroepskeuzeadviseur. De sfeer in de Ch de BBstraat was er een van veel mensen en ontvangsten met sigaren en sigarettenrook, Hongaars eten, taart en sterke drank. Eindeloze gesprekken in zeer veel talen door elkaar. Allemaal resten van vroeger met de oorlog als steeds terugkerend anekdotisch thema. In het "Váhl-de Roos" archief in het Joods Museum in Amsterdam is veel over haar leven bewaard. Over de familie is veel in het Joods Cultureel Kwartier.

Joost Váhl over zichzelf en thuis

Wij verhuisden in 1952 van het dorp Muiderberg naar de stad Delft. Vader werkte bij de compressorenfabriek Werkspoor in A'dam in een speciaal voor hem ingericht laboratorium aan koel- en droogmachines voor de industrie. Hij werd de eerste hoogleraar in zijn vakgebied bij Werktuigbouw aan de Nieuwelaan. Een hooglerarenbaan paste beter bij zijn bijzondere wensen t.a.v. toegepast onderzoek en onderwijs. De TH lokte mensen door extra faciliteiten en huisvesting - Mijnbouwstraat 1 was een TH-huurhuis voor nieuwe professoren. Mijn ouders hadden geen geld voor aankoop. Ons huis in Muiderberg (een deel van een groot hotel) was ook gehuurd. Het salaris van een hoogleraar was veel lager dan het loon dat door Werkspoor werd betaald. Ik heb altijd gedacht dat de TH hielp bij huisvesting of huizen aanbood als secundaire arbeidsvoorwaarden.

Moeder kon zoals ze zei geen nieuwe lakens kopen voor in het nieuwe huis. Dat kwam wel eens, later.

Ik kon moeilijk aarden in de nieuwe situatie, nergens weiland, een dijk, de zee of bossen. Het Kalverbos bleek te bestaan uit een weg met 8 verdwaalde bomen waar je niet in kon klimmen. Ik zwierf veel door de stad op zoek naar iets goeds - het op het dak van de HBS klimmen en door de goot of over de nok lopen mocht niet. Ik deed het toch. Op steigers in bouwwerken klimmen mocht ook niet. Een politiemann Kloots bracht me vaker naar huis om hij me betrapte als ik weer met een "escapade" bezig was. We gingen naar de HBS op school, ik in de 1e en Jan mijn oudere broer de 4^e. Het was er raar en moeilijk.

Ik sloot me op in mijn kamertje aan de achterkant in de kap van het grote huis. Via het raam, een moeilijk stuk muur kon ik op het platte dak komen en over de buurhuizen lopen. Ik had in de afgeschotte ruimte tussen dak, gevel en kamer een lage ruimte met mijn museum, een verstoppel. Ik bemoeide me niet met de mensen in de straat. Bert mijn jongste broer herinnerde zich dat ik uit het tuintje tegen de buurvrouw riep: 'mevrouw Vogelesang, mevrouw Vogelesang: *poep!*'. Dat was leuk. Mijn jongere broer Arend kende iedereen en wist alles in de straat.

Joost, Bert en Arend in de tuin van Mijnbouwstraat 1.

Op school ging het niet goed en mijn moeder regelde via een oud vriendje uit haar studietijd in Delft dat ik timmermanknecht mocht zijn bij Decoratieve Kunst in de TH Bouwkunde aan de Poppesteeg (OD 75). Wouters de timmerman leerde me schatgraven in de afbraakpanden achter OD 77. Ik mocht er na werktijd graven en vond een beerput vol 17^e -eeuwse spullen. Ik vulde mijn museum met opstellingen en nieuwe vondsten elders uit de bouwputten in de stad. Overal werd afgebroken en gegraven en ik redde weggegooid mooie dingen zoals kloostermoppen en vroeg eikenhout dat de containers in ging. Antiquair van Bokhoven was blij met alles wat ik bracht. Na de periode tangen vasthouden, lijm koken en verhalen aanhoren werd ik getest en mocht weer naar school in Den Haag (het Haags Montessori Lyceum). Daar bloeide ik op en was goed in alles.

Links, Hans van Witteloostuijn: 'Op 17.6.1970, op onze trouwdag, kwamen Trudi en ik op het Sint-Agathaplein -onderweg naar een fotosessie in het museum Prinsenhof- Joost Váhl tegen. Met zijn kleding was hij volgens mij zijn tijd vooruit... Net als met zijn stedenbouwkundige ideeën.'

Rechts, Culemborgse Courant, 22.7.2019: 'Culemborgse Joost Váhl (80) exposeert kunstige mozaïeken van vondsten. Hij noemt ze *Dames van Caetshage*. En *Bleekgezichten*. Op stadsboerderij Caetshage in Culemborg hangen sinds kort kunstige mozaïeken die oud-stedenbouwkundige Joost Váhl maakte van spullen die hij er in de grond vond. Het is voor het eerst dat de buitenwacht ze mag zien. Tot voor kort hield hij zijn creaties voor zichzelf.'

RS: 'Onverwacht kregen we de kaart van het overlijden van Joost op 3.9.2024 op 84-jarige leeftijd. Na ons eerste contact in juni 2024 stuurde hij een pakket aan materiaal met handgeschreven verhalen en tekeningen over zijn jeugd, foto's, zijn ouders en de stedenbouw in Delft. Ook was hij zeer betrokken met het joodse verleden, verwoord in het boek van Rian Verhoeven 'Anne Frank was niet alleen' over het Merwedeplein in Amsterdam, waar ook de familie Váhl toen woonde.'

7.6 Arend Váhl (nr 1, mail 28.6.2024)

Emigratie naar de Mijnbouwstraat

1952 De oorlog is al lang voorbij. Binnen ons gezin is de vrede nog ver weg. We wonen nog steeds op ons onderduikadres in Muiderberg. Onmacht, angst, haat en het verlangen naar wraak spelen een belangrijke rol in ons leven. Een koninklijk besluit maakt vader van een doodgewone man een hoogleraar. Vader en moeder gaan, met de hulp van meneer Suiker van personeelszaken THD, verhuizen naar de Mijnbouwstraat. Wij, Jan, Joost, Arend en Bert, moeten mee.

9 jaar oud en nu al een werkloos hulpje op een boerderij. Boerenhulpje met getuigschrift en een bonus van een zilveren rijksdaalder zoekt werk op een boerderij dicht bij de Mijnbouwstraat. De dag na onze verhuizing begin ik werk te zoeken. 4 uur later brengt een oom agent, met fiets aan de hand, een verdwaald jongetje terug. Naar het huis dat zijn thuis moet worden.

Ik besluit om voor mijzelf te beginnen. Een moestuin op een stuk braakliggend terrein achter het voormalige Wippolderveld. Twee Japanse nachtegalen, twee konijnen, een aquarium en een boerenhondje uit het asiel. Economisch loop mijn bedrijf niet lekker. Mijn groente wordt van het land gestolen. De konijnen ontsnappen keer op keer. Alleen het aquarium levert via verkoop jonge vis en waterplanten wat geld op. Ook deze inkomstenbron verdwijnt als ik te veel zout in het zelfgemaakte verwarmingselement doe en mijn vissen kook. Het boerenhondje heb ik uit het faillissement gesmokkeld. Zij hielp mij in Delft integreren omdat ze niet, zoals ik, mensenschuw was.

Integreren in de Mijnbouwstraat

1953 Delft schaft de modernste tonnenwagen ter wereld aan. De stronttonnen op de Rotterdamse weg worden van nu af aan automatisch leeggemaakt en gereinigd. Henk Eckebus van de Delftse Krant zingt de lof der zotheid.

1 februari 1953. Van Eldik en Váhl zorgen ervoor dat er in no time een bus met studenten naar het Vooronse kanaal vertrek om een dijk met zandzakken te versterken.

In en rond de Mijnbouwstraat wonen 3 leeftijdsgenoten. Kees Verhagen op nummer 8, Hein Bonebakker op nummer 16 en Bert van Eldik Thieme op Maerten Trompstraat 1. Keurige een beetje wereldvreemde jongetjes. Hutten bouwen, Stratego, Rikken, Voetballen. De hutten werden gebouwd tegen de zijerker van nummer 8. De blauwe klei onder de hut rook naar de verffabriek.

Voetballen lukte niet goed in de Mijnbouwstraat. We weken uit naar de Maerten Trompstraat. Daar woonde ballenkijker en ballenpikker Drabbe. Toen hij even niet keek heb ik zijn raam dicht gesmeerd met klei. Omdat ik harder kon rennen dan meneer Drabbe was er niks aan de hand. In die tijd gold nog het principe dat als je niet ter plaatse gepakt werd je verder vrijuit ging.

Ter vervanging van het voetballen hebben we PTV uitgevonden. PTV staat voor Polo Te Voet. Met een gulle donatie van de lieve moeder van Kees kochten we bij Mergeler hout en spijkers. Volgens de door ons bondsbestuur ontworpen statuten, internationale spelregels en materiaalvoorschriften maakten we goals, sticks en ballen. We begonnen ons, op ons speelveld voor de garages, voor te bereiden op de Olympische Spelen van 1956 in Melbourne.

In 1963 solliciteer ik als werkstudent bij Bureau Bouten op nummer 12. Zij zochten een offsetdrukker die op oproep snel kwaliteitsdrukwerk kan maken. Ik krijg de baan en doe vreselijk mijn best maar mijn handen kunnen niet maken wat mijn hersens ze opdraagt. Meneer Bouten heeft een engelengeduld.

Gelukkig op nummer 1

Het is warm. Na lang aandringen heeft moeder een blik appelmoes gekocht. Vader haalt een stuk vliegertouw uit zijn gereedschapskist. Samen fietsen we naar vaders laboratorium in de Ezelveldlaan. Daar staat een apparaat dat vloeibare stikstof kan maken. We hangen ons blik in de kou. Thuis gekomen openen we het blik en snijden moes in plakken. We zijn een gouden combinatie: mijn vader is niet dom en ik ben een smulpaap.

Door de week logeert meneer Seffinga bij ons. Ik zie hem zelden. Hij werkt dag en nacht ergens op de Hooikade. Hij maakt vriesdroog-apparaten voor het vriesdrogen van bloed en groenten. Soms mag ik met hem meerijden als hij het weekend naar huis gaat. Rennesse lag toen nog ver weg.

In de keuken staat een asbak met muntgeld zodat ons allerliefste dienstmeisje de bakker en de melkboer kan betalen. Het geld blinkt. Ik ken een winkel bij de Jan Vermeerschool waar je voor een stuiver twee wijnballen kan kopen. Ik voel mij schuldig. Zou moeder het meisje dat ik aanbid van diefstal verdenken?

De vader van Flip Poppink wil dat zijn zoon studeert voor zijn eindexamen. Hij mag niet teveel met mijn broer Jan omgaan. Hij weet niet dat er een draad door de dakgoot van nummer 11 naar nummer 1 loopt. Praat Flip in zichzelf als hij zijn huiswerk maakt?

Achter onze achtertuin ligt de speelplaats van de Mulo en weer daarachter een zijstraat van de Rotterdamseweg. Als de duiven moeten binnenkomen om geklokt te worden breekt de pleuris uit. Er wordt gerammeld met voer, er wordt geroepen, er wordt geschreeuwd. Soms hoor je een schot.

Het is 1956: De Hongaarse opstand. Vader begint met regelen en coördineren. Snel en goed werk. 6000 vluchtelingen komen er vanuit displaced-persons-kampen naar Nederland. Judká komt bij ons logeren. Ze studeert Mijnbouwkunde en wil in Nederland haar studie afmaken. Vrouwen kunnen in Nederland geen mijnbouwkunde studeren omdat ze niet de mijn in mogen. Omdat vader geen tijd heeft word ik met Judká naar Mijnbouwkunde gestuurd. Professor Schermerhorn, de oud-minister president, los het probleem in 2 minuten op. Vooruitlopend op een wettelijke regeling mag Judká haar studie voortzetten.

Met een boekje Hongaars-Nederlands dat in no time gemaakt is, leer ik Judká in minder dan drie maanden voldoende Nederlands om zichzelf te kunnen redden.

Naschrift Arend (29.6.2024)

- Bouten had een woonhuis tussen hotel Juliana en de Bavinckschool in de Maerten Trompstraat. Zijn reclamebureau met een man of 5 aan personeel zat in het woonhuis op nr 12.
- Henk Eckebus was journalist bij de Delftsche Courant en net als ik lid van de voetbalclub Concordia. Waarschijnlijk was hij een familielid van de J.J. Eckebus op nr 16.
- Drabbe was kinderloos, toezierend voogd en waarschijnlijk streng gelovig. Hij woonde in de Maerten Trompstraat rond nr 15. Hij was van mening dat wij voor galg en rad opgroeiden en trachtte dat te voorkomen.
- Op nummer 21 hing er een briefje op de voordeur met als tekst: "Tuig van Laban; Heden geen peren". Wij hadden de gewoonte om aan te bellen en om een peertje te vragen. Zo hadden vrienden tegelijk de tijd de peren van de boom in zijn achtertuin te jatten.
- Wij hadden een golfbad. Als de groente-export-combinaties richting Zoetermeer optrokken na het nemen van de bocht klotste ons bad.
- De koopgoot richting de Hertog Govertkade was tweezuilig. De Verhagens kochten Katholiek. Wij protestant. Meer winkels in de koopgoot waren: Mevrouw Ketting de drogist. Spiering de rijwielerhersteller. Voor bloemen en konijnen. Van de Meer en Schoep voor bijna eetbaar brood met als huurder Stien Baas-Kaiser de schaatster.
- Samen met de Bonebakkers huurden we een vakantieboerderij in Rockanje. Als Tante Jet niet gegild had zou ik het gemist hebben. Nu had ik voor het eerst in mijn leven een blote vrouw gezien.
- Met Bert van Eldik Thieme fietste ik rond een bijna snelwegloos Nederland. We sliepen in Jeugdherbergen en zongen rond het kampvuur. Het jaar daarop fietste ik met Kees Verhagen door Denemarken. Op het strand verbrande ik mijn linkerzijkant. Het meisje verbrande haar rechterzijde. Klein Seminarist Kees kon het niet aanzien en verbrandde zijn rug.
- In de vijftig jaren fietsten vrouwen en droegen ze hoofdoeken. Als ze voor de Rotterdamse brug afstapten deden ze dat naar links zodat je moest oppassen om ze niet omver te rijden.

7.7 Arend Váhl (nr 1, mail 18.7.2024)

Huisvrouwen in herenhuizen 1960

De heren uit de herenhuizen in de Mijnbouwstraat werken in het onderwijs, het onderzoek, de industrie en het openbaar bestuur. Ze werken meer dan 60 uur per week en laten het huishouden en de opvoeding aan hun vrouw over. Deze fulltime huisvrouwen komen nauwelijks aan bod in de beschrijving van onze straat. Mijn moeder en mijn bonusmoeder waren zulke huisvrouwen. Het waren tegenpolen. Een beschrijving van hun manier van leven en laten leven lijkt interessant.

Mijn moeder Liesje Váhl-De Roos op nummer 1

Mijn moeder stamt uit het gezin van een succesvolle Rotterdamse architect die in de eerste helft van de 20e eeuw tuindorpen en onder andere de Rode Olifant in Den Haag bouwde. Ook in de Wippolder staan huizen die door zijn bureau ontworpen zijn. De moeder van mijn moeder was fulltime huisvrouw. Mijn moeder ging als "meisje van stand" scheikunde in Delft studeren en werd voorzitter van Delftse Vrouwelijke Studenten Vereniging. Haar studie schoot er bij in toen ze verliefd werd op een joodse kennismigrant uit Hongarije. Een Holocaust later werd ze met dezelfde man en 4 kinderen wakker in het lieflijk boerendorp dat Muiderberg toentertijd was. Door haar grauwsluijer kon zij de schoonheid niet zien. De dorpschool was te dorps voor ons. Stiekem waren we tweetalig: thuis Nederlands, in het dorp plat Amsterdams.

In 1952 verhuisden wij naar ons herenhuis met beerput in Delft. Vroeger noemde mijn moeder mijn vader László omdat hij zo heette. Nu noemt zij hem "Meneer de professor" voor het dienstmeisje, de timmerman, de studenten en zijn secretaresse. Handwerken, opvoeden en goede doelen. Moeder heeft het druk.

Handwerken doet ze samen met de vrouwen van collega's van vader. Deze kippenclub komt eens per week bij elkaar. Het breiwerk blijft meestal thuis. Over politiek wordt niet gesproken. Over de TH en de echtgenoten nauwelijks. De kinderen zijn hoofdonderwerp van gesprek. Van ons wordt verwacht dat we netwerken en in stand stijgen. De Delftse Schoolvereniging en niet de Jan Vermeerschool. Het Haags Montessori Lyceum en niet de HBS op 2 minuten afstand.

Medisch Opvoedkundig Bureau, Studenten Huisvesting, Beroepskeuze Advies. Af en toe een boek vertalen. Soms laat moeder ons testen om te zien of we nog in haar toekomstbeeld passen.

De verhuizing naar de Charlotte de Bourbonstraat maakte moeder ongekend blij. In plaats van in ieder derde huis een prof nu in ieder huis een prof.

Mijn bonusmoeder Cor Verhagen-Van Iersel op nummer 8

Mevrouw Verhagen was er voor anderen. Voor haar kerk. Voor haar gezin. Voor haar omgeving. Daarbij was en bleef ze altijd zichzelf. Een lieve inlevende eenvoudige vrouw met groot hart en een zachte G. Toen ze trouwde volgde ze haar man, zoon en kleinzoon van een klokkenmaker, naar het verre kille Delft.

Haar man was een beschouwer, een denker en bouwer. Hij zat op zijn studeerkamer en deed waar hij goed in was. Eten moest hij beneden doen. Twee keer per dag commandeerde zijn vrouw Cor, Kees naar beneden om sociaal te zijn. Hij werd dan even wakker en was kind met de kinderen.

De Verhagens hadden 6 kinderen, 3 van de ene soort en 3 van de andere soort. De kinderen werden individueel benaderd en als aparte persoonlijkheden opgevoed. Een warm groot gezin waar er altijd plaats was voor aanlopers, familie en vrienden van de kinderen. Een lange eettafel. Aanlopers nam mevrouw Verhagen uit de kerk mee. Familie, waaronder heerooms, kwamen langs als ze zich eenzaam voelden. De vrienden van de kinderen vormden met de kinderen een leuk klasje om plezier mee te maken en taart te eten. Kaakjes overgoten met chocola als zaligheid.

Als mevrouw Verhagen haar man moest vergezellen naar een bla-bla-bijeenkomst deed ze dat en bleef ontwapenend zichzelf. Toen in 1968 de wet Veringa werd aangenomen en de TH werd gedemocratiseerd, voelden de hoogleraren dat er aan de poten van hun leerstoelen gezaagd werd. Veel hoogleraren deden een stapje terug en overwogen te emigreren. Niet professor Verhagen. Hij deed een stapje naar voren en werd Rector Magnificus. Mevrouw Verhagen stapte met hem mee en bleef zichzelf.

De oudste zoon Kees, mijn vriend, ging naar het Kleinseminarie om priester te worden. Tientallen jaren later begreep ik dat het Seminarie niet als thuis voelde en niet veilig was. Een verwoest leven en familieleven. 60 jaar met een waaromvraag? 60 jaar een vaag schuldgevoel. Had ik maar! Had ik maar wat?

7.8 Bert Váhl (nr 1, mail 5.11.2024)

Als kleuter van 4 jaar kwam ik naar Delft. Mijn eerste herinneringen:

- Binnen enkele dagen was ik verdwaald en werd opgevangen door familie Renaud enkele huizen verderop. Ik mocht even in de tuin spelen terwijl moeder werd opgehaald.
- Er werd een kleuterschool gezocht. De eerste was ondergebracht bij de Prins Mauritschool (?) op de het einde van de Nassaulaan. Nadat ik thuiskwam met verhaal over een bovenmeester die ondeugende kinderen bedreigde met opsluiten in een kast, werd snel een andere school gevonden. Er werd hard gewerkt om Montessorionderwijs in Delft te introduceren. De kleuterklas vond onderdak in het gymnasium op de Phoenixstraat waar ik in de groep van juffrouw Royer kwam. Ik herinner mij haar als een lieve juf, die ook wel eens kwam oppassen. Moeder vertelde later, dat juffrouw Royer eens haar excuses kwam aanbieden omdat zij mij met mijn hoofd onder de kraan had gehouden. Moeder had haar gerustgesteld met de opmerking dat daar dan wel reden voor geweest zal zijn. (Omgang met (lijf)straf was in die tijd anders...).

Het was fijn als ik brood mocht kopen bij Van der Meer&Schoep op de Rotterdamse weg. Het heerlijk verse halfje wit was half uitgehold tegen de tijd dat ik weer thuis was terwijl ik echt maar hele kleine stukjes brood “plukte” onder het naar huis lopen.

Na kleuterschool ging ik eerst naar de Jan Vermeerschool (bij juffrouw Lispet) op de Voldersgracht. Achterop bij Arend op zijn oude transportfiets. Na een paar jaar mocht ik naar de nieuwe Montessorischool, die met enkele samengevoegde klassen op diverse plaatsen in Delft tijdelijk onderdak vond. Een hele leuke tijd, maar -na het zakken voor het toelatingsexamen voor de HBS- mocht ik nog een jaartje naar de Jan Vermeerschool bij meester Bardoux om mij klaar te stomen voor de HBS. (Ik las op internet dat deze school sinds 1994 een Montessorischool is geworden). We waren toen echter al verhuisd naar de Charlotte de Bourbonstraat.

Het huis was erg groot. Benedenkamers werden gescheiden met schuifdeuren en kasten aan weerszijden (waarin naast het servies ook de verschrikkelijke fles levertraan stond). In de gang hing de grote zwarte telefoon aan de muur. Opbellen met een draaischijf en een zware hoorn aan een lange -in spiraal opgerolde- draad. Spannend. Op de zolders in de straat kon je heerlijk spelen. In 1956 hebben onze ouders veel gedaan voor de vluchtelingen uit Hongarije. Enkelen woonden bij ons op kamers en studeerden aan de TH.

In de buurt speelde ik met Cieleke Verhagen, Rolf Kiers, Hein Bonebakker en met Ruud Heertjes (woonde op Rotterdamseweg). We werden soms voorgelezen door oma Westermann bij de familie Bonebakker over oa Olifantje Babar. We zijn ook eens samen met familie Bonebakker op vakantie naar Rockanje geweest.

Ook herinner ik me, dat meneer Bonebakker ooit een bouwplaat van een sloep voor me heeft getekend en dat ik deze erg moeilijk vond. Voetballen op grasveld op Maarten Trompstraat naast HBS. Niet helemaal tot genoegen van o.a. meneer Drabbe. Op zijn wens dat hij ons daar niet meer wilde zien voetballen reageerde oa mijn broer Joost en/of Arend met het besmeuren van zijn ramen met modder, zodat “hij ons niet meer kon zien”. Deze praktische oplossing werd echter niet op prijs gesteld. Woensdagmiddag televisiekijken met buurkinderen bij mevrouw Hekker op Maarten Trompstraat. Zondagmorgen achterom lopen bij familie Verhagen omdat daar altijd door Wim heerlijk roerei werd gebakken voor het ontbijt. 's Middags gingen vaak wandelen over de Rotterdamseweg naar De Zweth en kregen daar een glaasje limonade. Kolen scheppen voor de CV-kachel uit kolenhok in de tuin. Je handen openhalen aan de smalle ingang van dat hok als de schep doorschoot. 1 of 2 keer per jaar kwam de kolenboer een paar mud cokes brengen. Kruidenier bracht boodschappen op basis van boodschappenlijst in een boekje. Slager bracht ook aan huis met fiets met grote mand voorop zijn fiets. Grappig: Dergelijke fietsen met een wat kleiner krat zijn (net als de oma-fietsen) weer erg in trek. Melkboer kwam ook aan huis totdat moeder merkte dat hij versheidsdatum van de capsule (afsluiting van melkfles) krabde terwijl hij voor de deur stond...

1953 vlnr Willem Bonebakker, Bert en Liesje Váhl (zie hfdst 7.5 en 7.7 en foto 7.4) en deels Jet Bonebakker. Volgens Annelies en Hein Bonebakker zijn deze foto's waarschijnlijk genomen tijdens een vakantie in Rockanje op de boot van Hellevoetsluis naar Middelharnis om de schade van de watersnoodramp op Goeree te bekijken.

7.9 Cécile Engels-Verhagen, Herinneringen aan de Mijnbouwstraat van de familie Verhagen (nr 8, mails 17.08.2024 en 6.10.2024)

- De familie Verhagen was waarschijnlijk de enige katholieke familie in de straat. Niemand uit de straat zat op dezelfde katholieke scholen als wij.
- Vader was de eerste Katholieke Hoogleraar (zo herinner ik mij) in Delft.
- Ons Moeder heeft erg moeten wennen om 'hoogleraarsvrouw' te zijn. In die tijd waren dat welgestelde, goedgeklede vrouwen die wisten hoe het hoorde. Ons Moeder was erg van 'doe maar gewoon'. Zij was 10 jaar onderwijzeres geweest in achterstandswijken in Den Bosch en was erg sociaal begaan.
- Wij speelden heel veel buiten en zochten leeftijdgenoten op. Er was veel contact met de kinderen Vahl (en hond Molly) en Bonebakker. We liepen bij elkaar in en uit. Wij hebben vanuit onze ouders nooit beperkingen gevoeld om een scheiding in speelgenoten te maken op basis van geloof.
- Broer Kees is lang bevriend gebleven met Arend Vahl, Wim (en Kees) trokken veel op met Hein Bonebakker en ik speelde veel met leeftijdgenoot Bert(je) Vahl. Ik moet een foto hebben in mijn witte lange eerste communie-jurk (7 jaar oud?) gearmd met Bertje.

Cécile en Bertje gearmd, met zussen Maria en Ineke en 2 zussen van haar moeder.

Moeder Cor Verhagen-van Iersel.

- Er was ook wel contact met de kinderen van Eldik Thieme, Boon en Kosten.
- Wim had ook contact met de zoon van de familie Hofman die achter ons op de begraafplaats woonde. Zij stalen soms kaarsen om bijvoorbeeld in de kelders onder de gebouwen van mijnbouw rond te sluipen. Er moesten altijd 4 kaarsen gestolen worden omdat er bij een begrafenis altijd 4 kaarsen aangestoken werden. Dan viel het niet op als er 4 weg waren.
- In de straat werd een eigen spel gespeeld bij de garages: PTV (polo te voet). Er waren lage goaltjes gemaakt, vierkante kleine blokjes aan een ronde stok en een houten balletje. Broer Kees had er een Huishoudelijk Reglement voor gemaakt waarin bijvoorbeeld het formaat van het houten blokje was vastgelegd.
- Op en rond de trappen van de HBS werd veel gespeeld; heksje, verstopperkje, tikkertje.
- In de doodlopende steeg aan het eind van de Mijnbouwstraat aan de andere kant van de Rotterdamseweg werden badmintonwedstrijden georganiseerd.
- Op de blinde muur van het huis van de familie van Eldik Thieme* werd eindeloos met een racket en tennisbal geoefend.
- Bij ons werd op het kleine plaatsje in de zomervakantie 'round the table' / tafeltennis gespeeld. Een schemerlamp uit de kamer werd buiten gezet met de snoer door het raam en verlichtte de tafel als het ging schemeren.
- Naast ons woonde Tante Mies**. Zij had niet zoveel op met kinderen. Zij had vroeg TV. Soms gooiden wij expres de bal over de schutting in de hoop dat we de bal mochten zoeken in haar tuin en ondertussen een blik op de TV werpen.
- Er is een flauwe herinnering aan een dominee die kort in de straat heeft gewoond. De kinderen van de dominee spraken ons aan met angstaanjagende bijbelse teksten over wat er met die ongelovige

katholieken en atheïsten zou gaan gebeuren. Mevrouw Bonebakker heeft de dominee daarop aangesproken.

- Het houten, langdurig tijdelijke gebouw van TNO hoorde eigenlijk niet in 'onze' Mijnbouwstraat. Het was een doods gebouw waar je niet naar binnen kon kijken en daardoor mysterieus.

- Een mooi beeld van onze ouders in de verzuilde maatschappij in de jaren '50 en '60: er waren op de Rotterdamseweg 2 slaggers, bijna naast elkaar, én katholiek. Hoewel de ene slager beter was dan de ander werd elk jaar van slager gewisseld zodat elk evenveel klandizie had van de familie Verhagen. Verder speelde de geloofskwestie niet bij groenteboer, drogist, bakker en melkboer.

- Ons huis werd door 8 mensen intensief bewoond. De zolder was met 3 kamers ook bewoonbaar gemaakt. We mochten zelf onze kamers verven in de kleuren die we wilden en dat deden we dus ook! Wij hadden een potkachel in de huiskamer; de voorkamer was 's winters gesloten (de haard in de voorkamer werd met Sinterklaas en Kerst aangestoken). Vader had een gaskachel op zijn studeerkamer aan de voorkant van het huis. Ik herinner me de bloemen op de ruiten. Ook de serre aan de zijkant van het huis was in de winter afgesloten. Het tochtte er, en in de winter koud én vochtig. Toen het aardgas door de buizen ging stromen zijn de kolenkachels vervangen door gaskachels en zijn er nog 2 gaskachels (en vaste wastafels) op de kamers van de kinderen gekomen. Tot ongeveer 1962 werd wekelijks de kookwas in een grote ketel op het gasstel in de keuken urenlang tegen de kook gehouden. Daarna werd het kokend water in emmers (levensgevaarlijk zeg je nu) naar de houten ronde wasmachineton gebracht die de was met een elektrisch aangedreven klepel ronddraaide. Daarna via een wringer in het bad uitspoelen. Daar kwam later een echte centrifuge bij. Maandag wasdag. Van vroeg tot laat.

- Onze oudste zus Maria is op 12 september 2024 in Utrecht overleden.

- Elke vrijdag kwam 'Moeke' bij ons langs met verse vis. Als katholiek gezin at je vrijdags vis! Moeke was een kleine Scheveningse, in mijn jonge ogen al best oud, die in Schevenings tenue met een grote zware mand aan elke arm bij vaste adressen in Delft haar vis kwam verkopen. Moeke mocht mee met tramlijn 1 toen er nog gereden werd in oude wagons met een open middenstuk. De visstank kon rechtstreeks naar buiten. Op haar hurken (of een kleine kruk?) werden de visjes vóór de deur schoongemaakt en kreeg Moeke uiteraard een kop koffie. Zo aten wij elke vrijdag 'ondermaatse' tongetjes die eigenlijk terug in zee gegooid moesten worden, maar via via kon Moeke aan die kleine tongetjes komen. Zo aten wij dus vorstelrijk tong op vrijdag. Toen lijn 1 nieuwe, dichte wagons kreeg was het afgelopen met de komst en met de vis van Moeke.

- Onze 'achtertuin' (een klein plaatsje) grensde aan de verffabriek. Begin jaren '50 bestond die begrenzing uit een laag hek. Ik herinner me dat er vaak gekletst werd met de mensen van de verffabriek. Ik denk dat met het bouwen van een nieuw fabrieksdeel er ook een betonnen schutting als begrenzing gekomen van zeker 2 meter hoog. Het plaatsje voelde direct een stuk kleiner.

- Mevrouw Voskuil die een kleine 'melkwinkel' dreef op de Rotterdamse weg, had géén koeling voor haar melk. Zij kreeg een ouderwetse 'koelkast' met een ruimte waar ijs in moest. Ons Moeder regelde met de verffabriek dat er elke ochtend een groot ijsblok op het dak van onze schuur werd gelegd, en wij brachten dat ijs weer naar mevrouw Voskuil. Geen idee hoe lang dat is doorgegaan.

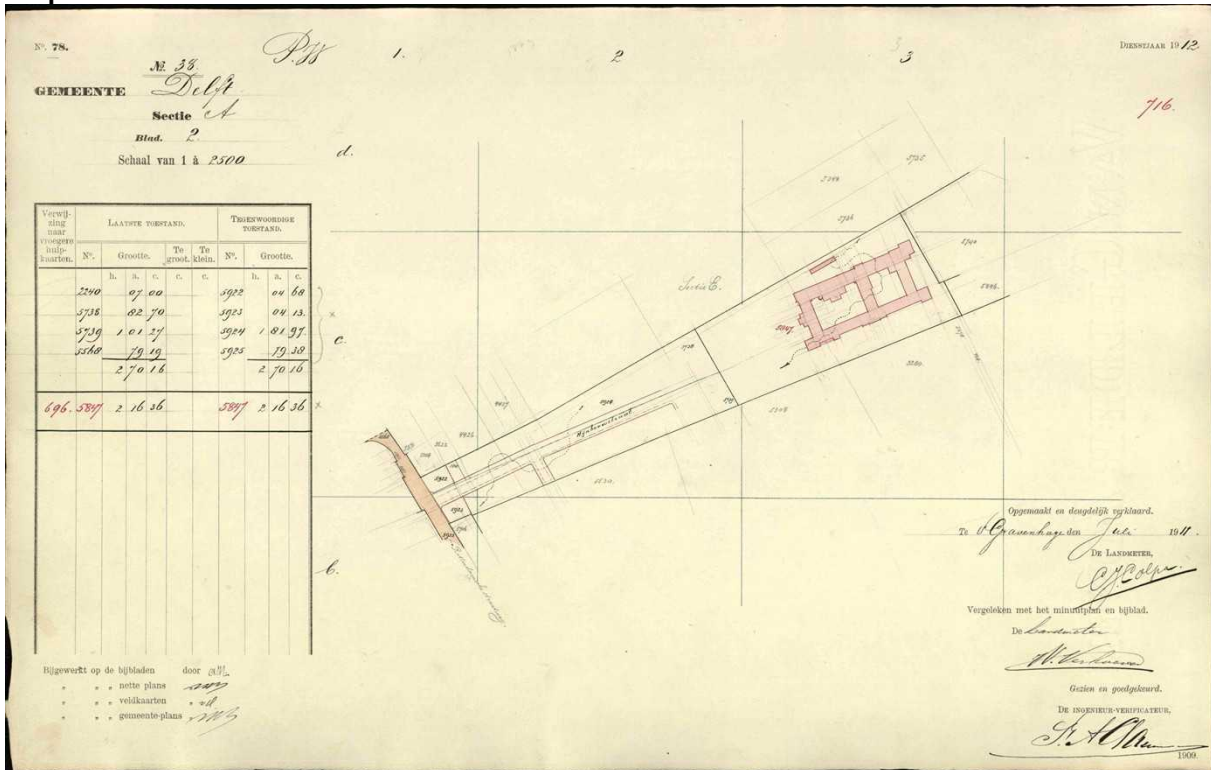
* De kopgevel van Maerten Trompstraat 1, toen nog zonder garage.

** Juffrouw Frehé, nr 6.

Bijlage: De Mijnbouwstraat kadastraal

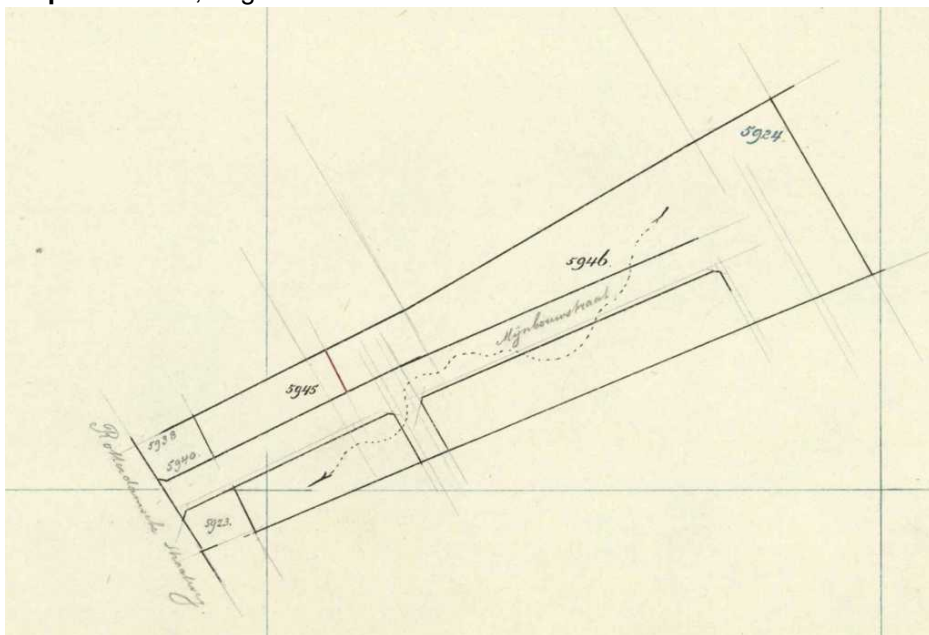
(met dank aan Kees van der Wiel)

Hulpkaart 1911

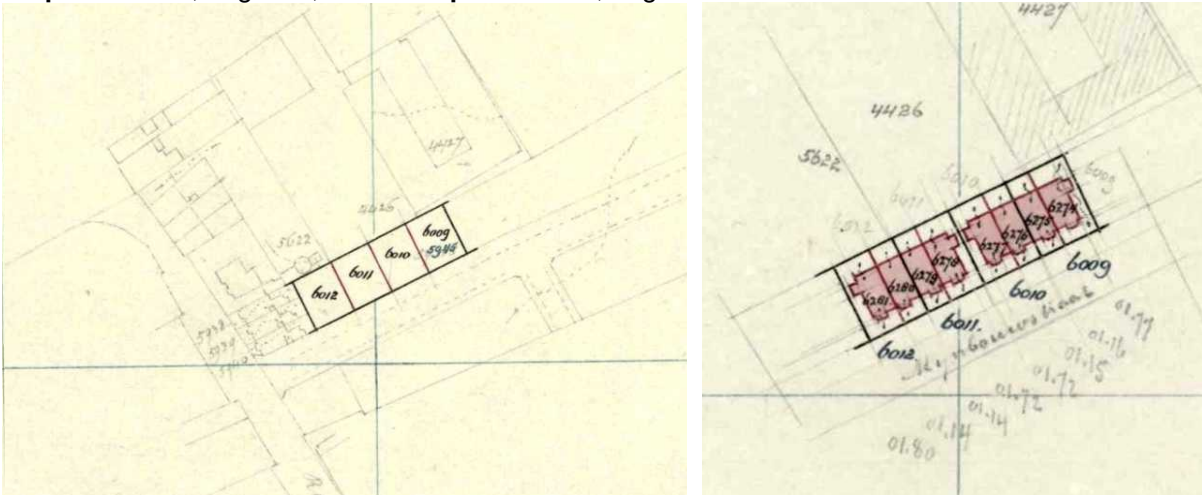
Kadastrale kaart 'Dienstjaar 1912' (dwz getekend in 1911). De oorspronkelijke weilanden (zie hfdst 1.1) zijn samengevoegd en herverdeeld met registratie van de oppervlakten, zie tabel links. De oorspronkelijke sloot tussen de weilanden is terug te vinden als diagonale lijn in de straat. In de nieuwe verdeling ontstaan twee kavels (5922 en 5923) aan de Rotterdamse weg (waar later de nrs 15-35 worden gebouwd), 19m2 wordt toegevoegd aan de openbare ruimte van de Rotterdamse weg zelf (5925) en er ontstaat een groot kavel (5924) waar de Mijnbouwstraat in het midden ingetekend staat.

Hulpkaart 1912, fragment

Kavel 5924 wordt onderverdeeld in kavels 5946 en 5945, de toekomstige locatie van de even nrs. Deze is gekocht door het Bouwcompagnonschap (zie hfdst 2.0) van Van Langen, Kluiters, Langeveld en Esser.

Hulpkaart 1913, fragment, rechts Hulpkaart 1915, fragment

Links: De splitsing van kavel 5945 in vieren tussen Langeveld (6012), Van Langen (6011), Kluiters (6010) en Esser (6009).

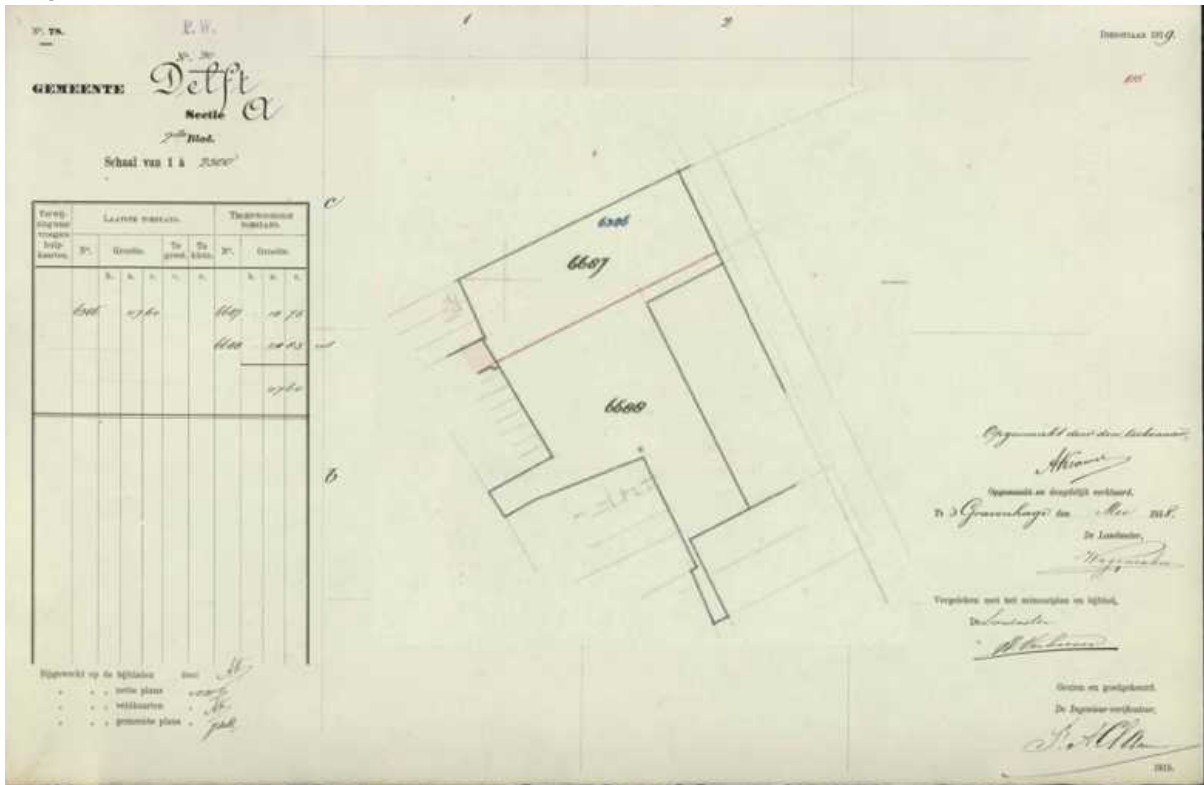
Rechts: Vervolgens de splitsing ten behoeve van de afzonderlijke woningen: van de nrs 6009 in 6274 en 6275, 6010 in 6276 en 6277, 6011 in 6278 en 6279, 6012 in 6280 en 6281.

Veldwerk 1919, hulpkaart ten behoeve van de toevoeging van ca 1m grond aan de achterzijde, de nrs 2, 4 en 6 (deels) van achterbuurman Vliegthart en de nrs 6-16 van Spanjaard als directeur van de Verffabriek.

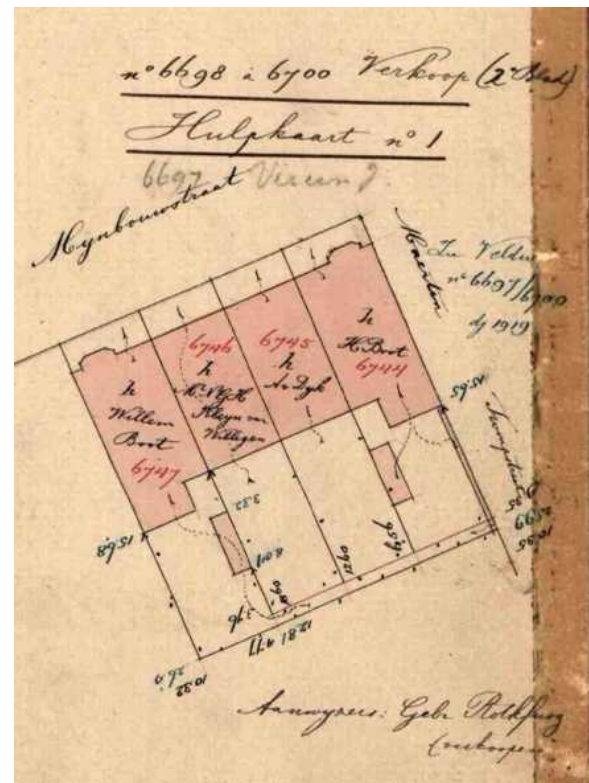
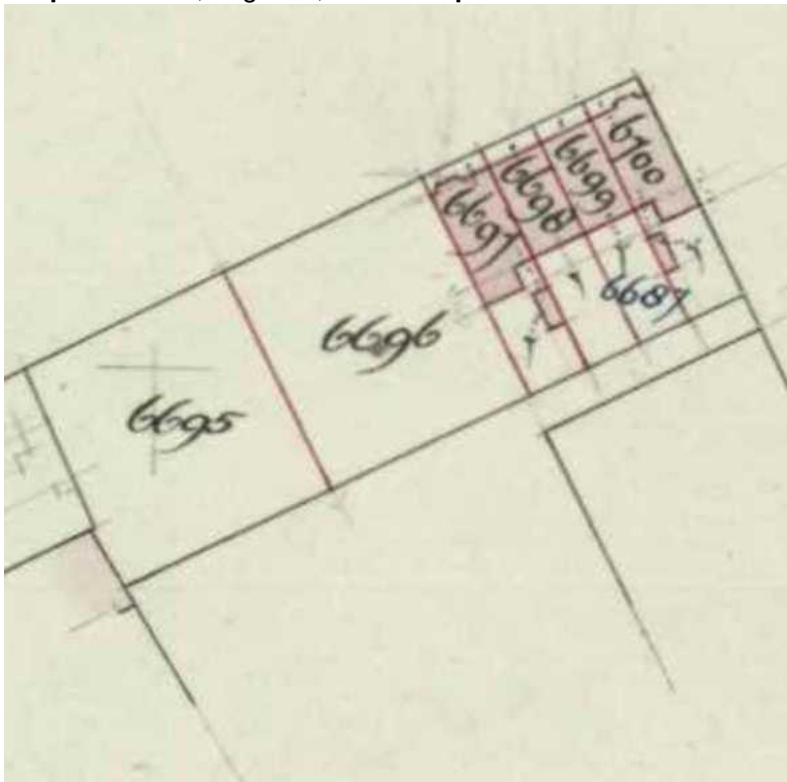
Op dit Veldwerk staat 'hek' aangegeven achter de koepel op het perceel van Vliegthart. Ook het terrein van de Verffabriek was hoogstwaarschijnlijk omheind. Al op de Kaart figuratief (Dirk van Bleyswijk, 1675) zijn de moestuinen aan de Kanaalweg (zie hfdst 1.1) omheind aangegeven. Het grondeigendom van de woningen ging tot het midden van de sloot; na demping is waarschijnlijk besloten de strook van 'hart sloot' tot aan de omheining toe te voegen aan de woningen. Bij nr 16 zat in deze strook een hapje, waarschijnlijk opgenomen vanwege het onderhoud van de Verffabriek.

Hulpkaart 1918

Verdeling van het terrein aan de zuidzijde van de straat ten behoeve van de kavels van de oneven nrs (6687) en de Mulo (6688). Voor de Mulo worden toegangen gereserveerd aan de Rotterdamseweg, de Van Speykstraat en de Maerten Trompstaat. Op de laatste toegang staat nu de garage van nr 1.

Hulpkaart 1918, fragment, rechts Hulpkaart 1918

Links: Verdeling kavel 6687 in kavels 6695, 6696, 6697, 6698, 6699 en 6700.

Rechts: Overdracht kavel 6697 in 6747 (Willem Boot), 6698 in 6746 (Kleyn van Willigen), 6699 in 6745 (A. v. Dijk) en 6700 in 6744 (H. Boot), op aanwijzing van Gebr Rothfus, verkopers.

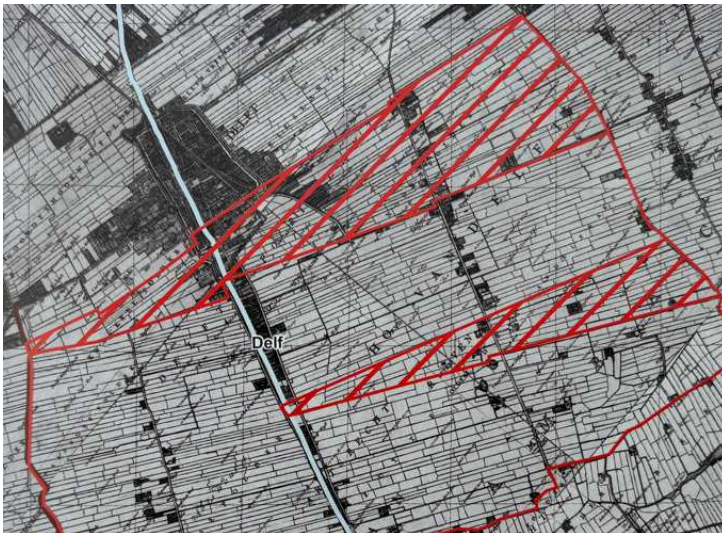

Noten en verwijzingen

- (1) hisgis: <https://hisgis.nl/kaartviewer/zuid-holland/> (1832, uitsnede Delft eo):

- (2) Atlas van de Schie, Thoth 2016, p45 'Reconstructiekaart van de ontginningen rond Delft, met de locatie van de twee spieën (rood gearceerd). De ondergrond is de kaart van Kruikius uit 1712.'

- (3) https://www.tudelftcampus.nl/wp-content/uploads/2021/07/Cultuurhistorisch-onderzoek-TU-Delft_def.pdf
- (4) <https://docplayer.nl/50486709-Bedreigde-gebouwen-c-bibliotheek-tu-delft-p.html>
- (5) Wikipedia: Door de invoering van de Woningwet in 1901 werden de gemeenten verplicht een uitbreidingsplan te maken. In Delft kwam hierdoor een planmatige aanpak voor de aanleg van nieuwe woonomgevingen en een verbetering van de infrastructuur op gang. Voorheen werd nieuwe bebouwing buiten de oude kern van Delft opgericht zonder enige sprake van een stedenbouwkundig concept. Hierdoor kwamen er op een ongestructureerde wijze kleine concentraties bebouwing tot stand langs de belangrijkste uitvalswegen (zoals de Haagweg, de Rotterdamseweg, de Delfgauwseweg en de Buitenwatersloot). Met het plan van gemeentearchitect M.A.C. Hartman voldeed Delft in 1908 aan de verplichting tot het opstellen van een uitbreidingsplan.
- (6) Joep Wijnberg-Stroz en Marianka van Lunteren-Spanjaard, *Blijvers en voorbijgangers. Joden in Delft, 1850-1960* (Kampen 1998).
- (7) Oorlog en Verzet in de Prinsenstad 1940-1945, Een overzicht van de gebeurtenissen in Delft in en rond de bezettingstijd. Joop W. de Blij, Delft 2005.
- (8) Kees Chardon, boegbeeld van het Delftse verzet, Trudy van der Wees, Wbooks 2025.